JAMUHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

OFISI YA RAIS TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA

MKOA WA DAR ES SALAAM

Mpango wa Dharura wa Mafuriko

Oktoba 2021

Mpango wa Dharura wa Mafuriko

Oktoba 2021

Dibaji

Nafasi ya Dar es Salaam kama Kituo cha Biashara cha Kimataifa ni muhimu sana katika ukuaji wa nchi na maendeleo yake. Fursa za Kiuchumi za Mkoa wa Dar es Salaamu, ni kichocheo kikubwa cha Maendeleo, siyo tu kwa Mkoa bali kwa nchi nzima. Hata hivyo, fursa hizi zinakuja na changamoto ya hatari ya maafa na Majanga, hii ni kutokana na hali ya kiasili ya mazingira ya Mkoa wa Dar es Salaam, pamoja na tishio la kidunia la mabadiliko ya tabianchi. Matukio ya mafuriko ndiyo yanaongoza katika orodha ya Majanga yanayotokea mara kwa mara katika Mkoa wa Dar es Salaamu. Mafuriko yanapotokea yamekuwa yakisababisha uharibifu mkubwa na kuathiri maisha ya watu na mali zao. Hivyo, ni muhimu sana, mikakati ya kupambana na athari za mafuriko katika Mkoa wa Dar es Salaam ikapewa kipaumbele.

Kwa lengo hilo, Serikali ya Mkoa inaunga mkono Miradi na Programu zote zinaolenga kuujengea uwezo Mkoa katika kujiandaa, kukabiliana na kusimamia maafa na dharura husussan mafuriko. Uandaaji wa Mpango wa Dharura wa Mafuriko wa Timu Mtambuka ya Kukabiliana na Maafa ya Mkoa wa Dar es Salaam (DarMAERT), Timu ambayo inasimama kama chombo cha Serikali ya Mkoa kinachosimamia mbinu zinazotumika katika operesheni za usimamizi wa dharura, ni jitihada zinazoungwa mkono na Serikali ya Mkoa. Tunaamini kwamba, uadaaji na utekelezaji wa Mpango huu, utaimarisha juhudi mbalimbali za Mkoa zinazoendelea, kupitia DarMAERT, ili kusimamia kwa ufanisi matukio ya mafuriko katika Mkoa wa Dar es salaam, na kuhakikisha usalama wa maisha ya watu na mali zao katika Mkoa wakati maafa kama hayo yanapotokea.

Kwa niaba ya Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Dar es Salaam, kupitia Kamati ya usimamizi wa maafa ya Mkoa, tungependa kuipogeza DarMAERT kwa mchango wake ilioutoa kupitia Mpango wa Dharura wa Mafuriko. Tunaendelea kutambua juhudi za DarMAERT za kushiriki katika maendeleo endelevu ya Mkoa hususan katika kutoa huduma za usimamizi wa dharura za kimkakati kwa watu wa Mkoa wa Dar es Salaam. Wakati, bado kunahitajika maboresho ya uwezo wa Mkoa katika usimamizi wa dharura, uandaaji wa Mpango wa Dhararu wa Mafuriko ni hatua muhimu katika kuimarisha juhudi za Serikali ya Mkoa, kupitia DarMAERT, kujenga ustahimilivu wa Mkoa wa Dar es Salaam katika kukabiliana na mafuriko ya mara kwa mara.

Aidha, Ofisi ya Mkuu wa Mkoa inapenda kutoa shukrani zake za dhati kwa Benki ya Dunia na Ofisi ya Uingereza ya Mambo ya nje, Jumuiya ya Madola na Maendeleo kwa msaada mkubwa wanaoendelea kutoa katika kujenga uwezo wa Mkoa wa Dar es Salaam katika usimamizi wa maafa na hatari.

Mh. Amos Makalla
MKUU WA MKOA
Dar es Salaam

Shukrani

Uandaaji wa Mpango wa Dharura wa Mafuriko ulifanyika kwa kutumia njia ya ushirikishwaji wa hali ya juu. Ushiriki wa Taasisi nyingi, Wadau muhimu na Wataalamu, pamoja na michango yao mingi, vyote hivi viliwezesha kukamilka kwa Mpango huu.

Sekretarieti ya DarMAERT

Bw. Salum Hamidu, Mratibu wa DarMAERT, Mtaalamu wa Mifumo ya Kijiografia na Afsa Ardhi; Bw. Rogasian Kimaryo, Katibu wa DarMAERT; Dkt. Christopher Mnzava, Mshauri wa DarMAERT; Bw. Masalida Zephania, Afisa Ustawi wa Jamii na Mtaalamu wa Usimamizi wa Maafa; Bi. Upendo Charles, Mtaalamu wa TEHAMA; Bi. Sikudhani Yotham, Mtaalamu wa Usimamizi wa Maafa; Bw. Amini Mshana, Mratibu wa Magari ya Wagonjwa; Bw. Lawrence Mtui, Mtaalamu wa Usimamizi wa Maafa; SP Desdery Rugimbana, Afisa wa Usalama Barabarani wa Mkoa wa Kipolisi, Kinondoni; SP Athumani Boge, Afisa wa Kitengo cha 999 Kanda Maalum ya Dar es Salaam; ASF Elisha Mugisha, Afisa wa Zimamoto wa Mkoa wa Ilala; Bw. Juma Haule, Mtaalamu wa Epidemiolojia wa Mkoa – Kitengo cha Ufuatiliaji wa magonjwa; Dkt. Paschal Mgaya, Mratibu wa Dharura Mkoa; Bi. Grace Mawalla, Mratibu wa Mkoa wa Chama Cha Msalaba Mwekundu Tanzania; Dkt. Deisy Majamba, Afisa Ofisi ya Katibu Tawala Msaidizi (Afya); na Bi. Magdalena Msaki, Mratibu wa Maafa Halmashauri ya Jiji la Dar es Salaam.

Timu ya Kituo Cha Kuratibu Operesheni za Dharura

Bw. Longino Rwegoshora, Afisa Msaidizi wa Zimamoto; Sgt Christina Lyabonga; FC Eva Macha; na FC Thomson Mrema.

Jeshi la Zimamoto na Uokoaji

Bw. Kakwembe Elia, Afisa wa Zimamoto wa Mkoa – Temeke; Bw. Hamza Jumanne, Kamanda wa Operesheni – Moto; Bw. Abdulrahman Ngaugia, Afisa Msaidizi wa Zimamoto – Ilala; Bw. Mtarazaki Saburi, Afisa wa Operesheni; na Bw. Omari Memba, Afisa wa Operesheni.

Jeshi la Polisi la Tanzania

Bw. ACP Evance Mwijage, Kamanda Mkuu wa Jeshi la Polisi, Kitengo cha Majini; Bw. ACP Mohamed Salum Hamad, Afisa wa Operesheni, Kitengo cha Majini; and Bw. Desdery Rugimbana, Afisa wa Kitengo cha 999.

Madaktari wa Mkoa

Dkt. Emanuel Kombe, Mratibu wa Dharura wa Manispaa; Dkt. Felister Kimolo, Mratibu wa Dharura wa Manispaa; Dkt. Consolata Mbatina, Mratibu wa Dharura wa Manispaa; Bi. Sikudhani Yotham, Mtaalamu wa Usimamizi wa Maafa.

Sekta Binafsi

Bw. Joseph Sulemani and Bw. Omar Issa, Waratibu wa Magari ya Wagonjwa ya binafsi.

Mamlaka za Manispaa

Bi. Pendo Fred Mwaisaka, Mratibu wa Usimamizi wa Maafa, Manispaa ya Kinondoni; Bi. Juliana Kibonde, Mratibu wa Usimamizi wa Maafa, Manispaa ya Ubungo; Bi Sweetbertha Paschal, Mratibu wa Usimamizi wa Maafa, Manispaa ya Temeke; and Bi. Suzan Philemon Swai, Mratibu wa Usimamizi wa Maafa, Manispaa ya Kigamboni.

Wakala wa Usafiri

Bw. Nebu Kyando, Operesheni Meneja wa Wakala wa Mabasi yaendayo Haraka Dar es Salaam (DART); na Bi. Mhandisi Adolfina Ndyetabura wa Shirika la Reli Tanzania.

Huduma za Jamii

Mhandisi Paschal Luhwavi, Afisa wa Usalama, wa Shirika la Umeme Tanzania (TANESCO); na Bw. Benedict Julius, Meneja wa Mkoa wa Wakala wa Barabara za Vijijini na Mjini (TARURA).

Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania

Bw. Elias Lipiki, Mtaalamu wa Hali ya Hewa.

Mashirika yasiyo ya Kiserikali

Bw. Adam Ismail, Mratibu wa Jumuiya ya SHIA.

Wawakilishi hawa muhimu walipitia katika mtiririko wa hatua mbalimbali za mchakato wa uandaaji wa pamoja wa Mpango, hatua hizi zilibainika kuwa ni hatua muhimu katika uandaaji wa Mpango wa Dharura wa Mafuriko wa mwaka 2021. Kwa muktadha huo, tunapenda kuwashukuru wote kwa dhati, kwa michango ya kila mmoja pamoja na Taasisi zao, katika kufanikisha uandaaji wa Mpango wa Dharura wa Mafuriko wa Mwaka 2021, chini ya uongozi wa Mratibu wa DarMAERT Bw. Salum Hamidu, bila yeye mchakato huu usingewezekana. Asanteni sana kwa kutumia muda wenu na rasilimali zenu kushiriki kikamilifu katika shughuli mbalimbali za kuandaa Mpango wa Dharura wa Mafuriko wa Mwaka 2021, chini ya msaada wa kitaalamu wa Programu ya Uimarishaji Uwezo wa Kujiandaa na Kukabiliana na Dharura wa DarMAERT, kutoka Mwezi Aprili 2020 hadi Juni 2021.

Vilevile, shukrani zetu za dhati ziende Ofisi ya Uigereza ya Mambo ya nje, Jumuiya ya Madola na Maendeleo, na Benki ya Dunia kwa kuendeleza juhudi za kuisaidia Serikali ya Mkoa katika kujenga ustahimilvu wake katika kukabiliana na Maafa, kupitia Programu ya Ustahimilivu wa Miji Tanzania. Mapitio ya kina ya Mpango huu pamoja na maoni yalitolewa na Timu ya Benki ya Dunia ambayo iliundwa na Yohannes Kesete (Mshauri Mwandamizi wa Usimamizi wa Hatari za Maafa), Claudia Lorena Trejos (Mshauri Mwandamizi wa Usimamizi wa Hatari za Maafa), na Nyambiri Kimacha (Mshauri wa Usimamizi wa Hatari za Maafa). Aidha, tunaishukuru Taasisi ya Kimataifa

inayojishughulisha na Matetemeko ya Ardhi katika Miji Mikubwa (EMI) kwa msaada wa kitaalamu walioutoa kwa DarMAERT kupitia Mafunzo na Programu za Majaribio ya Mpango, hususan Bw. Jerome Zayas (Meneja wa Mradi), Bw. Nicholas Burk, Bw. Ritche Angeles, Bw. Jose Mari Daclan, Bw. Troy Scott, na Bi. Mary Luanne David (Mtaalamu wa Usimamizi wa Dharura) na Bi. Precious Zara-Dominguez, Bw. Paul Luzon, na Bi Ruby Magturo (Mratibu wa Mradi). Aidha, tunapenda kushukuru kwa utalaamu na uwezeshaji tuliopata kutoka Chuo Kikuu Ardhi, hususan kutoka kwa Dkt. Guido Uhinga (Mratibu wa Mradi Tanzania), Bw. Dionis Rugai (Mtaalamu wa Usimamizi wa Hatari za Maafa), na Watafiti wasaidizi Bi. Bernadetha Mushi, Bw. Shafuri Mnzava, na Bi. Mwanamkuu Maghembe.

Ni matumaini yetu kuwa, Mpango huu wa Dharura wa Mafuriko, utatumiwa na wadau wote ili kuendelea kuboresha huduma za Usimamizi wa Dharura zinazotolewa na DarMAERT kwa wananchi wa Mkoa wa Dar es salaam.

Hassan Abbas Rugwa
KATIBU TAWALA WA MKOA
Dar es Salaam

YALIYOMO

Dibaji iii
Shukrani iv
Orodha ya Vielelezo viii
Orodha ya Majedwali viii
Vifupisho ix
Dhana Kuu x
1 Utangulizi 1
1.1 Utambuzi wa Majanga 3
1.2 Uandaaji wa Mpango wa Majanga ya Mafuriko 6
1.3 Matukio ya Kubuni 10
1.3.1 Sifa muhimu za "Tukio baya kabisa la kubuni" 10
2 Shabaha na Malengo ya Mpango wa Dharura 11
2.1 Shabaha 11
2.2 Malengo 11
3 Uratibu, Uongozi, na Uthibiti 12
3.1 Uratibu katika Kazi za Kukabiliana na Dharura 12
3.1.2 Muhtasari wa Bajeti na Rasilimali 40
3.2 Dhana ya Operesheni 40
3.2.1 Uongozi wa Jumla 41
3.2.2 Mawasiliano na Mchakato wa Utabiri wa Mafuriko 46
3.2.3 Tathmini ya hali halisi 46
3.2.4 Kurejesha Hali 50
3.2.5 Sifa za Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura 53
3.2.6 Vipengele vya Mfumo wa Uongozi wa Tukio 56
3.2.7 Ushirikiano Katika Ngazi za Uongozi wa Tukio 57
4 Marekebisho ya Mpango 58
5 Kiambatisho Na.1: Orodha ya Wafanyakazi wa DarMAERT 60
5 Kiambatisho Na. 2: Ramani za Dar es Salaam zinazoonyesha Mafuriko 63

Orodha ya Vielelezo

Kielelezo Na 1. Ramani ya Kata 21 zinazoathirika sana na Mafuriko katika mkoa wa Dar es Salaam, chini ya Mradi wa Ramani Huria, 2016 9
Kielelezo Na 2: Mfano wa Tahadhari ya Mafuriko kutoka TMA ukionyesha makundi mawili ya Tahadhari:"Rangi ya Njano" Angalizo na "Rangi ya Chungwa" Onyo(Chanzo: TMA) 28
Kielelezo Na 3: Mfano wa utabiri wa siku Nne kutoka TMA, Ukionyesha Makundi mawili ya Tahadhari, "Rangi ya Njano" Angalizo na "Rangi ya Chungwa" Onyo (Chanzo: TMA) 29
Kielelezo Na 4. Mfumo wa Upangaji Ulio katika Umbo la Herufi P (EMI, 2020 kutoka FEMA, 2018) 43
Kielelezo Na 5. Mfumo wa Uongozi wakati wa tukio, Uongozi na Majukumu ya Wafanyakazi 54
Kielelezo Na 6. Muhtasari wa taratibu za Kufungua Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura Kulingana na Taratibu Sanifu za Operesheni za Kituo cha DarMAERT. 56
Kielelezo Na.7.Muundo wa DarMAERT katika Ngazi za Uongozi wa Tukio
Chanzo: Mwongozo wa Taifa wa Operesheni wa Tanzania 2014 57
Figure 8: Ramani ya wiliaya ya Ilala 63
Figure 9: Ramani ya wilaya ya Kinondoni 64
Figure 10: Ramani ya wilaya ya Temeke 65
Figure 11: Ramani ya wilaya ya Ubungo 66
Figure 12: Ramani ya wilaya ya Kigamboni 67

Orodha ya Majedwali

Jedwali 1. Muhtasari wa Majanga machache yaliyotokea Dar es salaam kati ya mwaka 2011-2019 5
Jedwali Na 2: Viwango vya Athari ya Majanga kulingana na Vigezo vya Kimataifa 10
Jedwali Na 3. Maelezo ya Kazi za Kukabiliana na Dharura katika Mkoa wa Dar es Salaam 12
Jedwali Na 4. Kazi za DarMAERT zinazofanyika wakati wa kukabiliana na dharura kwa kuzingatia Wadau wakuu na Wadau Wasaidizi(Kazi 1-15) 14
Jedwali Na 5. Muda wa kukabiliana na dharura kwa Kila Kazi ya Kukabiliana na dharura katika tukio la mafuriko la kufikirika 25
Jedwali Na 6. Muundo na Majukumu ya Timu ya Utafutaji na Uokoaji 31
Jedwali Na 7. Mfano wa Mahitaji ya Kazi za Kukabiliana na Dharura za Utafutaji na Uokoaji na Kazi zinazotakiwa kufanyika 32
Jedwali Na 8. Mfano wa Fomu ya Orodha ya rasilimali za Utafutaji na Uokoaji 33
Jedwali Na 9. Mfano wa Fomu ya kuliganisha Makadirio ya Mahitaji na Rasilimali zilizopo kwa ajili ya kazi ya Utafutajina uokoaji 36
Jedwali Na 10. Sampuli ya Makadirio ya idadi ya watu wanohitaji hifadhi katika Vituo wakati wa Zoezi la kuhamisha watu wengi 37
Jedwali Na 11. Muda na Awamu za kutoa huduma ya chakula kwa Watu Wengi 39
Jedwali Na 12. Mfano wa Fomu ya Mahitaji kwa Kazi zote za Kukabiliana na Dharura ... 40

Vifupisho

ARU	Chuo Kikuu Ardhi
CCG	Kundi la Uratibu wa Mawasiliano
ConOps	Dhana ya Operesheni
DarMAERT	Timu ya Taasisi Mtambuka ya Kukabiliana na Dharura katika Mkoa wa Dar es Salaam
DMD	Idara ya Usimamizi wa Maafa
DDMC	Kamati ya Usimamizi wa Maafa ya Wilaya
EM	Usimamizi wa Dharura
EMAP	Programu ya Uthibiti wa Usimamizi wa Dharura
EMI	Taasisi inayojishuguilisha na Matetemeko ya Ardhi Katika Miji mikubwa
EOC	Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura
ERF	Kazi za Kukabiliana na Dharura
ERP	Mpango wa Kukabiliana na Dharura
FEMA	Taasisi ya Shirikisho ya Usimamizi wa Dharura
ICS	Mfumo wa Uongozi wa Tukio
IAP	Mpango Kazi wa Tukio
MDMC	Kamati ya Usimamizi wa Maafa ya Manispaa
NDMP	Sera ya Taifa ya Usimamizi wa Maafa
NGO	Shirika lisilo la Kiserikali
NOG	Mwongozo wa Taifa wa Operesheni ya Usimanizi wa Maafa
PHC	Sensa ya Watu na Makazi
PO-RALG	Ofisi ya Rais- Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa
RAS	Katinu Tawala wa Mkoa
RDMC	Kamati ya Usimamizi wa Maafa ya Mkoa
RMO	Mganga Mkuu wa Mkoa
SAR	Utafutaji na Uokoaji
SitRep	Taarifa ya Halihalisi
SLR	Kuongezeka kwa Kina Cha Bahari
SOP	Taratibu Sanifu za Operesheni
TARURA	Wakala wa Barabara za Vijijini na Mijini
TDMA	Sheria ya Taifa ya Usimamaiz wa Maafa
TNOG	Mwongozo wa Taifa wa Operesheni ya Usimamizi wa Maafa
TED	Mafunzo na Majaribio
TEPRP	Mpango wa Taifa wa Kujiandaa na Kukabiliana na Dharura
TRCS	Chama Cha Msalaba Mwekundu Tanzania
TURP	Programu ya Ustahimilivu wa Miji Tanzania
UNDRR	Ofisi ya Umoja wa Maifa ya Upuguzaji wa Hatari za Maafa
WB	Benki ya Dunia

Dhana Kuu

Uwezo

Uwezo unajumuisha nguvu, sifa, na rasilimali zilizopo ndani ya Taasisi au jamii, katika kusimamia na kupunguza hatari za maafa na kujenga ustahimilivu. Uwezo unaweza kujumuisha miundombinu, Taasisi, maarifa na ujuzi, na sifa kama vile mahusiano ya kijamii, uongozi na usimamizi (Ofisi ya Umoja wa Mataifa ya Kupunguza Hatari za Maafa [UNDRR], 2017)

Uandaaji wa Mpango wa Dharura

Uandaaji wa Mpango wa Dharura ni mchakato unaochambua hatari za maafa, na kuandaa utaratibu wa kufuata kabla ya dharura haijatokea, ili kuweza kuikabili dharura hiyo kwa wakati, kwa ufanisi na kwa uhakika. Matokeo ya mchakato huu, ni Mkakati wa utekelezaji ambao unaainisha bayana rasilimali na majukumu ya kila Taasisi, mifumo ya mawasiliano na utaratibu wa operesheni kwa kila mdau wakati anapohitajika. Kwa kuzingatia, mpangilio wa matukio yaliyobuniwa, ya uwezekano wa kutokea hali ya dharura au hali ya janga, mchakato huu unawawezesha wadau muhimu kubaini, kutabiri na kutatua matatizo yanayoweza kutokea wakati wa maafa. Uadaaji wa Mpango wa Dharura ni sehemu muhimu ya kujiandaa na dharura. Mipango ya Dharura inahitaji kuhuishwa na kufanyiwa majaribio mara kwa mara (UNDRR, 2020)

Maafa

Maafa maana yake ni kuvurugika kwa mfumo wa Jamii kwa kiwango chochote, kutokana na tukio la janga ambalo linakutana na hali ya uwezekano wa kuathiriwa na uwezo mdogo wa kulikabili; hali hiyo inapelekea kutokea kwa suala au masuala yafuatayo: kupoteza au kuathirika kwa watu, mali, uchumi au mazingira.

Ufafanuzi: Athari za maafa zinaweza kutokea kwa haraka katika eneo la tukio, lakini mara nyingi, maafa baada ya kutokea husambaa maeneo mengine na huchukua muda mrefu. Athari za maafa zinaweza kuzidi uwezo wa jamii iliyoathirika kuweza kuzikabili, hivyo, jamii hiyo, kuhitaji msaada kutoka nje, kama vile maeneo yaliyo karibu, au msaada kutoka ngazi ya taifa au kimataifa(UNDRR, 2017).

Usimamizi wa Maafa

Usimamizi wa Maafa unajumuisha Taasisi, Mipango na matumizi ya mbinu za kujiandaa, kukabili, na kurejesha hali baada ya maafa kutokea. Ufafanuzi: Usimamizi wa maafa hauwezi kuondoa au kumaliza kabisa matishio ya maafa; lakini, unalenga katika kuandaa na kutekeleza Mipango ya kujiandaa na kukabiliana na maafa pamoja na Mipango mimgine, ili kupunguza athari za maafa, na “Kujijenga upya vizuri zaidi”. Kushindwa kuandaa Mipango na kuitumia, kunaweza kusasbabisha athari kwenye maisha ya watu na mali zao pamoja na kupoteza Mapato (UNDRR, 2017).

Kukabiliana na Maafa
Hizi ni hatua zinazochukuliwa moja kwa moja kabla, wakati, na mara tu baada ya maafa kutokea ili kuokoa maisha ya watu, kupunguza madhara ya kiafya, na kuhakikisha usalama wa watu na mahitaji ya msimgi ya watu walioathirika yanapatikana. Ufafanuzi: Kukabili maafa kunalenga zaidi katika upatikanaji wa huduma za haraka na za muda mfupi; na wakati mwingine kukabili maafa kunaitwa Msaada wa Maafa. Ufanisi, uhakika na ubora wa jitihada za kukabili maafa unategemea upatikanaji wa taarifa za hatari za maafa, hii ni pamoja na kujenga uwezo wa kukabiliana na maafa wa mtu mmoja mmoja, jamii, Taasisi, nchi na Jumuiya za kimataifa.

Sifa za kitaasisi za kukabiliana na maafa mara nyingi zinajumuisha utoaji wa huduma za dharura na misaada kwa umma na Sekta za Seikali na za binafsi, jamii, pamoja na ushiriki wa wafanyakazi wa kujitolea. "Huduma za Dharura" ni kundi la Taasisi muhimu zenye ujuzi maalumu, na majukumu mahusus katika kulinda watu na mali zao wakati wa dharura na maafa.
Taasisi hizi zinajumuisha Mamlaka za ulinzi na usalama wa raia, Jeshi la Polisi Tanzania, na Jeshi la Zimamoto nakadhalika. Tofauti ya mgawanyo wa shughuli zinazofanyika wakati wa kukabiliana na maafa na zile za kurejesha hali baada ya maafa kutokea haionekani moja kwa moja. Kwa mfano, baadhi ya shughuli za kukabiliana na maafa kama vile kutoa huduma za nyumba za muda mfupi na maji kwa waathirika, zinaweza kuendelea kutolewa hadi kwenye hatua ya kurejesha hali (UNDRR, 2017).

Hatari ya Maafa
Ni uwezekano wa watu kupoteza maisha, kujeruhiwa, au kuharibika na kuathirika kwa mali, hii inaweza kutokea kwenye mfumo au jamii kwa muda wa kipindi fulani; uwezekano huu hupimwa kwa kutumia hesabu na unahusisha kuwepo na Janga, hali ya maafa kutokea, na uwezo wa kuyakabili. Maana ya hatari ya maafa ina akisi dhana ya tukio la Janga na maafa kama matokeo ya kuendelea kuwepo kwa hali ya hatari. Hatari ya Maafa inajumuisha aina mbalimbalia za hasara ambazo mara nyingi ni ngumu kuzipima. Hata hivyo, kwa kutumia maarifa na elimu ya majanga na aina ya watu, maendeleo ya kijamii na kiuchumi, hatari ya maafa inaweza kufanyiwa tathmini na kuchorwa katika ramani, angalau kwa kiwango cha jumla. Ni muhimu kuzingatia mazingira ya kiuchumi na kijamii sehemu ambayo hatari ya maafa hutokea, hii ni kwa sababu, siyo kila mtu ana mtazamo sawa juu ya hatari ya naafa, pamoja na visababishi vyake (UNDRR, 2017).

Usimamizi wa Hatari ya Maafa
Usimamizi wa Hatari ya Maafa ni matumizi ya Sera na Mikakati ya kupuguza Hatari za maafa, ili kuzuia hatari mpya za maafa zisitokee, kupunguza hatari za maafa zilizopo, kuthibiti mabaki ya hatari, ili kuimarisha ustahimilivu na kupunguza hasara za maafa. Hatua zinazochukuliwa katika usimamizi wa hatari za maafa zinaweza kutofautishwa kati ya Usimamizi wa Hatari za maafa unaozingatia matarajio; Usimamizi wa hatari za maafa unaozingatia usahihi; na Usimamizi wa hatari za maafa unaozingatia fidia, ambao unajulikana kama usimamizi wa mabaki ya hatari za maafa (UNDRR, 2017).

Upunguzaji wa Hatari za Maafa

Upunguzaji wa hatari za Maafa unalenga katika kuzuia hatari mpya na kupunguza hatari za maafa zilizopo na kuthibiti mabaki ya hatari za maafa; jitihada zote hizi zina changia katika kuimarisha ustahimilivu wa maafa na hivyo kuweza kufikia maendelo endelevu. Upunguzaji wa maafa ni lengo la Sera ya usimamizi wa hatari za maafa, na Shabaha na Malengo yake yameainishwa katika Mikakati na Mipango ya kupunguza hatari za maafa(UNDRR, 2017)

Dharura

Neno hili hutumika pia kwa maana inayofanana na neno maafa, kwa mfano, katika muktadha wa majanga ya kibaiolojia au kiteknolojia au dharura za kiafya, ambazo, hata hivyo, zinaweza pia kuhusiana na matukio ya majanga ambayo hayasabishi mvurugiko mkubwa wa shughuli za kijamii(UNDRR, 2017)

Usimamizi wa Dharura

Ni utaratibu na usimamizi wa rasilimali na majukumu kwa ajili ya kushughulikia masuala yote ya dharura, hususan, katika kujiandaa na kukabiliana na maafa na hatua za mwanzo za kurejesha hali. Usimamizi wa dharura unatofautiana na usimamizi wa maafa kwasababu; haushughuliki na maafa peke yake, bali hata aina zote za dharura na migogoro(UNDRR, 2009)

Janga

Ni Mchakato, Tukio au Shughuli za kibinadamu ambazo zinaweza kusababisha watu kupoteza maisha, majeruhi au athari za kiafya, uharibifu wa mali, mvurugiko wa shughuli za kijamii na kiuchumi au uharibifu wa mazingira. Ufafanuzi: Majanga yanaweza kuwa ya kiasili, kibinadamu au kijamii na kiasili. Majanga ya kiasili mara nyingi yanatokana na nguvu za kiasili. Majanga ya kibinadamu ni yale yanayosababishwa na shughuli za kibinadamu. Neno janga, halijumuishi migogoro ya kivita, au hali ya ukosefu wa amani; kwa sababu masuala hayo yanashughulikiwa na sheria za haki za binadamu za kitaifa na kimataifa. Majanga mengi ni ya kibinadamu na kiasili, kwa sababu yanasababishwa na nguvu za kiasili na shughuli za kibinadamu kwa pamoja, hii ni pamoja na uharibifu wa mazingira na athari za mabadiliko ya tabia nchi(UNDRR, 2017).

Tukio

Tukio lililosababishwa na shughuli za kibinadamu au nguvu za asili, ambalo linatishia maisha ya watu, mazingira au usalama wa nchi na hivyo kuhitaji wadau wa kukabili dharura kuchukua hatua za kuzuia au kupunguza vifo au uharibifu wa mali na maliasili (TNOG, 2014).

Kiongozi wa Tukio

Ni Afisa mwenye majukumu ya jumla ya kusimamia tukio na kuelekeza mbinu na usimamizi wa rasilimali (TNOG, 2014)

Mfumo wa Uongozi wa Tukio

Mfumo wa uongozi wa tukio ni usimamizi wa dharura kwenye eneo la tukio unaofuata taratibu maalumu, ulioandaliwa mahusus kutoa mwongozo wa kufuata utaratibu wa uongozi unaoakisi changamoto za mahitaji ya tukio moja au matukio mengi, bila kukwamishwa na mipaka ya kiutawala. Mfumo wa uongozi wa tukio unajumuisha huduma, vifaa, wataalamu, mbinu na mawasiliano, vyote vikifanya kazi ndani ya muundo mmoja, ambao unalenga kusaidia usimamzi wa rasilimali wakati wa matukio. Mfumo huu unatumika kwa aina zote za dharura na unafaa kwa matukio ya aina zote, makubwa na madogo, na hata yale yenye changamoto nyingi. Mfumo wa uthibiti wa tukio unatumika na Taasisi zenye majukumu kwenye matukio kuandaa usimamizi wa operesheni katika eneo la tukio, katika ngazi mbalimbali za kiutawala; Taasisi hizi zinaweza kuwa za Serikali au za binafsi.

Kujiandaa

Kujiandaa kukabiliana na maafa kunajumuisha maarifa na uwezo uliojengwa na Serikali, Taasisi za kukabili na kurejesha hali, jamii na watu binafsi, ili kuweza kutabiri, kukabili, na kurejesha hali kwa ufanisi kutoka kwenye athari za maafa zinazoweza kutokea, zinazoelekea kutokea, au maafa yaliyotokea. Hatua za kujiandaa zinachukuliwa kwa muktadha wa usimamizi wa hatari za maafa, na zinalenga kujenga uwezo unaohitajika katika kusimamia kwa ufanisi aina zote za dharura na kuweza kufikia lengo la kutoka katika hatua ya kukabili hadi kurejesha hali. Kukabili dharura kunategemea sana uchambuzi wa kina wa hatari za maafa, na uwepo wa mifumo ya tahadhari ya mapema, na inajumuisha shughuli kama vile uaadaji wa Mpango wa dharura, kuhifadhi vifaa kwa ajili ya matumizi wakati wa dharura, kuandaa Mwongozo wa uratibu, kuhamisha watu, taarifa za umma, pamoja na mafunzo na majaribio. Ili shughuli hizi ziweze kufanyika ni lazima kuwe na mifumo mizuri ya kitaasisi na kisheria na uwezo wa kifedha. Neno linalofanana na kujiandaa ni "Utayari", ambalo linaelezea uwezo wa kukabili kwa haraka na kwa uhakika (UNDRR, 2017).

Kuzuia

Ni shughuli na mbinu zinazohusu kukwepa, hatari mpya na zilizopo. Dhana ya kuzuia maafa inalenga kukwepa kabisa athari za maafa. Wakati hatari za baadhi ya maafa haziwezi kuondolewa, dhana ya kuzuia inalengo la kupunguza hali ya maafa kutokea; katika muktadha huo, hatari ya maafa inaondolewa. Hatua za kuzuia maafa zinaweza pia kuchukuliwa wakati au baada ya tukio kutokea ili kuzui maafa au madhara mengine kutokea (UNDRR, 2017).

Ustahimilivu

Ni uwezo wa Mfumo, Jumuiya au Jamii iliyo kwenye mazingira hatarishi, kuzuia, kukabili, kubadilika kulingan na mazingira, na kujigeuza na kurejea kwenye hali yake ya awali, kutoka kwenye athari za maafa, kwa haraka na kwa ufanisi, hii ni pamoja na kurejesha na

kutunza mifumo yake muhimu ya kiutendaji kupitia usimamizi wa hatari za maafa (UNDRR, 2017).

Kukabili

Hizi ni hatua zinazochukuliwa moja kwa moja kabla, wakati na mara tu baada ya maafa kutokea ili kuokoa maisha ya watu, kupunguza madhara ya kiafya, na kuhakikisha usalama wa watu na na mahitaji ya msimgi ya kibinadamu ya wananchi walioathirika na maafa yanapatikana. Ufafanuzi: Kukabili maafa kunalenga zaidi katika upatikanaji wa huduma za haraka na za muda mfupi; na wakati mwingine, kukabili maafa huitwa Msaada wa Maafa. Ufanisi, uhakika na ubora wa jitihada za kukabili maafa unategemea upatikanaji wa taarifa za hatari ya maafa pamoja na kujenga uwezo wa kukabiliana na maafa wa mtu mmoja mmoja, jamii, Taasisi, nchi na Jumuiya za kimataifa. Sifa za kitaasisi za kukabiliana na maafa mara nyingi zinajumuisha utoaji wa huduma za dharura na misaada kwa umma, sekta za Serikali na za binafsi, jamii, pamoja na ushiriki wa kujitolea (UNDRR, 2017).

Mkakati

Ni Mpango wa jumla, au Maelekezo yaliyochukuliwa ili kuweza kukamilisha lengo la kuthibiti tukio (FEMA, 2010).[1]

[1] Neno "Mkakati" limetumika katika Mpango huu, kama Msamiati wa Mfumo wa Uongozi wa Tukio.

1 Utangulizi

Mpango wa Dharura wa Mafuriko ndani ya Familia ya Mipango ya Kukabiliana na Dharura ya DarMAERT ni nyongeza kwenye "Familia ya Mipango ya Kukabiliana na Dharura" ya Timu Mtambuka ya Taasisi za Kukabiliana na Dharura ya Mkoa wa Dar es Salaam (DarMAERT), Mpango huu wa Dharura wa Mafuriko unalenga kuboresha na kukamilisha Mpango wa Kukabiliana na Dharura wa Mwaka 2020 uliohuishwa, Pamoja na Taratibu Sanifu za Operesheni za Kazi za Kukabiliana na Dharura za DarMAERT. Wakati Mpango wa Kukabiliana na Dharura wa Mwaka 2020, uliohuishwa, umeanzisha *mfumo wa DarMAERT wa Operesheni za kukabiliana na dharura na Miongozo ya Jumla*, na Taratibu Sanifu za Operesheni za kazi za kukabiliana na dharura zimeanzisha *dhana ya operesheni inayojumuisha majanga yote,* na *kuziunganisha kazi za kukabiliana na dharura na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, cha DarMAERT.* Mpango huu wa Dharura wa Mafuriko, unaongeza taarifa zaidi, kuhusu *Operesheni za nje, na unaboresha mikakati mahusus ya kukabiliana na dharura ya Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura na Kazi za Kukabiliana na Dharura wakati wa maafa ya mafuriko.*

Wakati Taratibu Sanifu za Operesheni za kazi za kukabiliana na Dharura, ni Sera na Taratibu za kiutendaji zinazojumuisha majanga yote, ili kufikia operesheni zenye viwango na salama, Mpango huu wa Dharura wa Mafuriko una lengo la kuimarisha Sera hizo wakati Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kikiwa kimefunguliwa na kinafanya kazi wakati wa dharura ya mafuriko. Mpango wa Dharura wa Mafuriko ni Nyaraka inayotoa mwongozo wa Operesheni za nje za kukabiliana na dharura, na huhuishwa na Kiongozi wa Kitengo cha Operesheni kwa kushirikiana na Kiongozi wa Kitengo cha Mipango. Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kitatoa amri ya Mpango wa Dhararu wa Mafuriko kuanza kutumika, pale tu DarMAERT, itakapopokea taarifa za tahadhari kutoka Mamlaka ya Hali ya Hewa kwamba kuna uwezekano mkubwa wa kutokea mafuriko ambayo yanaweza kusababisha athari kubwa.

Tafadhali, zingatia kwamba, Mpango wa Dharura wa Mafuriko hauchukui nafasi ya "Mwongozo wa Operesheni wa Eneo la Tukio". Wakati Mpango wa Dharura wa Mafuriko unatoa mikakati ya kukiongoza Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, na Kazi za kukabiliana na Dharura, wakati wa tukio la mafuriko, Mwongozo wa Operesheni wa Eneo la Tukio unalenga kuwa Nyaraka rejea kwa Timu ya kwanza ya kukabiliana na dharura iliyoko kwenye eneo la tukio. Tafadhali rejea katika sehemu ya Marekebisho ya Mpango kwa taarifa zaidi kuhusu kuendelea kurekebisha Mpango huu wa Dharura wa Mafuriko kama "Nyaraka inayoishi". Mchakato wa mafunzo na majaribio, na mchakato wa kuhariri ili kuendelea kuyaboresha Majedwali yanayoanisha orodha ya rasilimali, ambayo kwa sasa yameonyeshwa katika fomu ya mfano, kwasababu ya upatikanaji wa taarifa.

<u>Jiografia</u>

Dar es Salaam ni moja ya Mikoa mikubwa ya Tanzania. Ni Jiji liliko katika Pwani ya bahari ya Hindi, Mashariki mwa Tanzania Bara katika Latitudo nyuzi 6°51' Kusini na Longitudo nyuzi 39°18' Mashariki. Likiwa na ukubwa wa Kilomita za mraba 1,350, ambazo ni sawa na asilimia 0.19 ya eneo lote la Tanzania Bara, lina urefu wa karibu Kilomita 100, kuanzia mto Mpiji upande wa Kaskazini hadi mto Mzinga upande wa Kusini. Upande wa Mashariki Jiji la Dar es Salaam linapakana na Bahari ya Hindi. Mkoa wa Dar es Salaam ni moja ya Mikoa 30 ya kiutawala hapa Tanzania, na Mji kuu wake ni Jiji la Dar es Salaam. Jiji linaundwa na jumla ya Wilaya tano — Ilala, Kinondoni, Temeke, Kigamboni, na Ubungo. Halmashauri za Manispaa zinawajibika moja kwa moja Ofisi ya Rais – Tawala za Mikoa na Serikali za Mtaa. Manispaa ya Ilala kwa sasa inajulikana kama Halmashauri ya Jiji la Dar es Salaam.

Kulingana na Sensa ya watu na makazi ya mwaka 2012, Mkoa wa Dar es Salaam una watu wapatao Milioni 4.36, ambao ni sawa na asilimia 10 ya idadi ya watu wote wa Tanzania Bara. Kutoka mwaka 2002 -2012, jiji lilikuwa na wastani wa ongezeko la watu kwa mwaka wa asilimia 5.6. Uwiano wa jinsia katika Mkoa ni linganifu; wanawake ni wengi zadi ya wanume kwa chini ya asilimia 3. Idadi ya Vijana ni karibu robo ya watu wote (ambayo ni sawa na asilimia 23.8), wakati wazee (wenye umri wa miaka 60 na zaidi), ni asilimia 3.5. Karibu theluthi mbili (ambayo ni sawa na asilimia 66.3) ya watu wote katika Mkoa wa Dar es Salaam wana umri wa kufanyakazi (Miaka 15–59).

Vilevile, kulingana na Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2012, Manispaa ya Kinondoni ndiyo yenye watu wengi zaidi, ina watu karibu Milioni 1.8, ikifuatiwa na Manispaa ya Temeke, yenye watu Milioni 1.3 na Ilala watu Milion 1.2. Wakati Sensa ya watu na makazi ya mwaka 2012 inafanyika, Manispaa za Kigamboni na Ubungo zilikuwa hazijaanzishwa bado, lakini idadi ya watu katika Manipaa hizi, kwa kipindi hicho cha mwezi Agosti 2012, inakadiriwa kuwa; Ubungo ilikuwa na watu wapatao 1,189,518, na Kigamboni ilikuwa na watu wapatao 766,569[2]. Ujazo wa watu kwa Kilomita moja ya Mraba, unakadiriwa kuwa watu 3,100[3]. Idadi ya watu kwa sasa, katika Mkoa inakadiriwa kuwa Milioini 6, hii ni kutokana na historia ya ongezeko la Watu[4]. Dar es Salaam, (yenye watu milioni 4.6, mwaka 2012), inategemea kuwa jiji kubwa lenye watu zaidi ya Milioni 10 ifikapo mwaka 2030[5].

---

[2] Ofisi ya Taifa ya Takwimu ya Tanzania(Tovuti). Ilipakuliwa, Januari 2020 kutoka, https://nbs.go.tz/index.php/en/, https://www.citypopulation.de/php/tanzania-coastal-admin.php?adm2id=070112, http://citypopulation.info/php/tanzania-coastal-admin.php?adm2id=070301.

[3] Mwenendo wa Muda mrefu wa ongezeko la watu (Tovuti). Ilipakuliwa, Januari 2020 kutoka, https://www.macrotrends.net/cities/22894/dar-es-salaam/population

[4] Mapitio ya Idadi ya Watu Duniani (Tovuti). Ilipakuliwa, Januari 2020 kutoka, http://worldpopulationreview.com/world-cities/dar-es-salaam-population/.

[5] Benki ya Dunia. 2015. Waraka wa Tathmini ya Mradi. Mradi wa Maendeleo wa Jiji la Dar es Salaam

Hali ya Hewa[6]

Dar es Salaam hupata zaidi ya Milimeta 1000 za mvua kwa mwaka, na ina misimu miwili ya mvua, msimu mrefu na msimu mfupi; ambayo inauhusiano na kuvuma kwa pepo za Kusini na Kaskazini kwenye ukanda wa kusanyiko la pepo za kitropiki. Kipindi kirefu cha mvua (Masika) huanzia katikati ya mwezi Machi hadi mwishoni mwa mwezi Mei, na Msimu mfupi wa mvua (Vuli) huanzia katikati ya mwezi Oktoba hadi mwishoni mwa mwezi Desemba. Wastani wa mvua wakati wa msimu wa Masika katika maeneo ya Pwani, pamoja na Mkoa wa Dar es Salaam, unakadiriwa kuwa utaongezeka kwa ongezeko la hadi asilimia 6 ifikapo mwaka 2100[7].

Kuhusu kiwango cha mvua, kwa kipindi cha mwaka 1971–2009, takwimu zinaonyesha kwamba, wastani wa juu kwa masaa 24, ni kuanzia milimeta zaidi ya 50 kwa mwezi Aprili — Mei na Milimeta 10 kwa mwezi Julai – Agosti. Vyote kwa pamoja, kiwango na nguvu ya mvua ni masuala ya kuzingatia katika usimamizi wa mafuriko katika Mkoa wa Dar es salaam. Kutokana na mabadiliko ya tabianchi, kuna uwezekano wa kuongezeka kwa kiwango na nguvu ya Mvua katika kipindi cha miaka ijayo.

Kuhusu Joto, Dar es salaam ina wastani wa juu wa joto wa nyuzi joto 30.8° Sentigredi kwa mwaka na wastani wa chini wa nyuzi joto 21.3° Sentigredi kwa mwaka. Makadirio ya kiwango cha joto yanaonyesha kwamba kutakuwa na ongezeko kubwa la idadi ya siku zenye joto linalozidi nyuzi joto 32 Sentigredi kwa Dar es Salaam, ifikapo mwaka 2050, ambalo litakuwa na athari za kiafya pamoja kuathiri uzalishaji katika Jiji.

Topografia[8]

Jiji la Dar es Salaam limegawanyika katika nyanda kuu tatu za kiikolojia, ambazo ni uwanda ya miinuko yenye maeneo ya vilima upande wa Magharibi na Kaskazini ya Jiji, uwanda wa juu katikati, na uwanda wa chini, ambao unajumuisha Bonde la Mto Msimbazi, na maeneo ya Jangwani, Mtoni, Afrikana na Ununio. Uoto wa asili unajumuisha viunga vya minazi, vichaka eneo la pwani, misitu ya Miombo, na maeneo oevu yenye Mikoko na Matete.

1.1 Utambuzi wa Majanga

Dar es Salaam kama moja ya Mikoa iliyoko ukanda wa Pwani, iko kwenye mazingira ya kuathiriwa na majanga mengi. Ingawa Mkoa unakua kwa kasi (watu zaidi ya Milioni 10 ifikapo mwaka 2030) lakini bado Dar es Salaam ni moja ya Majiji ambayo yameathirika

[6] Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania: Ofisi ya Raisi – Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa, Timu ya Taasisi Mtambuka ya Kukabiliana na Dharura ya Mkoa wa Dar es Salaam (DarMAERT), Mpango wa Kukabiliana na Dharura, 2017.
[7] Benki ya Dunia. Umasikini Mijini na Mabadiliko ya tabianchi, Tanzania: Utafiti wa Kina, 2011.
[8] Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania: Ofisi ya Raisi – Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa, Timu ya Taasisi Mtambuka ya Kukabiliana na Dharura ya Mkoa wa Dar es Salaam (DarMAERT), Mpango wa Kukabiliana na Dharura, 2017.

sana na mafuriko hapa Tanzania[9]. Madhara makubwa ya watu kupoteza maisha na mali zao yanatokana na athari za mafuriko za mwaka 2008, 2009, 2011, 2014-2016, 2018, 2019, and 2020[10].

Ukiondoa mafuriko, majanga mengine yanayosababishwa na shughuli za kibinadamu ambayo hutokea mara nyingi katika Mkoa wa Dar es Salaam ni pamoja na Ajali, Milipuko ya moto, (ambayo mara nyingi inasababishwa na hitilafu za umeme na vitu vya kulipuka viwandani), Kuporomoka kwa Majengo (Mfano, kuporomoka kwa jego la ghorofa 16 mwaka 2013 kulikosababisha vifo vya zaidi ya watu 34, na kuhusisha operesheni kubwa ya uokoaji) na Magonjwa ya Milipuko (kama vile, Kipindupindi, Malaria, Kuhara, homa ya mafua ya ndege, n.k.). Ajali zinazohusisha milipuko ya baruti zimewahi kutokea kwa kipindi cha Muongo moja uliopita. Wakati wa mlipuko wa baruti iliyohifadhiwa katika eneo la Mbagala tarehe 29/04/2009, karibu watu 26 walipoteza maisha, watu 9,704 waliathirika, na uligharimu kiasi cha zaidi ya Shilingi Bilioni 10.8, gharama za kukabili na kurejesha hali. Jedwali Na 1 hapo chini linaonyesha muhtasari wa baadhi ya maaafa makubwa yaliyowahi kushuhudiwa katika Mkoa wa Dar es Salaam kwa muongo uliopita[11]

[9] Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania na Benk ya Dunia Kitengo cha Kupnguza Hatari za Maafa na urejeshaji hali, Ripoti: Matokeo ya Majraibio ya Mpango wa Tanzania wa Kujiandaa na kukabiliana na Maafa [Rasimu], 2019.
[10] Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania, Umoja wa Ulaya, Ofisi ya Umoja wa Mataifa inayoshughulikia Kupunguza Hatari za Maafa, na Taasisi ya Utafiti ya CIMA, Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania: Profaili ya Hatari za Maaifa (Mafuriko na Ukame), 2019.
[11] Chanzo: Takwimu za hasara na uharibifu wa maafa (2017-2020), Idara ya Usimamizi wa Maafa.

Jedwali 1. Muhtasari wa Majanga machache yaliyotokea Dar es salaam kati ya mwaka 2011-2019[12]

Tarehe/Muda	Aina ya Janga	Manispaa iliyoathirika	Makadirio ya Uharibifu
Desemba 2019	Maporomoko ya taka ngumu	Temeke	• Nymba 8 ziliharibiwa • Vifo vya watu 3
Oktoba na Desemba 2019	Mafuriko	Ilala na Ubungo	• Zaidi ya watu 1,000 waliathirika (baadhi yao walipoteza nyumba zao) • Uharibifu wa miundombinu ya umma na ya binafsi
Februari 2019	Moto	Temeke (Kiwanda cha Bora)	• Maofisa wa Polisi 4 walijeruhiwa • Maghara 3 yaliharibiwa
Januari 2018	Mlipuko wa Gesi	Ilala (Vingunguti)	• Watu 50 walipoteza nyumba zao • Watu100 waliathirika
Machi 2018	Moto	Temeke (Sokoni)	• Maduka 459 yaliungua moto
Februari 2018	Moto	Temeke	• Maduka 9 yaliungua moto
Aprili na Mei 2018	Mafuriko	Kinondoni, Temeke, Ubungo, Ilala	• Kaya 2,151 zilikosa makazi, nyumba 42 na vyoo 21 viliharibiwa vibaya • Uharibifu wa Miundombimu (Madaraja na Barabara, katika Manispaa ya Kinondoni na Ubungo) • Mfumo wa Mabasi yaendayo haraka athirika na Mafuriko • Watu 500 waliathirika (Baadhi yao walipoteza nyumba zao katika Manispaa ya Ilala) • Vifo vya watu 15 viliandikishwa Kinondoni, na kifo cha mtu 1 kiliandikishwa Temeke
Februari 2016	Mafuriko	Temeke	• Vifo vya watu 4 viliandikishwa
Oktoba 2014	Mlipuko wa tenki la Mafuta	Temeke	• Nyumba ya kulala wageni na Maduka 7 viliteketea kwa moto • Vifo vya watu 7 viliandikishwa
Aprili 2014	Mafuriko	Kinondoni naTemeke	• Watu 20,000 waliathirika • Nyumba 13 ziliharibiwa Msimbazi, na watu 283 waliathirika na ugonjwa wa kipindupindu Kinondoni • Vifo vya watu 19 viliandikishwa Kinondoni, na Vifo 7 Temeke
Aprili 2012	Mafuriko	Temeke	• Nyumba 360 ziliharibiwa kiasi • Nyumba 34 ziliharibiwa kabisa • Vifo vya watu 3 viliandikishwa
Februari 2011	Mlipuko wa Baruti	Ilala (Gongo la Mboto)	• Nyumba 113 ziliaharibiwa kiasi • Nyumba 46 zilihabiwa kabisa • Vifo vya watu 30 viliandikishwa
Desemba 2011	Mafuriko	Kinondoni and Temeke	• Watu 10,000 walikosa makazi Kinondoni • Watu 3,290 walikosa makazi Temeke • Vifo vya watu 41 viliandikishwa

[12] Takwimu za hasara na uharibifu wa maafa (2011-2019), Idara ya Usimamizi wa Maafa.

1.2 Uandaaji wa Mpango wa Majanga ya Mafuriko

Dar es Salaamu ni Mkoa uliopo ukanda wa Pwani unaokabiliwa na majanga mengi yakiwemo wadudu waharibifu, Magonjwa ya milipuko, na mafuriko [13].Kutokana na ukubwa wa matukio na kujirudia mara kwa mara, mafuriko ndiyo majanga yanayotokea mara nyingi katika Mkoa wa Dar es Salaam, huku kukiwa na matukio mengi ya mafuriko kwa mwaka, hususan kipindi cha Maska au Msimu mrefu wa Mvua (Mara nyingi hutokea kuanzia mwezi Machi hadi Mei, kwa wastani wa kiwango cha mvua cha Milimeta 610[14]). Hali ya kiasili ya topografia ya tambarare katika maeneo mengi ya mkoa, iko kwenye uwezekano wa kuathirika na mafuriko, hasusan mafuriko ya ghafla. Kuwa kwenye hatari ya kuathirka na maafa kunatokana na hali ya kijiografia ya mahali husika, hususani, tabia ya eneo ya kuathirika na aina fulani ya majanga (Mfano mafuriko) [15]. Kuwa kwenye hatari ya kuathirika na maafa, kuna ongezeka kutokan na ukosefu wa miundo mbinu inayofanyiwa mategenezo na ukarabati kama vile mifereji ya maji mvua, taka ngumu, hasa katika baadhi ya makazi ya katika eneo la mto Msimbazi[16], inasababisha kutokea mafuriko hata kama kuna mvua kidogo tu, kama vile msimu wa "*Vuli"* au msimu mfupi wa mvua (ambayo mara nyingi ni kuanzia Oktoba hadi Desemnba, ikiwa na wastani wa kiwango cha mvua cha milimeta 350[17].)

Matukio ya mafuriko katika Mkoa wa Dar es Salaam ndiyo yanayochangia kwa kiasi kikubwa idadi ya watu walioathirika na kukosa makazi karibu kila mwaka, na hii inadhihirisha ni kwa namna gani watu walivyo kwenye hali ya uwezekano mkubwa wa kuathirika na mafuruko[18].

Kwa Mfano, tukio la mafuriko la Mwezi Aprili 2018 pekee (karibu milimeta 81.8 za mvua kwa siku mbili, na milimeta 99.6 za mvua katika siku ya tatu) taarifa zinaonyesha kwamba karibu watu 12,000 kati ya watu 15,900 walioathirika na mafuriko nchi nzima, wanatoka Mkoa wa Dar es Salaam[19]. Mafuriko ya kiwango cha madhara yanayofanana na hayo yaliandikishwa baada ya mvua ya milimeta 144 ya mwezi Mei 2019.[20]. Kaya zinazoathirika na mafuriko kwa mwaka, zinafikia wastani wa maelfu, hii ni idadi kubwa na inazidi athari za majanga mengine yanayotokea katika Mkoa wa Dar es Salaam (Rejea Jedwali Na.1). Kulingana na takwimu za Benki ya Dunia, inakadiriwa, karibu asilimia 39 ya wakazi wa Dar es Salaam au watu milioni 2 wameathirika na mafuriko kwa namna mbalimbali. Mafuriko ya Mwezi Aprili 2018 yaliathiri kati ya watu 900,000 na milioni

[13] Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania: Ofisi ya Waziri Mkuu – Idara ya Usimamizi wa Maafa, Mpango wa Taifa wa Kujiandaa na Kukabilian na Maafa, 2012.
[14] Chuo Kikuu cha Capetown, na wengine., Maarifa ya Hatari za Maafa katika maeneo ya Miji ya Afrika: Profaili ya Hali ya Hewa ya Dar es Salaam: Toleo la Kitaalamu, 2017.
[15] Insaiklopidia ya Majanga ya Asili, 2013.
[16] Sekretarieti ya Pan-African START, na wengine., Umasikini wa Mjini na Mabadiliko ya Tabianchi katika Jiji la Dar es, Tanzania: Utafiti wa Kina, 2011.
[17] Chuo Kikuu cha Capetown, na wengine., Maarifa ya Hatari za Maafa katika maeneo ya Miji ya Afrika: Profaili ya Hali ya Hewa ya Dar es Salaam: Toleo la Kitaalamu, 2017.
[18] Hali ya uwezekano wa Kuathirika na Maafa inajumuisha tabia na mazingira ya jamii au mfumo au mali ambayo inasababisha jamii au mfumo ule kuwa kwenye uwezekano wa kuathirika na janga (UNDRR,2009)
[19] Erman, A., na wezake., 'Kupita katika ya Kimbunga": Nafasi ya Umasikini katika, hali ya uwezekano wa kuathirika pamoja na ustahimilivu kwenye mafuriko katika Jiji la Dar es salaam, Chapisho na 8976 katika utafiti wa Kisera., Benki ya Dunia, Kitengo cha kupunguza hatari za maafa na urejeshaji hali, August 2019.
[20] Chanzo hicho hicho.

1.7. [21]Majanga mengine yanayouathiri Mkoa wa Dar es Salaam ni pamoja na Ajali za barabarani, Kuporomoka kwa Majengo, Moto, Magonjwa ya milipuko, na hata Sunami. Hata hivyo, Mafuriko ni majanga yanayotokea mara nyingi sana katika Mkoa wa Dar Es Salaam.
Ramani zilizotengenezwa na Ofisi ya Benki ya Dunia kupitia Mradi wa *Ramani huria* zinatoa taarifa muhimu kuhusu hatari ya mafuriko. Mafuriko hayaathiri makazi ya maeneo yasiyopangwa peke yake, bali hata maeneo yaliyopangwa hususan maeneo ya kandokando ya bahari ya Hindi yanaathiriwa na mafuriko mara nyingi, hasa wakati wa kipindi cha kujaa na kupwa kwa maji ya bahari, pia mafuriko huongezeka zaidi wakati wa tukio kubwa la kujaa na kupwa kwa maji wakati wa kuandama kwa mwezi. Karibu asilimia 8 ya jiji la Dar es Salaam (karibu watu 143,000 na mali zao zenye thamani ya Dola za kimarekani Milioni 168) wako kwenye uwezekano wa kuathirika na ongezeko la kina cha maji cha bahari.Hali hii inaonyesha ukubwa wa tatizo, hasa kwenye makadirio ya sasa ya watu 60,000 na mali zenye thamani ya Dola za kimarekani Milioni 219 ziko kwenye uwezekano wa kuathirika na mafuriko ifikapo Mwaka 2030, hata kama bila kuongezeka kwa kina cha maji cha bahari kutokana na mabadiliko ya tabianchi[22] .

Mafuriko yanayotokea ukanda wa Pwani ya bahari na yale ya mtoni, pamoja na upepo, vyote kwa pamoja vinaweza kusababisha kutokea kwa Kimbunga kikali cha baharini. Wakati hakuna Kibunga chenye nguvu kilichowahi kutokea Dar es Salaam tangia Mwaka 1950, lakini upo uwezekano Kimbunga chenye nguvu kinachofanana na Kimbuga Idai na Kenneth vilivyotokea Msumbiji na Kusini mwa Tanzania mwak 2019 kinaweza kutokea Dar es Salaam katika siku zijazo. Ingawa hakuna uhakika wa makadirio ya mabadiliko ya kutokea Vimbunga, utabiri wa hali ya hewa unaonyesha kwamba mvua kubwa za zaidi ya wastani, zinaweza kuwa za mara kwa mara [23]. Kielelezo Na 1, kinaonyesha ramani ya kata 21 zinazoathirika sana na mafuriko iliyotegenezwa na Mradi wa *ramani huria*. Hali ya uwezekano wa kupata mafuriko imeenea katika sehemu nyingi za makazi ya watu, hii inaonyesha kwamba kaya nyingi zinaweza kuathirika na mafuriko. Vilevile, ramani inaonyesha, Majengo muhimu kama vile Shule, Hospitali, pamoja na maeneo ya biashara ambayo yanaweza kuathirika na mafuriko.
Ramani hizi zinaweza kuwasadia wajumbe wa DarMAERT kuweza kupanga namna ya kukarabati mifereji ya maji ya mvua, au kuandaa miradi ya kuzui mafuriko. Aidha, zinaweza kusaidia kuongeza uelewa wa idadi ya wananchi ambao wanaweza kuathirika na mafuriko, na kusaidia kuainisha maeneo yanayo hitaji kuwa na tahadhari za mapema za mafuriko.

Kutokana na maeneo mengi ya Jiji la Dar es Salaam kuwa tambarare, na kuendelea kukua kwa Jiji, pamoja na mbadililko ya tabianchi, tatizo la mafuriko linategemewa kuongezeka katika kipindi cha miaka ijayo. Mafurikio mara nyingi yanasabibsha kutokea kwa Majanga

[21] Kupita Katika Kimbunga: Hatari na Hali ya Uwezekano wa kuathirika na mafuriko katika Jiji la Dar es Salaam. Benki ya Dunia. Oktoba2019.
[22] DfID. N.A. Utafiti wa Kina. Kujenga ustahimilivu wa Miji ili kupambana na mabadiliko ya tabianchi Tanzania.
[23] Mabadiliko ya msimu wa mvua kusini mwa Afrika, unaotokana na hali ya hewa katika bahari ya Hindi ya upande wa kusini magharibi katika HadCM3, Machapisho ya tafiti za kijiografia, Kay & Washington, 2008.

mengine, kama vile Magonjwa ya mlipuko. Kwa mfano, mazingira machafu ya Jiji yanachangia kutokea kwa magonjwa ya milipuko yanayotokana na kunywa maji machafu kama vile kuharisha, kipindupindu, homa ya ini aina A, na homa ya matumbo, na magonjwa yanyosababazwa na wadudu kama vile Malaria, homa ya dengu, na kichocho, ambayo yanaongezeka sana wakati wa matukio ya mafuriko [24].Mafuriko yanaweza kusababisha ongezeko la magonjwa, kwasababu yanachangia uchafuzi wa mazingira; mazingira ambayo tayari ni machafu, hakuna maji safi na salama, hasa kwenye maeneo ya makazi yasiyopinwa, hali hii inadhihirisha mahitaji ya mikakati ya haraka ya kupnguza changamoto hizi, kwa kuzingatia mabadiliko ya hali ya hewa.

Hivyo, Timu ya Taasisi Mtambuka ya kukabiliana na dharura ya Mkoa wa Dar es Salaam (DarMAERT), imeona ni muhimu kuaandaa, Mpango wa Dharura wa Mafuriko, utakaosaidia kuhakikisha kwamba, Manispaa zote tano pamoja na Mkoa kwa ujumla, zinajiandaa kikamilifu katika kukabiliana na mafuriko

[24] Sekretarieti ya Pan-African START, na wengine., Umasikini wa Mijini na Mabadiliko ya Tabianchi katika Jiji la Dar es, Tanzania: Utafiti wa Kina, 2011.

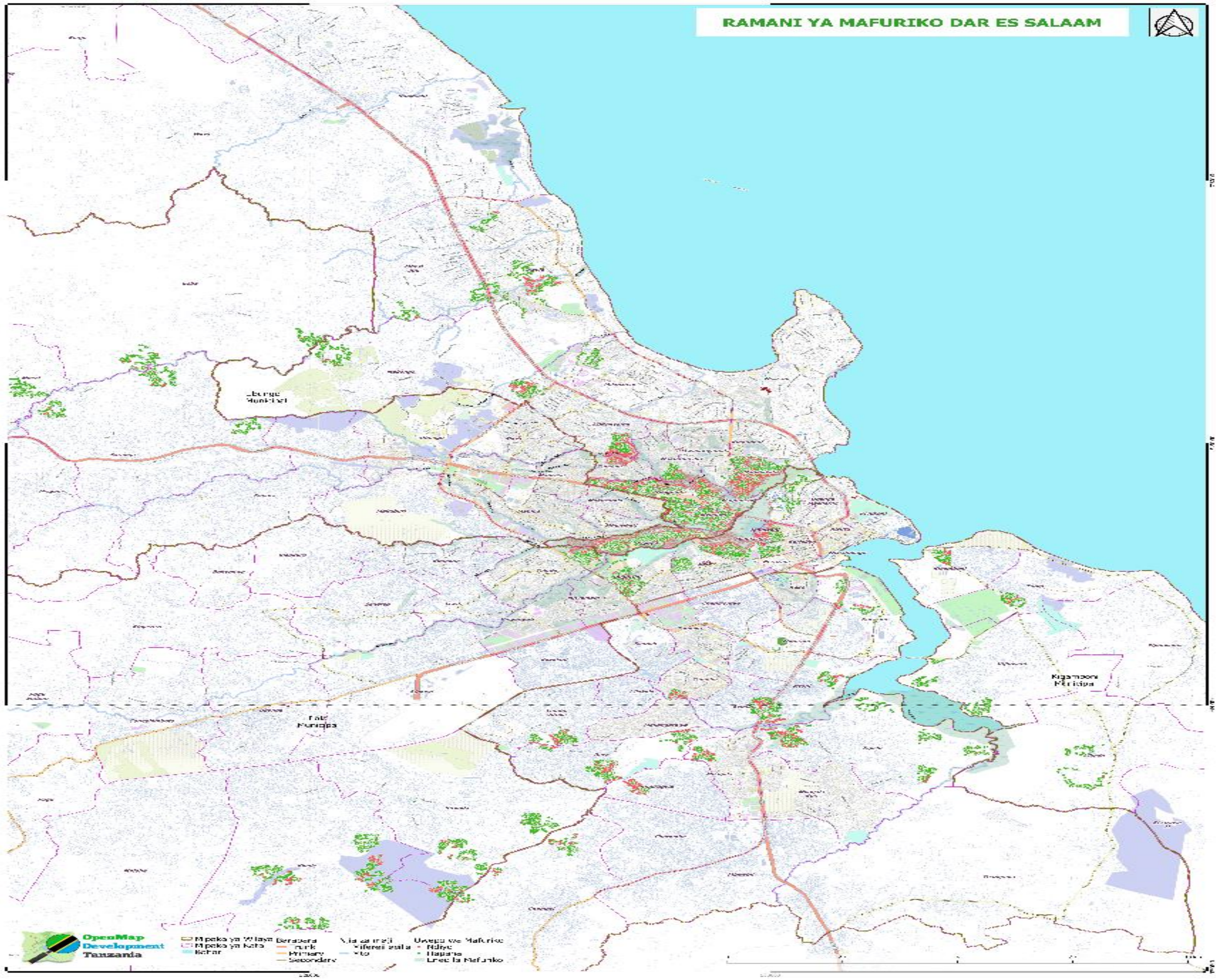

Kielelezo Na 1. Ramani ya Kata 21 zinazoathirika sana na Mafuriko katika mkoa wa Dar es Salaam, chini ya Mradi wa Ramani Huria, 2016

1.3 Matukio ya Kubuni

Yafuatayo ni Maelezo kuhusu "Kiwango" cha ukubwa wa athari za majanga ambacho kinapimwa kwa kutumia vigezo vya kimataifa, hapa imetumika njia ya "Utambuzi wa Vitisho na Hatari za Maafa", hii ni njia inayotumiwa na Taasisi ya Shirikisho la Usimamizi wa Dharura, huko Marekani. Katika Jedwali Na 2, hapo chini, viwango vya athari za mafuriko vimeainishwa kama ifuatavyo: Athari Kidogo, Kubwa, Kubwa sana, na Maafa.

Jedwali Na 2: Viwango vya Athari ya Majanga kulingana na Vigezo vya Kimataifa [25]

Ukubwa wa Athari	**Kidogo**	**Kubwa**	**Kubwa sana**	**Maafa**
Maelezo ya Kiwango cha athari za tukio la mafuriko la kubuni	Uharibifu kidogo wa mali hapa na pale, uharibifu kidogo wa miundombinu ya umma, na huduma muhimu hazikuvurugika, Vifo na majeruhi kidogo.	Uharibfu mkubwa wa mali hapa na pale, uharibifu kidogo wa miundombinu, huduma muhimu zinavurugika kwa muda fupi, uwepo wa vifo na/au majeruhi	Uharibifu mkubwa sana wa mali, uharibufu mkubwa sana wa miundo mbinu (ukarabati wake unachukua siku kadhaa), huduma muhimu zinavurugika kwa masaa hadi siku kadhaa, vifo vingi na/au majeruhi wengi	Mali na Miundo mbinu ya umma vyote vinaharibiwa kabisa, huduma muhimu za jamii zinakosekana kabisa, Vifo vingi sana na Majeruhi wengi sana.

Katika Mpango huu wa Dharura wa Mafuriko, tukio la kubuni lenye kiwango cha athari kikubwa sana hadi kiwango cha maafa, ndiyo litakalotumika kama mwongozo wa kupanga kukabili "Tukio baya kabisa linalotabiriwa kutokea", hii itasaidia DarMAERT katika kukabiliana na matukio ya mafuriko yenye athari mbaya. Katika kutumia viwango vya athari kubwa na athari za kiwango cha maafa, katika tukio la kubuni, uelewa wa kukabiliana na viwango hivyo vya athari, utasaidia kuweza kupanga namna bora zaidi ya kukabili matukio halisi yanayotokea mara kwa mara yenye athari ndogo na kubwa.

1.3.1 Sifa muhimu za "Tukio baya kabisa la kubuni"

Katika kuboresha zaidi operesheni za kakabiliana na dharura wakati wa tukio baya kabisa lenye kiwango cha athari kubwa sana au kiwango cha maafa, kama viwango vilivyo ainishwa hapo juu, vifuatavyo ni vigezo vilivyowekwa kwenye tukio la kufikirika la mafuriko hapa chini. Vigezo hivi vinasaidia kutoa mwogozo wa kupanga operesheni ya kina ambayo ni sehemu ya Mpango huu wa dharura wa mafuriko.

- Msimu wa Mvua unaendelea

[25] Mwongozo wa kitaifa wa Utambuzi wa Matishio na Majanga na Tathminin ya Hatari wa mwaka 2019, Taasisi ya Shirikisho ya Usimamizi wa Dharura ,2019

- Mvua kubwa ya milimeta 100-200 inanyesha katika maeneo mbali mbali ya Dar es salaam kwa muda wa siku 3
- Mafuriko ni ya aina mbili, yale yanayosababishwa na kujaa kwa mito, na yale ya yanayotokea kwenye Pwani ya bahari ya Hindi, ambayo yanajumuisha mawimbi makubwa ya baharini, yanayosababisha mafuriko katika eneo lote la Jiji.
- Tukio hili la kubuni linazingatia historia ya matukio ya mafuriko yaliyowahi kutokea katika Jiji la Dar es Salaam. Matukio ya hivi karibuni yaliyotokea katika Jiji la Dar es Salaam ni yale ya Mwezi Mei 2019 na April 2018. Matukio mengine ambayo yanaweza kutumika ni yale ya Desemba 2011 na Aprili 2014 ambayo yameonyeshwa katika Jedwali Na 1.

2 Shabaha na Malengo ya Mpango wa Dharura

2.1 Shabaha

Shabaha ya Mpango wa Dharura ni kutoa utaratibu wa kukabiliana na mafuriko wenye ufanisi, unaojitosheleza, wa uhakika, na ulio ratibiwa vizuri katika tukio la mafuriko lenye kiwango cha athari kubwa sana na kiwango cha maafa katika Mkoa wa Dar es salaam. Utaratibu huu utasaidia kuokoa maisha ya watu, mali zao, pamoja na mazingira, na kurudisha haraka mahitaji ya jamii iliyoathirika.

2.2 Malengo

Malengo ya Mpango wa Dharura wa Mafuriko ni kama yafuatayo:

i. Kuandaa utaratibu wa uratibu miongoni mwa wadau wakati wa kukabili tukio la mafuriko katika mkoa wa Dar es Salaam;
ii. Kuhakikisha usalama wa maisha ya watu, mali zao, na mazingira, wakati wa tukio la mafuriko katika mkoa wa Dar es salaam;
iii. Kuanisha mahitaji ya kukabiliana na mafuriko pamoja na rasilimali ili kukidhi mahitaji wakati wa tukio la mafuriko katika Mkoa wa Dar es salaam;

3 Uratibu, Uongozi, na Uthibiti

3.1 Uratibu katika Kazi za Kukabiliana na Dharura

Uratibu wa Taasisi mbalimbali zinazounda au kusaidia DarMAERT ni muhimu sana ili kuhakikisha utalaamu na ujuzi unaohitajika wakati wa dharura ya mafuriko unatolewa. Jedwali Na.3 linaonyesha orodha ya Kazi zinazofanyika wakati wa kukabiliana na dharura pamoja na Taasisi zinazohusika wakati wa kukabiliana na mafuriko; Jedwali Na 4 linaonyesha majukumu ya kila Taasisi katika kila kazi inayofanyika wakati wa utekelezaji wa Mpango wa Dharura wa Mafuriko wa DarMAERT.

Taasisi hizi za kukabiliana na mafuriko zinakipatia Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura misaada ya kimbinu (Katika Ngazi ya Fedha). Wakati huo huo zinatoa msaada wa operesheni kwenye tukio (Katika Ngazi ya Shaba), kama ilivyobainishwa katika Mwongozo wa Kitaifa wa Opereresheni ya Usimamizi wa Maafa wa mwaka 2014 na Mpango wa kukabiliana na Dharura wa DarMAERT uliohuishwa wa mwaka 2020. Tafadhali zingatia kwamba, hatua zilizo ainishwa katika Mpango wa Dharura wa Maafa zinalenga operesheni za kukabiliana na dharura ya mafuriko, kuliko kazi za majanga zilizo ainishwa kati Taratibu Sanifu za Operesheni.

Jedwali Na 3. Maelezo ya Kazi za Kukabiliana na Dharura katika Mkoa wa Dar es Salaam

KAZI YA KUKABILIANA NA DHARURA	MAELEZO
1. Maelekezo na Uthibiti	Kutoa amri, maelekezo, na kuthibiti shughuli zote za kukabiliana na dharura katika Mkoa wa Dar es Salaam, pamoja na kuhakikisha kwamba kazi ya kukabiliana na dharura inaongozwa na muundo wa kisheria na juhudi na rasilimali zinaratibiwa na kutekelezwa kikamilifu; na kuhakikisha kwamba kila kazi ya kukabiliana na dharura, uongozi na nafasi za wafanyakazi wa DarMAERT katika kituo cha kuratibu operesheni za dharura wanapangiwa majukukunu yao kwa usahihi.
2. Mawasiliano na Tahadhari	Kuhakikisha mawasiliano ya haraka na ya kuaminika ya taarifa rasmi kwa ajili ya ufanisi wa shughuli za kukabiliana na dharura. Taarifa rasmi zitakazotolewa zinahusiana na sababu, athari, majanga yanayoweza kutokea na hatua za kuchukuliwa kuzuia vifo, majeruhi au uharibifu wa mali.
3. Kuhamisha watu	Kutoa amri ya kuhamisha watu wakati wa dharura, kuongoza kazi za kuhamisha watu kutoka kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, na kuhamisha watu kutoka eneo la dharura hadi mahali salama zaidi kupitia njia zilizoainishwa, na kutolewa kwa maelekezo ya jinsi ya kurudi.
4. Kuzima Moto	Kusimamia operesheni za kuzima moto, pamoja na kuzuia, kugundua na kudhibiti/ kuzima moto katika eneo la maafa. Uzimaji moto unahusisha uratibu wa karibu kati ya Taasisi za Zimamoto na waratibu wa maafa wa Manispaa.
5. Usimamizi wa Sheria	Kuhakikisha usalama wa eneo la tukio, kuhakikisha usalama na utulivu wa umma, kuzuia uhalifu, kuhakikisha kunakuwepo na udhibiti wa magari na

KAZI YA KUKABILIANA NA DHARURA	MAELEZO
	halaiki na kuhakikisha uratibu wa shughuli hizi unafanyika pamoja na Kituo cha kuratibu operesheni za dharura cha DarMaERT, na inahusisha uratibu wa karibu kati ya Taasisi za utekelezaji wa Sheria na waratibu wa usimamizi wa maafa wa Manispaa.
6. Huduma za Afya na Matibabu	Kuweka vipaumbele katika majeruhi, kutoa matibabu, kuwapa huduma wale waliojeruhiwa katika eneo la tukio na kuwahamishia kwenye vituo vya afya, na pia kutoa usafiri kwa wafanyakazi wa tiba, rasilimali na vifaa.
7. Utafutaji na Uokoaji	Kutafuta na kuokoa watu walionasa (kwenye moto, mabaki au kifusi), waliopotea au walio katika hatari.
8. Hifadhi na huduma kwa watu wengi	Kujenga/kuandaa sehemu ya muda ya kuwahifadhi waathirika wa maafa, na kutoa huduma endapo watu itabidi wahamishwe, na kufanya tathmini ya matumizi ya hifadhi na usimamizi wake. Vilevile, inajumuisha kuunganisha familia na kutoa huduma za afya na matibabu, vifaa vya msaada wa dharura, chakula na msaada wa kisaikolojia.
9. Taarifa za Dharura kwa Umma	Kutoa na kusambaza taarifa rasmi kwa muda muafaka kwa umma kuhusiana na tukio la maafa, ikiwa ni pamoja na kuwapa taarifa wanaotafuta taarifa.
10. Tathmini ya Uharibifu	Kufanya tathmini ya ukubwa wa maafa, hatari zinazoweza kuambatana nayo na utayarishaji wa ripoti ya hali halisi. Kuhakikisha usalama wa wajumbe wa DarMAERT wakati wa kufanya tathmini ya uharibifu, na kupendekeza miradi ya kupungura athari za maafa, kwa kuzingatia matokea ya taarifa ya tathmini ya uharibifu.
11. Ujenzi na Uhandisi	Kuandaa rasilimali kwa ajili ya ukarabati na kurejesha huduma muhimu za umma (barabara/mitaa, udhibiti wa taka ngumu, mifereji ya maji taka na kutibu maji taka), kuondoa vifusi, ukaguzi wa Majengo yaliyoharibika, na kutoa ufumbuzi wa kiuhandisi wa kudhibiti hali ya maafa. Hii inajumuisha uratubu wa karibu kati ya Taasisi za ujenzi na uhandisi na Waratibu wa naafa wa manispaa.
12. Huduma za Jamii	Kurejesha huduma za gesi/mafuta, maji safi na maji taka na miundombinu katika maeneo yaliyoathirika. Pia inahusu kutumia mbinu mbadala za kutoa huduma hizi katika nyakati za dharura. Vilevile, inahusisha uratibu wa karibu wa Taasisi zinazotoa huduma za jamii na waratibu wa maafa wa Manispaa.
13. Usimamizi wa Rasilimali na Ugavi	Usimamizi wa rasilimali (fedha, vifaa na watu), utambuzi wa vifaa vinavyohitajika na kupelekwa mara moja vinapohitajika. Hii inamaanisha uwezeshaji wa ugavi na usafirishaji wa vifaa vya msaada, ikijumuisha manunuzi yake, usafirishaji, uhifadhi, usambazaji na kutambua orodha ya vifaa.
14. Usafiri na Usafirishaji	Kusafirisha watu na rasilimali kwenda na kutoka ndani ya eneo lililoathirika, pamoja na usafirishaji ndani ya Jiji. Vilevile, inahusisha usafiri na usafirishaji wa ardhini, majini na angani ambao unahitajika.
15. Usimamizi wa Maiti	Usimamizi wa miili ya watu waliopoteza maisha, pamoja na utambuzi wa miili, uchunguzi wa sababu za vifo na kuzika miili ambayo haikuweza kutambuliwa au inayoonekana kuwa ni tishio kwa afya. Hii pia inajumuisha uwekaji na usimamizi wa vyumba vya maiti. Usimamizi wa miili ya watu waliopoteza maisha, unapewa kipaumbele cha juu hasa wakati wa maafa makubwa.

Jedwali Na 4. Kazi za DarMAERT zinazofanyika wakati wa kukabiliana na dharura kwa kuzingatia Wadau wakuu na Wadau Wasaidizi(Kazi 1-15)26

Kazi Na. 1-Maelekezo na Uthibiti	Kazi Na. 2 - Mawasiliano na Tahadhari	Kazi Na. 3-Kuhamisha watu	Kazi Na. 4 - Uzimaji Moto	Kazi Na. 5-Utekelezaji wa Sheria
Wadau Wakuu: Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Dar esd Salaam-Kamati ya Usimamizi wa Maafa ya Mkoa	**Wadau Wakuu**: Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Dar es Salaam **Makamu Wadau Wakuu** • Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania • Halmashauri za Manispaa **Wadau Wasaidizi:** • Makampuni ya Simu • Vyombo vya habari	**Wadau Wakuu**: Jeshi la Polisi Tanzania **Wadau Wasaidizi:** • Wakala wa BarabaraTanzania • Wakala wa barabara za Vijijini na Mijini • Jeshi la Ulinzi la Wanachi Tanzania • Chama cha Msalaba Mwekundu Tanzania • Hospitali • Huduma za Magari ya Wagonjwa • Magari ya Wagonjwa • Halmashauri za Manispaa • Chama cha Skauti Tanzania • Mashirika yasiyo ya Kiserikali na Mashirika ya Kujitolea • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya Kijamii • Wakala za Usafirishaji wa Umma na binafsi • Sekta binafsi	**Wadau Wakuu:** Jeshi la Zimamoto na Uokoaji Tanzania **Wadau Wasaidizi:** • Shirika la Umeme Tanzania • Chama cha Skauti Tanzania • Mashirika yasiyo ya Kiserikali • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya Kijamii • Sekta binafsi	**Wadau Wakuu:** Jeshi la Polisi Tanzania **Wadau Wasaidizi:** • Jeshi la Ulinzi la Wanachi Tanzania

[26] Kuwa na Kaimu Mdau/Wadau katika baadhi ya kazi za kukabiliana na dharura, kunatokana na sababu kwanba baadhi ya Taasisi Ongozi/Wadau wakuu, wana majukumu zaidi ya moja, Aidha, mfumo huu wa kuwa na Kaimu, unatokana na kanuni na miongozo ya Kimataifa. Wadau wakuu/Taasisi Ongozi zinaongoza kwa kufuata ujuzi walionao kuhusu tukio husika, wakati Kaimu Wadau, wanahusika zaidi na kutafuta rasilimali wakati wa tukio. Vilevile, Wadau wasaidizi wanakuja kufanya kazi pale tu, wanapohitajika, wakati Wadau wakuu/Taasisi ongozi, wanahitaji kuongezewa nguvu.

Kazi Na. 6- Huduma za Afya na Matibabu	Kazi Na. 7-Utafutaji na Uokoaji	Kazi Na. 8-Hifadhi na huduma kwa watu wengi	Kazi Na. 9-Taarifa za dharura kwa Umma	Kazi Na. 10 -Tathmini ya Uharibifu
Wadau Wakuu: Ofisi ya Mganga Mkuu wa Mkoa **Kaimu Wadau Wakuu:** • Hospitali • Huduma za Magari ya Wagonjwa **Wadau Wasaidizi:** • Jeshi la Zimamoto na Uokoaji • Chama cha Msalaba Mwekundu Tanzania • Halmashauri za Manispaa	**Wadau Wakuu:** Jeshi la Zimamoto na Uokoaji **Wadau Wasaidizi:** • Jeshi la Polisi Tanzania • Wakala wa BarabaraTanzania • Wakala wa barabara za Vijijini na Mijini • Chama Cha Msalaba Mwekundu Tanzania • Chama Cha Skauti Tanzania • Sekta binafsi	**Wadau Wakuu:** Ofisi ya Mkuu wa Mkoa - Idara ya Ustawi wa jamii **Kaimu Wadau Wakuu**: • Chama cha Msalaba Mwekundu Tanzania **Wadau Wasaidizi:** • Jeshi la Polisi Tanzania • Jeshi la Zimamoto na Ukoaji • Jeshi la Ulinzi la Wanachi Tanzania • Chama cha Msalaba Mwekundu Tanzania • Hospitali • Shirika la Umeme Tanzania • Mamlaka ya Maji Safi na Maji Taka Dar es Salaam • Halmashauri za Manispaa • Chama Cha Skauti Tanzania • Mashirika yasiyo ya Kiserikali • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya Kijamii	**Wadau wakuu:** Ofisi ya Mkuu wa Mkoa- Kamati ya usimamizi wa maafa ya Mkoa **Wadau wasaidizi:** • Jeshi la Polisi Tanzania • Makampuni ya Simu, • Vyombo vya habari	**Wadau wakuu:** Ofisi ya Mkuu wa Mkoa- Kamati ya usimamizi wa maafa ya Mkoa **Kaimu Wadau Wakuu:** • Wakala wa BarabaraTanzania • Wakala wa barabara za Vijijini na Mijini • Halmashauri za Manispaa **Wadau wasaidizi:** • Jeshi la Polisi Tanzania • Jeshi la Zima moto na Ukoaji • Wakala wa BarabaraTanzania • Wakala wa barabara za Vijijini na Mijini • Jeshi la Ulinzi la Wanachi Tanzania • Chama Cha Msalaba Mwekundu • Mamlaka ya Maji Safi na Maji Taka Dar es Salaam • Halmashauri za Manispaa • Mashirika yasiyo ya Kiserikali • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya Kijamii • Sekta binafsi

Kazi Na. 11-Ujenzi na Uhandisi	Kazi Na. 12-Hudma za Jamii	Kazi Na. 13-Usimamizi wa Rasilimali na Ugavi	Kazi Na. 14-Usafiirishaji	Kazi Na. 15-Usimamizi wa Miili ya Watu Waliopoteza Maisha
Wadau Wakuu: Ofisi ya Mkuu wa Mkoa- Idara ya Maendeleo ya Miundombinu ya Mkoa **Makamu Wadau Wakuu** • Wakala wa BarabaraTanzania • Wakala wa barabara za Vijijini na Mijini **Wadau Wasaidizi** • Jeshi la Polisi Tanzania • Jeshi la Zima moto na Uokoaji • Jeshi la Ulinzi la Wanachi Tanzania • Shirika la Umeme Tanzania • Mamlaka ya Maji Safi na Maji Taka Dar es Salaam • Mashirika yasiyo ya Kiserikali • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya Kijamii • Sekta bnafsi	**Wadau Wakuu:** Ofisi ya Mkuu wa Mkoa- Idara ya Maendeleo ya Miundombinu ya Mkoa **Wadau Wasaidizi:** • Shirika la Umeme Tanzania; • Mamlaka ya Maji Safi na Maji Taka Dar es Salaam • Mashirika yasiyo ya Kiserikali • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya kijamii • Sekta binafsi	**Wadau wakuu**: Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Dar es salaam - Kamati ya Usimamizi wa Maafa ya Mkoa **Wadau Wasaidizi:** • Chama Cha Msalaba Mwekundu Tanzania • Halmashauri za Manispaa • Mashirika yasiyo ya Kiserikali • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya Kijamii	**Wadau wakuu:** Ofisi ya Mkuu wa Mkoa- Idara ya Usafirishaji ya Mkoa **Kaimu Wadau Wakuu**: Huduma za Magari ya Wagonjwa **Wadau wasaidizi:** • Chama Cha Msalaba Mwekundu • Hospitali • Huduma za Magari ya Wagonjwa • Chama Cha Skauti Tanzania • Mashirika yasiyo ya Kiserikali • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya kijamii • Wakala wa Usafiri wa Umma na binafsi	**Wadau wakuu:** Ofisi ya Mganga Mkuu wa Mkoa **Makamu wa Wadau Wakuu**: Jeshi la Polisi Tanzania. **Wadau wasaidizi:** • Chama Cha Msalaba Mwekundu Tanzania • Hospitali • Halmashauri za Manispaa • Mashirika ya Kidini na Mashirika ya Kijamii

Orodha ya Majukumu ya kila kazi ya Kukabiliana na Dharura ni kama ifuatavyo:

Kazi Na. 1-Maelekezo na Uthibiti

Majukumu:

- ☐ Kuratibu Idara zote zinazohusika na kukabiliana na dharura katika Mkoa wa Dar es Salaam pamoja na Matumizi yote ya rasilimali zinazotumika katika kukabiliana na dharura.
- ☐ Kuainisha hatua za kuchukua wakati wa awamu ya mwazo ya kuzuia tukio la maafa.
- ☐ Kushirikiana na Taasisi, na nje ya Taasisi, wakati uwezo wa DarMAERT umezidiwa.
- ☐ Kuainisha kazi za kukabiliana na dharura baada ya tukio.
- ☐ Kutekeleza kazi zingine zinazosaidia na kuwezesha kupanga na kuratibu kama vile:
    - o Kutoa tahadhari na kutaarifu
    - o Kupanga timu ya kukabiliana na dharura kulingana na majukumu,
    - o Kupanga hatua za kuchukua wakati wa tukio
    - o Kuratibu operesheni za usafiri na ugawaji wa vifaa kwa kushirikiana na Mamlaka za Serikali za Mtaa
    - o Maelekezo na Uthibiti
    - o Usimamizi wa taarifa
    - o Kuwezesha maombi ya misaada.
    - o Usimamizi wa upatikanaji wa raslimali (hii inajumuisha ugawaji na ufuatiliaji).
    - o Usalama na afya za wafanyakazi
    - o Usimamizi wa vituo vya kutolea hudum za kijamii
    - o Usimamizi wa fedha
    - o Misaada mingine kadiri inavyo hitajika.
- ☐ Kuandaa, kurekebisha, na kuhuisha Mipango na taratibu kwa matumizi wakati wa dharura.
- ☐ Kuelimisha na kufundisha Idara zote na kusaidia wataalamu katika taasisi mbalimbali ili kuhakikisha wana elimu na Mafunzo yanayohitajika katika operesheini ya kakabiliana na tukio la dharura kwa ufanisi.
- ☐ Kuandaa mfumo wa uthibiti unaojumuisha Idara nyingi
- ☐ Kusimamia operesheni katika Mkoa wa Dar es salaam

Zingatia:

- Mfumo wa uongozi wa tukio unaweza kutumika katika maafa ya aina zote na ukubwa wowote ili kuthibiti wataalamu wa kukabili dharura, vituo vya kutoa huduma, pamoja na vifaa.
- Idara na Taasisi zinashiriki katika kupaga hatua za kuchukua wakati wa tukio ambazo zinaratibiwa na wadau walioainishwa katika Kazi Na.1

Kazi Na. 2 - Mawasiliano na Tahadhari

Majukumu

- ☐ Kutumia rasilimali zote za mawasiliano zilizopo ili kukabiliana na tukio,
- ☐ Kutoa tahadhari kwa Taasisi mbalimbali za kukabiliana na dharura, maafisa muhimu wa Serikali na jamii, kwamba kuna uwezekano au kunaweza kutokea dharura.
- ☐ Kuendelea kuwasiliana na Jamii, kwa kutumia njia mbalimbali za mawasiliano ili kuipatia habari za hatua za kuchukua katika kujikinga na maafa.
- ☐ Kuhakikisha kwamba Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT kinatoa taarifa kwa jamii kuhusu maafa au hali ya dharura.
- ☐ Kuisadia DarMAERT kurejesha na kuijenga upya miundo mbinu yake na vifaa vya mawasiliano, kama vile Komputa, pamoja na rasilimali za kiufundi.

Zingatia:

- Dhana ya Mawasiliano inajumuisha kupeleka, kutoa, au kupokea ishara kuandika, picha, na sauti au intelejensia ya aina yoyote, kwa njia ya waya, redio, au mifumo mingine ya kieletroniki.

Kazi Na. 3 -Kuhamisha Watu

Majukumu

- ☐ Inahusika na utoaji wa amri za kuhamisha watu kutoka eneo la dharura
- ☐ Kuthibiti operesheni za kuhamisha watu kutokea kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura.
- ☐ Kuhamisha watu kutoka eneo la dharura kwenda eneo salama kupitia njia zilizoainishwa.
- ☐ Kutoa maelekeze ya namna ya waathirika kuweza kurudi kwenye makazi yao

Kazi Na 4-Uzimaji Moto

Majukumu

- ☐ Kutoa maelekezo na kuthibiti operesheni zinazohusu kuzuia moto, kugundua moto, kuzima moto, kuokoa, pamoja na matukio ya vitu hatarishi.
- ☐ Kusaidia kutoa tahadhari, Mawasiliano, kuhamisha watu, na operesheni zingine kadiri zinavyo hitajika wakati wa dharura.
- ☐ Kutoa wataalamu, vifaa, na mahitaji mengine ili kuzisaidia Taasisi zinazoshiriki katika operesheni za kuzima moto.

Zingatia:

- Jeshi la Zimamoto na Uokoaji ndiyo mdau mkuu katika operesheni za kuthibiti matukio ya vitu hatarishi
- Idara zingine zinaweza kulisaidia Jeshi la Zimamoto na Uokoaji, kutegemea na uwezo wa idara/Taasisi husika.
- Hatua za mwazo za kukabiliana na dharura zinasimamiwa na Jeshi la Zimamoto na Uokoaji.
- Idara zingine zinaweza kuitwa kutengemea na aina ya tukio.
- DarMAERT ndiyo yenye mamlaka ya kuamua Idara zipi zina uwezo wa kusaidia katika tukio lenye vitu hatarisha, Idara zipi zinahitaji mafunzo katika kukabiliana na tukio lenye vitu hatarishi, na inaweza kutafuta mafunzo mahusus.

Kazi Na. 5-Usimamizi wa Sheria

Majukumu:

- ☐ Kuanisha uwezo wa ulinzi na usalama wa umma
- ☐ Kutoa ulinzi na usalama kwa umma katika Mkoa wakati wa maafa na dharura
- ☐ Kuanisha vigezo, sheria, na kanuni zinazotumika wakati tukio la maafa linapohitaji rasilimali za ulinzi kutoka nje ili kuweza kukabiliana na tukio hilo, kwa mfano, tukio la Kigaidi.
- ☐ Kuthibiti msongamano wa magari, uhalifu, Magereza, kuhamisha watu na kuwapeleka eneo salama wakati wa dharura.
- ☐ Kukabiliana na dharura ndani ya Jiji kwa kutumia taratibu zilizopo za Jeshi la Polisi la Tanzania.
- ☐ Kuhakikisha usalama na utulivu
- ☐ Kuratibu tahadhari zinazotolewa kwa umma
- ☐ Kulinda vituo vya huduma za jamii za Jiji
- ☐ Kutoa ulinzi kwenye maeneo yasiyo salama au maeneo yenye uwezekano wa kutokea matukio ya kihalifu.
- ☐ Kutoa ulinzi kama Jiji litafungua Kituo cha kuhifadhi waathirika wa maafa

Zingatia:

- Uthibiti wa Magari: Taasisi zinazohusika, zinafanyakazi kwa karibu na Taasisi zinazohusika na Kazi Na. 1 ili kuhakikisha msongamano wa Magari unathibitiwa na Magari yanaweza kutoka na kuingia katika eneo lililoathirika na maafa.
- Uthibiti wa Ulinzi/uhalifu: Taasisi zinazohusika zinahakikisha usalama katika maeneo yaliyotokea maafa, pamoja na kazi za kawaida za kipolisi, ambazo ni kusimamia utekelezaji wa sheria, ikijunuisha uthibiti wa uhalifu, kuondoa vifaa vya milipuko, na kupambana na ugaidi.
- Magereza/Mahabusu: Taasisi zinzohusika zinawajbu wa kuratibu zoezi la kukamata wafungwa waliokimbia, matumizi ya magereza na vifaa vyake

baada ya maafa kutokea, pamoja na kuhamisha wafungwa kutoka katika magereza yaliyoharibiwa na maafa na kuwapeleka kwenye magereza salama.
- Kuhamisha watu: Taasisizinazohusika zinawajibu wa kuratibu misaada inayotolewa katika Mkoa wakati wa zoezi la kuhamisha watu

Kazi Na. 6- Huduma za Afya na Matibabu

Majukumu:

- □ Kutoa huduma za afya na matibau kwa wakazi wa Mkoa wa Dar es salaam wakati na baada ya hali ya dharura.
- □ Kuongoza operesheni ya kukabiliana na dharura kwa kutumia rasilimali za Serikali ya Mkoa wa Dar es salaam, na kuratibu zoezi la kukabiliana na maafa kwa kushirikiana na Wizara ya Afya, Taasisi za Serikali, Chama cha Msalaba Mwekundu Tanzania, Mashirika ya Umoja Mataifa (Kama vile Shirika la Afya Duniani) wakati ambapo tukio limezidi uwezo wa Mkoa.

Zingatia:

- Wakati tukio limezidi uwezo wa Mkoa, misaada kutoka nje lazima iombwe kupitia Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT kwenda Kituo cha Taifa cha Operesheni na Mawasiliano ya Dharura.

Kazi Na. 7-Utafutaji na Uokoaji

Majukumu:

- □ Kuratibu na kutumia kikamilifu ujuzi na vifaa vya utafutaji na uokoaji ili kusaidia watu walio kwenye uwezekano au hali ya mahagaiko

Zingatia:

- Jamii nyingi ziko kwenye hatari ya kuathirika na majanga mbalimbali ya kiasili na ya kitekinolojia, ambayo yanaweza kusababisha uharibifu au kuporomoka kwa majengo
- Ndani ya Jiji- Taasisi na wadau waanaohusika na utafutaji na uokoaji lazima wawe tayari kukabiliana na dharura na kutoa msaada wa kitaalamu.
- Operesheni inaweza kujunuisha kazi kama vile, kubaini mahali, kuondoa na kutoa huduma ya matibabu kwenye eneo la tukio kwa waathirika walionaswa katika Majengo yaliyo poromoka, nyumba zilizoathirika na mafuriko, na watu walionaswa kwenye magari. Vilevile, watu wanaweza kupotea, kutokuonekana, kupoteza mwelekeo, kupatwa na uoga, au kuumia, katika hali yoyote, kitengo cha Ufundi, lazima kiwe tayari kukabiliana na matukio haya, na kutekeleza mbinu shahihi ili kuweza kusaidia watu waliokatika mahangaiko au hali ya hatari.

Kazi Na. 8 -Hifadhi na huduma kwa watu wengi

Majukumu:

- ☐ Inahusika na kutoa huduma zisizo za kimatibabu za kutunza watu wengi, huduma za Nyumba, mahitaji ya kibinadamu ya watu mmoja mmoja au familia zilizoathirika na tukio la janga la kiasili au kiteknolojia.
- ☐ Huduma na Programu zinaweza kujumuisha:
  1. Hifadhi ya waathirika wa maafa
  2. Huduma ya chakula
  3. Hudma ya kisaikolojia
  4. Utoaji wa vituo vya kusaidia familia
  5. Huduma ya kuunganisha familia

Kazi Na.9-Taarifa za dharura kwa Umma

Majukumu:

- ☐ Kuitaarifu jamii kuhusu tishio au kuwepo kwa dharura,
- ☐ Kushirikiana na Vyombo vya habari vya ndani katika taratibu za kutoa taarifa kwa umma, maudhui ya taarifa, pamoja na mikakati ya namna ya kutoa taarifa.
- ☐ Kuandaa wafanyakazi waliofundishwa kuhusu taarifa za umma, ili kusaidia kukabiliana na dharura pamoja na juhudi za kurudisha hali baada ya maafa.
- ☐ Kushirikiana na Taasisi mbalimbali za kukabiliana na dharura, katika kupeleka taarifa kwenye vyombo vya habari na umma, kwa kuzingatia uharaka na umuhimu wa taarifa ili ziweze kusadia wakati wa kukabiliana na dharura.

Kazi Na.10 -Tathmini ya Uharibifu

Majukumu:

- ☐ Kubaini ukubwa wa tukio na uwezekano wa athari zake.
- ☐ Kushiriki katika Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura katika kuandaa taarifa ya hali halisi ya maafa.
- ☐ Kufanya tathmini ya haraka ya uharibifu wa maafa mara tu baada ya maafa kutokea, na baadae kuendelea kufanya tathmini hadi kipindi cha kurejesha hali.
- ☐ Kuainisha fursa zinazotokana na kupunguza athari za maafa.
- ☐ Kuhakikisha kwamba wafanyakazi wanapata muda wa kutosha wa kupumzika na huduma zote muhimu pamoja na vifaa, kabla ya kwenda eneo la tukio, kama linavyoratibiwa na Afisa Usalama.

Kazi Na.11-Ujenzi na Uhandisi

Majukumu

- ☐ Kufanya tathmini ya jumla ya uharibifu katika Mkoa baada ya maafa.
- ☐ Kufanya kazi zote za ujenzi kama vile ukarabati na matengenezo madogo madogo, ukaguzi wa Majengo, kuondoa vifusi na usimamizi wa Majengo.

- ☐ Kusaidia katika kurejesha hali.
- ☐ Kufanya ukarabati wa Majengo na mazingira yanayozunguka na kutoa msaada wa kiuhandisi.
- ☐ Kusafisha barabara

Kazi Na.12-Huduma za Jamii

Majukumu:

- ☐ Kusaidia kuweka vipaumbele katika huduma za jamii na miundombinu ili umeme uweze kurejea, au nishati nyingine iweze kutolewa, ili maisha yaweze kurejea katika hali ya kwaida haraka iwezekanavyo.
- ☐ Kukusanya, kutathmini, na kupeana taarifa za mifumo ya nishati iliyoharibika.
- ☐ Kukadiria madhara ya kukatika kwa umeme katika mkoa
- ☐ Kutoa taarifa za zinazohusu mchakato wa urejeshaji wa nishati ya umeme kama vile:
    - o Mategemeo ya ratiba ya kurejesha nishati
    - o Kiasi (Asilimia) kilichokamilika katika kurejesha nishati ya umeme
    - o Kuainisha ratiba ya kufunguliwa tena sehemu za huduma za jamii

Zingatia:

- Tukio linaweza kuathiri Jiji au Kata tu au linaweza kuwa sehemu ya tukio kubwa linaloweza kuathiri Mkoa mzima.

Kazi Na.13-Usimamizi wa Rasilimali na Ugavi

Majukumu:

- ☐ Kufanyakazi na Taasisi zingine za kukabiliana na dharura ili kubaini rasilimali zilizopo.
- ☐ Kuainisha maeneo yanayoweza kutumika kupokea, kuhifadhi, na kusambaza rasilimali pamoja na kupokea misaada na rasilimali kutoka nje.

Zingatia:

- Misaada inaweza kuendelea kupokelewa hadi kutakapokuwa na hali ya kujitosheleza.
- Wakati wa tukio la maafa, kama mahitaji ya rasilimali yatazidi uwezo wa Mkoa, basi, maombi ya misaada kutoka nje yatafanyika.
- Usafirishaji na Ugavi: Taasisi zinazohusika zina ratibu mzunguko wa rasilimali kwenye maeneo yaliyo na uhitaji. Hii inajumuisha kuweka rasilimali kwenye Maghara, kufuatilia rasilimali, kufungasha, kupakia na baadae kusafirisha rasilimali hizo kwenye eneo la maafa, na kuharibu na kutupa rasilimali ambazo zimetumika, na zilizoisha muda wake wa matumizi.
- Usimamizi wa Rasilimali: Taaisi zinaohusika zina wajibu wa kutafuta aina zote za rasilimali zinazohitajika kufuatia tukio la maafa. Kundi hili litafanya

mpango wa kununua rasilimali zote zinazohitajika, kama mkoa hautakuwa na rasilimali hizo. Masuala ya kulipa madeni yaliyosababishwa na dharura hiyo yanashughulikiwa na kundi hili pia.

- Eneo la kupokelea rasilimali: Ili kuzui msongamano wa uigizaji wa rasilimali katika eneo la tukio, maeneo mahusus ya kupokelea rasilimali yataandaliwa, na yatatumika kama maeneo ya muda mfupi ya kupanga na kukusanya rasilimali kabla ya kupelekwa rasilimali hizo kwenye eneo la tukio. Kundi hili lina ratibu matumizi ya maeneo haya muda ya kupokelea rasilimali ndani ya Mkoa wakati wa dharura.

Kazi Na.14- Usafiirishaji

Majukumu:

- Kuratibu rasilimali za usafirishaji za Mkoa wa Dar es Salaam kwa ajili ya kukabiliana na dharura.
- Kuanisha mahitaji ya rasilimali
- Kusaidia uhamishaji wa watu wengi
- Kuthibiti uingiaji kwenye eneo la tukio
- Kuthibiti msogamano wa magari
- Kuhakikisha Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT kinapata taarifa zote kuhusu uwezekano wa kuvurugika kwa mfumo wa usafiri wa umma.

Zingatia:

- Idara ya Utawala kwa kushirikiana na Mikoa mingine kuhakikisha kwamba rasilimali zinapatikana kwa wakati, wakati wa dharura. Vilevile, inahusisha kuandaa makubaliano ya pamoja kuhusu upatikanaji wa rasilimali.

Kazi Na.15 - Usimamizi wa Maiti

Majukumu:

- Usimamizi wa miili ya waliopoteza maisha, pamoja na utambuzi wa miili, uchunguzi wa sababu za vifo na kuzika miili ambayo haikuweza kutambuliwa au inayoonekana kuwa ni tishio kwa afya. Hii inajumuisha uwekaji na usimamizi wa vyumba vya maiti.

3.1.1.1 Vipindi vya Kukabiliana na Dharura ya Mafuriko[27]

Kwa kuzingatia Mpango wa Kukabiliana na Dharura wa Mwaka 2020, Ngazi za dharura zimewekwa katika mfumo wa Ngazi tatu ili kukiwezesha Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kufanya kazi, kama ifuatavyo:

[27] Sehemu hii ineandaliwa katika muktadha wa kukabiliana na Dharura mahusus kwa tukio la mafuriko, kwa kuzingatia historia ya kutokea kwa kujirudia, uwezekano wa athari zinazoweza kutokea kwasababu ya mabadiliko ya tabianchi, na hali ya kijiografia na uwezekano wa Mkoa kuathirika na mafuriko, ili kutoa picha halisi ya operesheni kwa watumiaji wa Mpango.

Ngazi Na. 1: Tukio la dharura katika ngazi hii, linaweza kushughulikiwa kwa kawaida na Idara moja au zaidi pamoja na Taasisi za Serikali ndani ya Mkoa wa Dar es Salaam. Hii inahitaji rasilimali za Wilaya, Kata au Mtaa. Katika Ngazi hii, Operesheni za kawaida za utendaji kazi za Serikali haziwezi kuathirika. Hivyo, Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura hakiwezi kufunguliwa.

Ngazi Na. 2: Dharura katika ngazi hii, inahitaji operesheni kubwa, na kiasi kikubwa cha rasilimali kutoka kwa Serikali ya Mkoa, Idara na Taasisi mbalimbali ili kuweza kukabiliana nayo. Kuna uwezekano wa kuhitaji rasilimali zaidi ya zile zinazopatikana katika Idara au Taasisi ili kuweza kuidhibiti dharura hiyo. Hivyo, Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kitafunguliwa kwa baadhi tu ya Taasisi ili ziweze kufanyakazi.

Ngazi Na. 3: Dharura katika ngazi hii, inahitaji uratibu mkubwa wa kukabiliana na dharura na rasilimali toka Idara zote pamoja na Taasisi za Serikali. Pia inaweza kuhitaji kuomba msaada kutoka nje kwenye Ofisi ya Waziri Mkuu, wafadhili au Mashirika ya kimataifa ya kibinadamu/ wadau wa maendeleo na Ofisi ya Umoja wa mataifa inayo ratibu misaada ya dharura. Hivyo, kwa hali hii, Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kitafunguliwa na kutumika kikamilifu.

Awamu za kufunguliwa kwa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura zinaonekana hasa katika dharura ya Ngazi ya Na. 2 au 3 (Kufungua Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura ili baadhi ya taasisi ziweze kufanyakazi au kufungulliwa kwa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura na Taasisi zote kufanya kazi kikamilifu). Vilevile, awamu ya tahadhari na awamu ya kuwa tayari zilionekana karibu katika Ngazi zote hata katika Dharura ya Ngazi Na 1. Hivyo, Mratibu wa DarMAERT/Meneja wa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura (Ambae ni Kiongozi wa Tukio wa Kituo) atabaini kama ni muhimu kukiweka Kituo katika moja ya awamu tatu zifuatazo:

Awamu ya Tahadhari inayojunuisha kuwataarifu wafanyakazi kwamba kuna tukio limetokea, lakini hakuna umuhimu wa kuchukua hatua ya haraka kwa sasa.

Awamu ya Utayari amabayo inawahimiza maafisa kufikiria athari za tukio ambazo zinaweza kuchochea matumizi ya rasilimali, hivyo, kuandaa rasilimali na wafanyakazi. Wakati wa awamu hii, Mratibu wa DarMAERT anaweza kuitisha mkutano wa dharura wa timu ya Menejimenti ili kutathmini utayari wa mkoa na jinsi utakavyokabiliana na dharura.

Awamu ya kufungua Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura inajumuisha kuitwa kwa wajumbe wa DarMAERT kwenye Kituo na kuratibu shughuli za kukabiliana na dharura chini ya maelekezo ya Kiongozi wa wa mbinu. Vilevile, Mpango wa DarMAERT wa kukabiliana na mafuriko unajumuisha Taasisi mbalimbali za Kiserikali na zisizokuwa za Kiserikali. Taasisi hizi kwa pamoja zinashirkiana kufuatilia tishio la mafuriko, kutoa msaada wa operesheni katika ngazi ya mtaa, na kusaidia kurejesha hali. Kwa hali hii,

Taasisi za kukabiliana na dharura za DarMAERT zinaandaliwa kwa kuzingatia maeneo manne ya utaratibu wa kukabiliana na mafuriko. Maeneo haya ni:

a. Tahadhali **(A):** Kutoa taarifa ya uwezekano wa janga kutokea
b. Utayari **(B):** Wafanyakazi wanajiandaa kufanya kazi kwenye Kituo
c. Kufungua Kituo **(C)**: Wafanyakazi wanaanza kusaidia operesheni za kukabiliana na dharura.
d. Operesheni za eneo la Tukio **(D)**: Wafanyakazi wanafanya kazi za kukabiliana na dharura kwenye eneo la tukio.

Ifahamike kwamba, wakati wa zoezi la kuzitafuta na kuziweka pamoja Taasisi za kukabiliana na dharura, mara nyingi zoezi hili linaenda pamoja na awamu za kufunguliwa kwa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, kwa ajili ya utekelezaji, lakini kiwango cha ushiriki wa kila Taasisi kinatofautiana, kulingana na utaalamu na ujuzi, unaohitajika kwenye tukio husika. Hivyo, muda wa kukabiliana na dharura unatofautiana pia kwa kila Taasisi.

Jedwali Na 5. Muda wa kukabiliana na dharura kwa Kila Kazi ya Kukabiliana na dharura katika tukio la mafuriko la kufikirika

Kazi ya kukabilina na Dharura	Masaa - 120	Masaa - 96 hadi 72	Masaa - 72 hadi 48	Masaa - 48 hadi 0	Masaa +0 hadi itakapo amriwa	R+0 hadi itakapo amriwa
Maelekezo na Uthibiti	D	D	D	D	D	D
Mawasiliano na Tahadhari	D	D	D	D	D	D
Taarifa za dharura kwa Umma	C	D	D	D	D	D
Usimamizi wa Rasilimali na Ugavi	C	D	D	D	D	D
Huduma za afya na matibabu	C	D	D	D	D	D
Usafirishaji	B	C	D	D	D	D
Uhamishaji watu	B	C	D	D	D	D
Hifadhi na huduma kwa watu wengi	B	C	D	D	D	D
Uzimaji Moto	A	B	C	D	D	D
Utafutaji na Uokoaji	A	B	B	C	D	D
Usimamizi wa Sheria	A	B	B	C	D	D
Huduma za Jamii	A	A	B	C	D	D
Kazi za Ujenzi na Uhandisi	A	A	B	C	D	D
Tathmini ya Uharibifu	A	A	B	C	D	D
Usimamizi wa Maiti	A	A	B	C	D	D

3.1.1.2 Nyongeza ya Taratibu za Kazi za Kukabiliana na Dharura, mahusus kwa tukio la Mafuriko

Sehemu hii, inaelezea nyongeza ya Taratibu za baadhi ya Kazi za Kukabiliana na Dharura ambazo ni mahusus kwa dharura ya mafuriko. Hivyo, sehemu hii inatoa taarifa za ziada kwenye taarifa zilizotolewa kwenye Mpango wa DarMAERT wa Kukabiliana na Dharura wa Mwaka 2020 pamoja na Taratibu Sanifu za Operesheni za Kazi za Kukabiliana na Dharura.

Kazi za Kukabiliana na Dharura ambazo zina taarifa nyingi zinazohusu mafuriko ambazo ni nyingi kuzidi zilizomo katika Taratibu Sanifu za Operesheni za Kazi za Kukabiliana na Dharura za majanga mengi ni Pamoja na:

- Kazi ya Kukabiliana na Dharura Na.2- Mawasiliano na Tahadhari
- Kazi ya kukabiliana na Dharura Na.7-Utafutaji na Uokoaji
- Kazi ya kukabiliana na Dharura Na. 8- Hifadhi na huduma kwa watu wengi

Taarifa za kina kuhusu Mafuriko zimeelezwa hapa chini: Tafadhali, rejea Taratibu Sanifu za Operesheni za Kazi za Kukabiliana na Dharura, kwenye Sheria za operesheni za dharura katika Kazi za Kukabiliana na Dharura zilizobaki, kwasababu mchakato wa majanga mengi ni muhimu, lakini siyo lazima kurudia kuandika kila kitu katika Mpango huu wa Dharura wa Mafuriko.

- **Mawasiliano na Tahadhari**

Taasisi Ongozi: Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Dar es Salaam- Kamati ya usimamizi wa maafa ya Mkoa, ikisaidiwa na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT.

Kazi za Mawasiliano na Tahadhari (Kazi Na. 2) zinasimamiwa na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT kupitia Kikundi cha Kuratibu Mawasiliano ambacho kinafanyakazi na Ofisi ya Mkuu wa Mkoa. Kwa kuongezea katika Sheria na Miongozo iliyoainishwa katika Mpango wa Kukabiliana na Dharura wa Mwaka 2020, kipengele kinachofuata kinatoa taarifa mahusus za Kazi Na.2 kuhusu mafuriko. Redio ya mawasiliano ya VHF/UHF itakuwa ndiyo chombo muhimu cha kupeleka na kupokea taarifa kati ya Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, Kazi za Kukabiliana na Dharura, na Waratibu wa usimamizi wa maafa wa Manispaa. Kwahiyo, mafunzo ya kutumia redio za VHF na UHF yata tolewa. Vilevile, Redio ya VHF/UFH itakuwa ndiyo chombo cha kuwataarifu wajumbe wa DarMAERT kuhusu kufunguliwa kwa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura na hivyo kuanza kufanyakazi kwa ukamilifu wakati wa dharura ya mafuriko.

Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania – Taarifa za Mafuriko

Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania ni Taasisi ya Serikali yenye mamlaka ya kutoa taarifa za mafuriko, tahadhari, na utabiri kwa DarMAERT na umma kwa ujumla. Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania itatoa utabiri wa hali ya Hewa kwa wajumbe wa DarMAERT kupitia

Barua pepe pamoja na mitandao ya kijamii ya DarMAERT kama vile WhatsApp. Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania inatoa taarifa za utabiri wa hali ya hewa kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT kwa njia ya mikutano wakati wa dharura ya mafuriko.

Kulingana na Wataalamu wa Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania, taarifa za tahadhari zinatolewa na Mamlaka kwa kutumia mfumo wa rangi. "Njano" ni rangi ya Angalizo (Athari ndogo) na kuna ngazi mbili za Tahadhari- "Tahadhari ya rangi ya Chumgwa" (Athari ya Wastani) na "Tahadhari ya Rangi Nyekundu" (Athari Kubwa). Mfumo wa tahadhari wa kutumia rangi umebuniwa mahusus ili kutoa uelewa wa hatua mbalimbaliza za hatari kwa watumiaji. Kipimo cha mfumo wa tahadhari wa rangi, kinaonyesha athari iliyotabiriwa, na kinahusishwa zaidi na athari ya tukio linaloweza kutokea, kuliko kiwango cha mvua — ingawa kiwango cha mvua cha milimeta 50 kimebainishwa kuwa ni kiwango kikubwa kwa utabiri wa Mamlaka.

Mfano wa Tahadhari ya mafuriko kutoka Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania umeonyeshwa hapa chini katika Vielelezo Na.2 na Na.3.

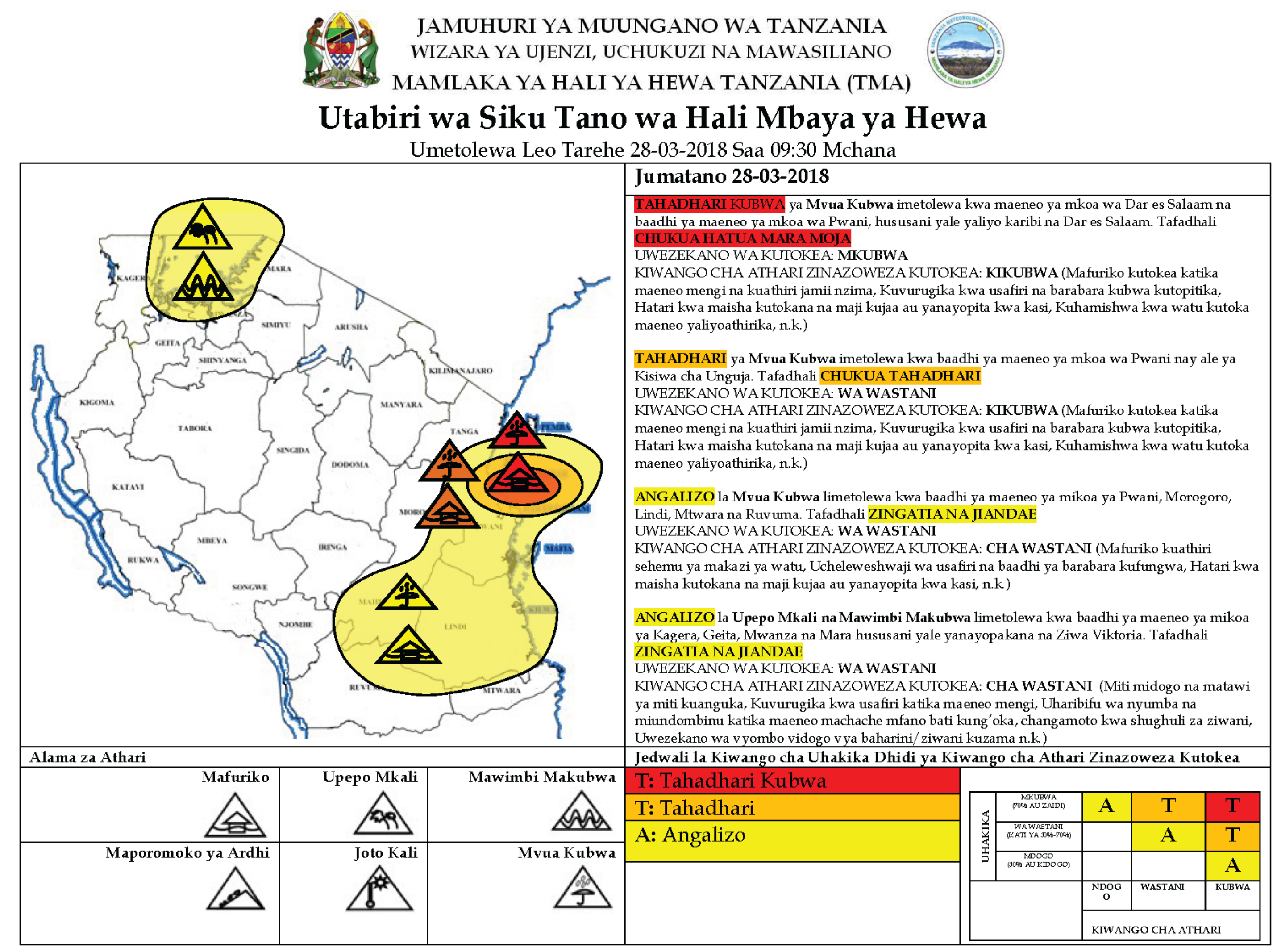

JAMUHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO
MAMLAKA YA HALI YA HEWA TANZANIA (TMA)

Utabiri wa Siku Tano wa Hali Mbaya ya Hewa

Umetolewa Leo Tarehe 28-03-2018 Saa 09:30 Mchana

Jumatano 28-03-2018

TAHADHARI KUBWA ya **Mvua Kubwa** imetolewa kwa maeneo ya mkoa wa Dar es Salaam na baadhi ya maeneo ya mkoa wa Pwani, hususani yale yaliyo karibi na Dar es Salaam. Tafadhali CHUKUA HATUA MARA MOJA
UWEZEKANO WA KUTOKEA: **MKUBWA**
KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **KIKUBWA** (Mafuriko kutokea katika maeneo mengi na kuathiri jamii nzima, Kuvurugika kwa usafiri na barabara kubwa kutopitika, Hatari kwa maisha kutokana na maji kujaa au yanayopita kwa kasi, Kuhamishwa kwa watu kutoka maeneo yaliyoathirika, n.k.)

TAHADHARI ya **Mvua Kubwa** imetolewa kwa baadhi ya maeneo ya mkoa wa Pwani nay ale ya Kisiwa cha Unguja. Tafadhali CHUKUA TAHADHARI
UWEZEKANO WA KUTOKEA: **WA WASTANI**
KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **KIKUBWA** (Mafuriko kutokea katika maeneo mengi na kuathiri jamii nzima, Kuvurugika kwa usafiri na barabara kubwa kutopitika, Hatari kwa maisha kutokana na maji kujaa au yanayopita kwa kasi, Kuhamishwa kwa watu kutoka maeneo yaliyoathirika, n.k.)

ANGALIZO la **Mvua Kubwa** limetolewa kwa baadhi ya maeneo ya mikoa ya Pwani, Morogoro, Lindi, Mtwara na Ruvuma. Tafadhali ZINGATIA NA JIANDAE
UWEZEKANO WA KUTOKEA: **WA WASTANI**
KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **CHA WASTANI** (Mafuriko kuathiri sehemu ya makazi ya watu, Ucheleweshwaji wa usafiri na baadhi ya barabara kufungwa, Hatari kwa maisha kutokana na maji kujaa au yanayopita kwa kasi, n.k.)

ANGALIZO la **Upepo Mkali na Mawimbi Makubwa** limetolewa kwa baadhi ya maeneo ya mikoa ya Kagera, Geita, Mwanza na Mara hususani yale yanayopakana na Ziwa Viktoria. Tafadhali ZINGATIA NA JIANDAE
UWEZEKANO WA KUTOKEA: **WA WASTANI**
KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **CHA WASTANI** (Miti midogo na matawi ya miti kuanguka, Kuvurugika kwa usafiri katika maeneo mengi, Uharibifu wa nyumba na miundombinu katika maeneo machache mfano bati kung'oka, changamoto kwa shughuli za ziwani, Uwezekano wa vyombo vidogo vya baharini/ziwani kuzama n.k.)

Alama za Athari

Mafuriko | Upepo Mkali | Mawimbi Makubwa | Maporomoko ya Ardhi | Joto Kali | Mvua Kubwa

Jedwali la Kiwango cha Uhakika Dhidi ya Kiwango cha Athari Zinazoweza Kutokea

T: Tahadhari Kubwa
T: Tahadhari
A: Angalizo

UHAKIKA			
MKUBWA (70% AU ZAIDI)	A	T	T
WA WASTANI (KATI YA 30%-70%)		A	T
MDOGO (30% AU KIDOGO)			A
	NDOGO	WASTANI	KUBWA
	KIWANGO CHA ATHARI		

Kielelezo Na 2: Mfano wa Tahadhari ya Mafuriko kutoka TMA ukionyesha makundi mawili ya Tahadhari:"Rangi ya Njano" Angalizo na "Rangi ya Chungwa" Onyo(Chanzo: TMA)

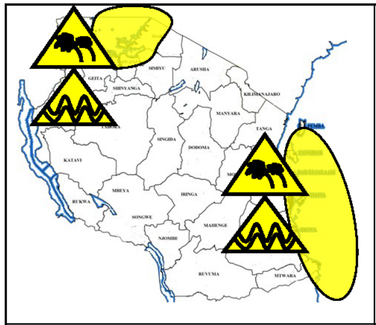	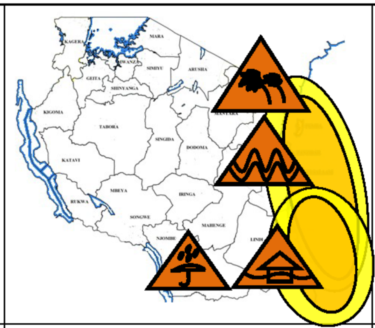	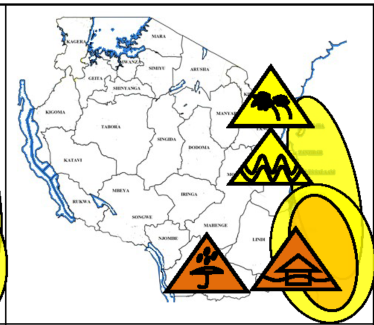	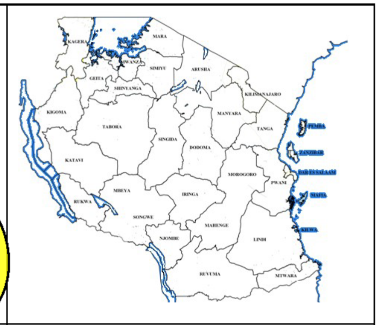
Alhamisi 29-03-2018	**Ijumaa 30-03-2018**	**Jumamosi 31-03-2018**	**Jumapili 01-04-2018**
ANGALIZO la Upepo Mkali na Mawimbi Makubwa limetolewa kwa maeneo ya mikoa ya Tanga, Pwani, Dar es Salaam, Lindi na Mtwara. Tafadhali ZINGATIA NA JIANDAE UWEZEKANO WA KUTOKEA: **WA WASTANI** KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **CHA WASTANI** (kusita kwa baadhi ya shughuli za uvuvi na usafiri baharini, takataka kusambaa, vumbi, n.k.) ANGALIZO la Upepo Mkali na Mawimbi Makubwa limetolewa kwa maeneo ya mikoa ya Kagera, Geita, Mwanza na Mara, hususani maene yanayopakana na Ziwa Viktoria. Tafadhali ZINGATIA NA JIANDAE UWEZEKANO WA KUTOKEA: **MDOGO** KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **KIKUBWA** (Tatizo kubwa la usafiri, Miti mikubwa kuanguka, hatari kwa maisha kutokana na vitu vinavyopepea (kama matawi, mabati, n.k.), Vumbi kutimka na kusababisha uono hafifu, Uharibifu mkubwa wa majengo na miundombinu ikiwemo kung'olewa kwa mabati, Hatari kwa maisha kutokana na uwezekano wa boti/meli kuzama, na athari zinazohusiana.)	TAHADHARI ya Upepo Mkali na Mawimbi Makubwa imetolewa kwa maeneo ya mikoa ya Dar es Salaam, Pwani, Tanga, Lindi na Mtwara pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba; pia ANGALIZO limetolewa katika maeneo yanayozunguka. Tafadhali CHUKUA TAHADHARI UWEZEKANO WA KUTOKEA: **MKUBWA** KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **CHA WASTANI** (kusita kwa baadhi ya shughuli za uvuvi na usafiri baharini, takataka kusambaa, vumbi, n.k.) TAHADHARI ya Mvua Kubwa imetolewa kwa maeneo ya mikoa ya Lindi na Mtwara; pia ANGALIZO limetolewa katika maeneo yanayozunguka. Tafadhali CHUKUA TAHADHARI UWEZEKANO WA KUTOKEA: **WA WASTANI** KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **CHA WASTANI** (kama mafuriko katika baadhi ya maeneo, usafiri kuwa mgumu, hatari kwa maisha ya watu kutokana na maji kujaa au yanayopita kwa kasi,na athari zinazohusiana.)	TAHADHARI ya Mvua Kubwa imetolewa kwa maeneo ya mikoa ya Lindi na Mtwara; pia ANGALIZO limetolewa katika maeneo yanayozunguka. Tafadhali CHUKUA TAHADHARI UWEZEKANO WA KUTOKEA: **WA WASTANI** KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **KIKUBWA** (kuanguka kwa majengo, mafuriko katika maeneo mengi, kutokea kwa magonjwa kama vile kipindupindu na malaria, barabara kutopitika, hatari kwa maisha ya watu kutokana na maji kujaa au yanayopita kwa kasi, n.k.) ANGALIZO la Upepo Mkali na Mawimbi Makubwa imetolewa kwa maeneo ya mikoa ya Dar es Salaam, Pwani, Tanga, Lindi na Mtwara pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba. Tafadhali ZINGATIA NA JIANDAE UWEZEKANO WA KUTOKEA: **WA WASTANI** KIWANGO CHA ATHARI ZINAZOWEZA KUTOKEA: **CHA WASTANI** (kama changamoto kwa baadhi ya shughuli za uvuvi na usafiri baharini, ugumu wa upatikanaji wa samaki, takataka kusambaa, vumbi na athari zinazohusiana)	Hali Mbaya ya Hewa Haitarajiwi

Kielelezo Na 3: Mfano wa utabiri wa siku Nne kutoka TMA, Ukionyesha Makundi mawili ya Tahadhari, "Rangi ya Njano" Angalizo na "Rangi ya Chungwa" Onyo (Chanzo: TMA)

Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kinapokea huduma zote za Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania, ikiwa ni pamoja na tahadhari kupitia meseji (Mfano, WhatsApp, Meseji), barua pepe na simu, na kuhakikisha kwamba taarifa zimefika kwenye eneo husika. Vilevile, Kituo kinashirikiana na Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania kubaini uwezekano wa athari za mafuriko. Ingawa meseji na barua pepe za kuwataarifa uwezekano wa tishio la mafuriko zinatumwa katika Mkoa mzima; lakini pia, Kituo kinafanya mikutano kwa njia ya simu na Mikoa na Wilaya zingine, na Ofisi ya Waziri Mkuu, Kitengo cha Usimamizi wa Maafa, ili kuweza kuandaa na kutoa taarifa ya hali halisi iliyo huishwa, na kuisambaza kwa wadau wote katika ngazi zote za Serikali pamoja na Taasisi zisizokuwa za Kiserikal na Sekta binafsi.Timu ya mawasiliano na dharura (Kazi Na.2) itafanya ufuatiliaji wa hali halisi kwenye eneo la tukio, ili kuhuisha huduma za mawasiliano na masuala ya tahadhari, kupitia ushirikiano kati ya makundi yote ya Kazi za Kukabiliana na Dharura pamoja na viongozi wa Serikali za mtaa kwa kutumia mawasiliano ya Redio, Simu za mkononi, na WhatsApp. Timu ya Mawasiliano na Tahadhari, itatumia pia kama sehemu ya taarifa zake, taarifa kutoka kwenye vyombo vya Habari na Vyombo vingine, ili kuweza kupata uelewa mzuri wa hali ya mafuriko na hivyo kutoa taswira nzuri ya operesheni.

Rasilimali za utoaji taarifa

Tahadhari ya mafuriko, inajumuisha utoaji wa taarifa kuhusu kufuta, kufunga, hali ya dharura, kuhamisha watu, na taarifa zingine muhimu ambazo zinalenga kuwasaidia wananchi kuepuka tishio na kwenda kwenye eneo salama na lenye ulinzi. Njia za kutoa tahadhari zinatofautiana, kutegemea na mahali, pamoja na upatikanaji wa rasilimali. Wajumbe wote wa DarMAERT watataarifiwa kuhusu hali ilivyo kwenye eneo la tukio, kama vile kiwango cha mafuriko, taarifa za hali ya hewa zilizoboreshwa, hatua zilizochukuliwa, maeneo yaliyoathirika, idadi ya majeruhi, n.k. na juhudi zote za uratibu kupitia WhatsApp, Simu za Mkononi pamoja na mawasiliano ya Redio.

- **Utafutaji na Uokoaji**

Taasisi Ongozi: Jeshi la Zimamoto na Uokoaji

Kanuni mahusus za Kukabiliana na Mafuriko

- Wakati itakapo amriwa Mpango wa dharura wa mafuriko utumike, Taasisi zote muhimu za kukabiliana na dharura zinazohusika na kazi za Utafutaji na Uokoaji, zikiongozwa na Taasisi Ongozi, zitakutana kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura ili kufanya kazi ya uratibu.

- Taasisi za kukabiliana na dharura zinaohusika na Utafutaji na Uokoaji, zitaunda timu za watu 7 zikijumuisha Kiongozi wa uokoaji, Wataalamu 5 wa uokoaji, na Ofisa wa usafiri na ugavi, ili kufanya kazi zifuatazo:

Jedwali Na 6. Muundo na Majukumu ya Timu ya Utafutaji na Uokoaji

Muundo wa Timu	**Majukumu ya Jumla**
Kiongozi wa Timu 1	• Kuwasiliana na kutoa taarifa moja kwa moja kwa Timu ya Usimamizi wa Tukio, ndani ya mfumo wa uongozi wa Tukio. • Kupokea maelekezo ya kazi kutoka Timu ya Usimamizi wa Tukio Kuamua vifaa gani vitumike katika utafutaji na uokoaji katika kufanya kazi mahusus kama vile uokoaji wa watu walionaswa kwenye maji, utafutaji wa watu walionaswa kwenye kifusi cha jengo liloporomoka, (hii inajumuisha nyumba za kuishi), na uhamishaji wa waathirika kwa kutumi boti za uokoaji za majini. • Kufuatilia zamu za kufanya kazi, ili kuhakikisha wafanyakazi wa utafutaji na uokoaji wanapata muda wa kutosha wa kupumzika • Kuhakikisha usalama wa operesheni ya utafutaji na uokoaji • Kutunza kitabu cha kumbukumbu za matukio, hatua zilizochukuliwa, pamoja na matumizi ya fedha.
Wataalamu 5 wa uokoaji	• Kufuata maelekezo ya Kiongozi wa Timu katika kufanya operesheni za utafutaji na uokoaji. Kutumia vifaa vya utafutaji na uokoaji kwa usahihi ili kulinda usalama. • Kutoa taarifa kila wakati kwa Kiongozi wa timu kuhusu hali ya operesheni ya kukabiliana na dharura
Ofisa 1 wa Usafiri na Ugavi	• Kugawa vifaa vya uokoaji kwa wataalamu wa uokoji na kutunza kitabu cha kumbukumbu cha vifaa vinavyotumika katika operesheni. • Kuhakikisha vifaa vilivyotumika wakati wa opereshini vinarudishwa na kuandikishwa kwa utaratibu sahihi baada ya operesheni kukamilika, pamoja na kuchukua taarifa za vifaa vyote vilivyo haribika wakati wa operseheni. • Kuwasiliana na Kiongozi wa Timu, kama kuna vifaa zaidi vinahitajika katika operesheni ya utafutaji na uokoaji.

Kila timu ya Utafutaji na uokoaji itafanya yafuatayo:

- Kuripoti kwenye Kituo cha uongozi wa Tukio na kupokea maelekezo chini ya usimamizi wa Timu ya Usimamizi wa Tukio Kuzingatia zamu za masaa 12 ili kuepuka uchovu wa mapema kabla ya kukamilisha operesheni.
- Kutumia kanuni za kufanya tathmini ya majeruhi ili kuweza kuweka vipaumbele vya namna ya kuhudumia majeruhi.
- Kufanyakazi watu wawili wawili. Kila wakati kunakuwa na Muokoaji wa pili anayeweza kutoa msaada na kufuatilia hali ya usalama. Hivyo, kufanya kazi watu wawili wawaili kunatoa fursa ya kufanya zamu na kupata muda wa kupumzika.
- Kuhakikisha taarifa zote muhimu za majeruhi waliotibiwa kama vile majina yao, umri, jinsia, na anuani za makazi zinaandikwa na kuhifadhiwa.
- Kuwasafirisha waathirika ambao hawahitaji huduma ya matibabu kwenye kituo cha kuhifadhi waathirika kilicho karibu, kama Timu ya Usimamizi wa Tukio ilivyoelekeza.
- Kutoa na kuidhinisha mabaki ya viungo/vipande vya miili ya binadamu kwenye

ofisi ya afya ya Manispaa kwa ajili ya kuweka kumbumkumbu na kuvitupa (mazishi). Zingatia, ni Daktari pekee anayeweza kutangaza kuwa muathirika amefariki dunia.

- Kutoa taarifa ya hatua zote zinaochukuliwa kwa Timu ya Usimamizi wa Tukio na baadae kuripoti kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura.

Taasisi za kukabiliana na dharura zinazohusika na utafutaji na uokoaji zitatoa rasilimali za nyongeza kwa Timu ya Usimamizi wa Tukio, mara baada ya Kiongozi wa Tukio kuwasilisha maombi. Katika mazingira ambayo rasilimali ya ziada itahitajika, Taasisi za kukabiliana na dharura zinaohusika na utafutaji na uokoaji, zitahakikisha rasililimali zilizoombwa zina *ufanisi*—hii ni pamoja na kuwa, zinafaa na zinatosha kwa mahitaji yaliyokusudiwa ya operesheni ya kukabiliana na dharura, na pia zina *ubora*— hii ina maana kwamba, vifaa na wataalamu walioombwa wana ujuzi mahausu unaohitajika katika operesheni za uokoaji. Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT itakuwa na jukumu la uratibu wa kazi za utafutaji na uokoaji pamoja na wadau wengine wanaohusika katika kazi ya utafutaji na uokoaji kama vile Jeshi la polisi Tanzania, Jeshi la Zimamoto na Uokoaji Tanzania, TANESCO, Na Waratibu wa usimamizi wa maafa wa Manispaa.

Kipaumbele kitatolewa kwa watoto kati ya Miaka 0-7, Wazee kati ya Miaka 60 na kuendelea, Wajawazito, na watu wenye ulemavu. Watu waliojerehiwa sana na maisha yao yako hatarini, lakini wanauwezekano mkubwa wa kupona, lazima wasaidiwe kwanza, na baadae wafuate waliojeruhiwa kidogo. Wanaofuata ni wale waliojeruhiwa lakini wanatembea, na mwisho kabisa, ni wale wenye uwezekano mdogo sana wa kupona.

Mahitaji na Kazi mahususi za Mafuriko

Jedwali Na 7 linaonyesha *mahitaji* ya wakati wa utafutaji na uokoaji pamoja na *kazi* zinazo takiwa kufanyika katika kujiandaa na kukabiliana na dharura ya tukio kubwa la mafuriko. kwa kwa ubora na ufanisi.

Jedwali Na 7. Mfano wa Mahitaji ya Kazi za Kukabiliana na Dharura za Utafutaji na Uokoaji na Kazi zinazotakiwa kufanyika

Mahitaji	Kazi/Mkakati wa kufikia Mahitaji	Afisa anayehusika	Muda
Nguvu Kazi	Kuandaa Timu		Miezi 4
	Kuhakikisha Timu zote zina vifaa vya kutosha		Mwezi 1
Vifaa vya Utafutaji na Uokoaji	Kuomba kununua vifaa vya nyongeza kama vinahitajika, vifaa hivyo vinajumusha boti, Kamba, vifaa vya kuelea kwenye		Miezi 4

Mahitaji	Kazi/Mkakati wa kufikia Mahitaji	Afisa anayehusika	Muda
	maji, vifaa kwa ajili ya Kujikinga kama vile kofia ngumu, mabuti, na miwani ya kukinga macho, na vizuia mikono.		
	Kufanya matengenezo ya vifaa		Miezi 3
	Kugawa vifaa kwa Tinu ya utafutaji na uokoaji		Mwezi 1
Mifuko ya kubebea /kuhifadhi maiti	Kuomba mifuko ya kubebea/kuhifadhi maiti		Miezi 3
	Kugawa mifuko ya kubebea /kuhifadhi maiti kwa wajumbe wa timu ya utafutaji na uokoaji		Mwezi 1
Chakula na Maji safi kwa ajili ya timu ya Utafutaji na Uokoaji	Kuandaa mikataba ya watoa huduma za chakula.		Miezi 3
	Kugawa chakula na maji kwa wafanyakazi kabla ya kwenda eneo la tukio		Siku 1 nakuendela
Helikopta	Kuomba Helikopta na vifaa vyake		Miezi 3
	Kuiandaa Helikopita kwa ajili ya operesheni ya kukabiliana na dharura		Siku 1 nakuendela
Ndege zisizo na Rubani	Kuomba Ndege isiyo na rubani, na kibali cha kuruka		Miezi 3
	Kuandaa Ndege isiyo na rubani kwa ajili ya operesheni ya kukabiliana na dharura		Siku 1 nakuendela

Orodha ya Rasilimali: Jedwali linalofauata hapo chini linaonyesha rasilimali zilizopo zinazotumika katika kufanya kazi za utafutaji na uokoaji

Zingatia: Jedwali hili litajazwa na Kiongozi wa Kitengo cha Mipango pamoja na Kiongozi wa Kitengo cha Operesheni wakati wa zoezi la kurekebisha Mpango.

Jedwali Na 8. Mfano wa Fomu ya Orodha ya rasilimali za Utafutaji na Uokoaji

Rasilimali	Kipimo	Kiasi	Ofisi/Taasisi	Mahali Rasilimali ilipo	Maoni
Gari ndogo za umma	Kipimo				

Rasilimali	Kipimo	Kiasi	Ofisi/Taasisi	Mahali Rasilimali ilipo	Maoni
Nguvu kazi	Wafanyakazi				
Boya lenye umbo la duara	Idadi				
Vifaa vyaUzamiaji	Seti				
Kifaa cha kupimia gesi kwa ajili ya Uzamiaji	Seti				
Kifaa cha uzamiaji (BCD)	Seti				
Mtungi wa gesi kwa ajili ya Uzamiaji	Seti				
Jaketi Okozi	Idadi				
Mitumbwi	Kipimo				
Vifaa vya kuogelea	Jozi				
Vifaa vya kukinga mdomo na pua	Seti				
Maboya kwa ajili ya kuweka alama majini	Idadi				
Kipaza Sauti	Kipimo				
1Base	Seti				
Darubini	Kipimo				
Bodi ya kubebea wagonjwa waliovunjika uti wa mgongo	Idadi				
Kipimo cha hewa ya oksjeni	Kipimo				
Begi la vifaa vya huduma ya kwanza	Idadi				
Nguvu Kazi	Wafanya Kazi				
Magari	Kipimo				
Boti ya injini	Kipimo				
Redio	Kipimo				
Mbwa wa Utafutaji na Uokoaji	Idadi				
Nguvu kazi	Wafanya Kazi				
Redio ya Mkononi	Kipimo				
Vifaa vya Uzamiaji	Seti				
Boti ndogo	Kipimo				
Boti iendayo kasi	Kipimo				
Nguvu kazi	Wafanyakazi				
Rediao ya mawasiliano	Idadi				
Boti ziendazo kasi	Kipmo				
Nguvu Kazi	Wafanyakazi				
Nguvu Kazi	Wafanyakazi				
Nguvu Kazi	Wafanyakazi				
Nguvu Kazi	Wafanyakazi				
Boti ya Aluminiam (AB-220)	Kipimo				
Chombo cha utafutaji na uokoaji cha 3504	Kipimo				
Boti ya kujaza upepo	Kipimo				
Pikipiki	Kipimo				
Ban (VHF)	Kipimo				
Vifaa vya kukinga mdomo na pua	Idadi				
Suti ya uzamiaji	Idadi				
Kisu cha uzamiaji	Idadi				

Rasilimali	**Kipimo**	**Kiasi**	**Ofisi/Taasisi**	**Mahali Rasilimali ilipo**	**Maoni**
Kifaa cha kuogelea chenye umbo la mkono	Jozi				
Kamba	Meta				
Jenereta ya Umeme	Kipimo				
Boti iendayo kasi	Idadi				
Kamba	Meta				
Kipaza Sauti	Idadi				
Gari la Wagonjwa	Kipimo				
Boya la uokoaji	Kipimo				

Makadirio ya Mahitaji na Utambuzi wa Upungufu wa Rasilimali

Rasilimali zilizotengwa kwa ajili ya operesheni ya siku moja, chini ya Kazi za Kukabiliana na Dharura wakati wa utafutaji an uokoaji, zitatumika hadi mwisho wa operesheni ya kukabiliana na dharura. Kwa kuzingatia mfano huu, Jedwali Na. 11(Angalia ukurasa unaaofuata) linatoa makadirio ya mahitaji na upungufu wa rasilimali kwa Kazi za Kukabiliana na Dharura wakati wa utafutaji na Uokoaji.

Zingatia: Jedwali hili linajazwa na Kiongozi wa Kitengo cha Mipango na Kiongozi wa Kitengo cha Operesheni kwa kuzingatia Utaratibu wa Kurekebisha Mpango

Jedwali Na 9. Mfano wa Fomu ya kuliganisha Makadirio ya Mahitaji na Rasilimali zilizopo kwa ajili ya kazi ya Utafutajina uokoaji

RASILIMALI	**WATU WANAOLENGWA**[28]		**VIWANGO**	**GHARAMA KWA KIPIMO(TSH)**	**MAKADIRIO YA MAHITAJI**				**RASILIMALI ZILIZOPO SASA**		**UPUNGUFU (MAKADIRO X-SASA)**		**VYANZO VYA KUONDOA UPUNGUFU**
					SIKU 1		**SIKU (X)**						
	FAMILIA	**WATU**			**IDADI**	**GHARAMA(TSH)**	**IDADI**	**GHARAMA(TSH)**	**IDADI**	**GHARAMA (TSH)**	**IDADI**	**GHARAMA**	
Nguvu kazi													
Redio ya Mkononi													
Gari Ndogo ya umma													
Boya													
Boya la duara													
Vifaa vya vya Uzamiaji													
Kifaa cha kupimia gesi													
BCD													
Tenki la gesi la uzamiaji													
Jaketi Okozi													
TOTAL													

[28]. Watu wanaolengwa ni idadi ya familia/Watu ambao "rasilimali" zitatumika kuwasaidia

- **Hifadhi na Huduma kwa Watu Wengi**

Taasisi Ongozi: Ofisi ya Mkuu wa Mkoa- Idara ya Ustawi wa Jamii ya Mkoa

Taarifa za Nyongeza mahusus kwa Kazi Na. 8-Hifadhi na Huduma kwa watu wengi, kwa Kanuni na Miongozo inayohusu mafuriko imeainishwa hapa chini:

Mahitaji ya awali ya Vituo vya Kuhifadhi Waathirika kufuatia Tishio la Mafuriko/Kimbunga

Kadiri Kimbunga/Mafuriko kinavyokaribia, idadi ya watu wanaotafuta hifadhi katika vituo vya Hifadhi inatarajiwa kuongezeka, hadi pale Kimbunga/mafuriko kitakapotokea. Katika tukio kubwa, idadi ya watu wanao hitaji hifadhi kwenye vituo itaongezeka au kusalia katika wingi huo kwa siku kadhaa. Sampuli ya makadirio ya idadi ya watu wanaohitaji hifadhi yameonyeshwa katika Jedwali hapa chini.

Jedwali Na 10. Sampuli ya Makadirio ya idadi ya watu wanohitaji hifadhi katika Vituo wakati wa Zoezi la kuhamisha watu wengi

Muda	Mahitaji ya Kituo cha Hifadhi
Masaa-120 hadi Masaa-72	Idadi ndogo ya watu inaondoka katika eneo la Pwani/ lenye uwezekano wa kupata mafuriko na hawatafuta Kituo cha hifadhi ya umma
Masaa-72 hadi Masaa-36	Uhamishaji watu usiotarajiwa unategemea kuanza
Masaa-36 hadi Masaa-24	Kuongezeka kwa uhakika wa utabiri, kunawezesha maeneo kuongeza vituo vya kuhifadhi wahanga wa mafuriko hasa kwenye maeneo yenye uhitaji mkubwa wa vituo.

Hifadhi na Huduma kwa Watu Wengi

Mafuriko ya kiwango kikubwa sana yanaweza kusababisha uhamishaji wa watu wengi kutoka katika maeneo ya Pwani, kandokando ya mito na maeneo ya tambarare. Wakati waathirika wengi wanapanga kukaa kwenye mahoteli au kwa ndugu, jamaa na marafiki, baadhi yao wanahitaji kukaa kwenye vituo vya umma vya kuhifadhi waathirika, na watahitaji huduma za watu wengi. Huduma hizo ni pamoja na makazi ya muda mfupi, maji, chakula, barafu, huduma za matibabu za muda mfupi, mavazi, huduam ya utambuzi wa walionusurika, huduma ya ushauri wa kisaikolojia, huduma za kiroho, pamoja na huduma zingine.

Upangaji wa huduma za watu wengi

Taasisi zinaohusika na Hifadhi na huduma za watu wengi, zitafanyakazi kwa karibu na Serikali za mtaa ili kutambua mahitaji ya vituo vya kuhifadhi waathirika wa mafuriko, ili kuweza kutoa huduma ya hifadhi ya muda mfupi, kwa idadi ya wathirika wa mafuriko iliyo kadiriwa

Uratibu katika Kuhifadhi Waathirika wa Maafa

Chama cha Msalaba Mwekundu Tanzania kitapeleka taarifa za Vituo vya kuhifadhi waathirika wa maafa kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT. Kila Mratibu wa Maafa wa Manispaa, atafanya mapitio ya taarifa za Vituo vya kuhifadhi waathirika wa maafa zinazohusu eneo lake ili kuweza kuwasilisha taarifa ya hali halisi ya Vituo hivyo katika Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura. Taarifa hizi, kwa sehemu kubwa, zitatumika kutambua maeneo yenye uhitaji wa kufungua Vituo vipya vya kuhifadhi waathirika kwa Mkoa mzima. Waratibu wa maafa wa Manispaa, watatakiwa kuwasilisha taarifa za hali ya Vituo vya kuhifadhi waathirika kila siku. Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kitafanya ufuatiliaji wa shughuli za Vituo kwenye ngazi ya mtaa, kwa kushirikiana na Meneja wa Chama cha Msalaba Mwekundu.

Vituo vya Kuhifadhi waathirika wa Maafa

Vituo vya kuhifadhi waathirika wa maafa, vitaanzishwa kandokando mwa njia za kuhamisha watu, na maeneo yenye miundombinu na rasilimali za kutosha kuwahudumia waathirika wengi kwa wakati mmoja. Utambuzi wa maeneo ya Vituo ya kuhifadhi waathirika wa maafa, unafanyika mapema na Vituo vinafunguliwa kabla ya amri ya kuhamisha watu kutoka maeneo ya yasiyo salama, hasa katika maeneo ya Pwani, kandokando ya mito, na maeneo ya tambarare.

Vituo vya Mapokezi

Baadhi ya vituo vya kuhifadhi waathirika vitatumia Vituo vya mapokezi kupokea waathirika katoka katika maeneo husika. Anuani za vituo vya mapokezi zitatolewa kwenye mamlaka za kiutawala kabla ya waathirika hawajaingia kwenye Vituo. Mara tu baada ya kuwasili kwenye Kituo cha mapokezi, waathirika watafanyiwa tathmini, watasajiliwa na kupangiwa Kituo. Vituo vya mapokezi vitatoa maelekezo kwa waathirika na kuwaonyesha mahali vilipo Vituo vya kuhifadhi waathirika, na kuwapa fomu za usajili. Vituo vya mapokezi vitafanya kazi pamoja na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kufuatilia ufanyaji kazi wa kila siku wa Vituo na idadi ya waathirika wanaohudumiwa kwenye Vituo vya mapokezi. Taarifa zinapelekwa kwenye Taasisi inayohusika na Kazi Na. 8 au kwa Mratibu wa Maafa wa Manispaa na inaandaliwa taarifa ya jumla ya hali halisi ya vituo vyote vya kuhifadhi waathirika na kuwasilishwa kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura.

Usafiri na Ugavi kwenye Vituo vya Kuhifadhi Waathirika wa Maafa

Usimamizi mzuri wa rasilimali ni muhimu sana katika uendeshaji wa Vituo wenye mafanikio wakati, kabla na baada ya mafuriko. Rasilimali katika Vituo zitatolewa na

Serikali pamoja na Mashirika ya kujitolea. Kila Kituo kitakuwa na eneo lenye uwezo wa kupokea na kuhifadhi rasilimali za msaada kabla hazijaingia kwenye Kituo. Kwa ujumla, operesheni za vituo vya kuhifadhi waathirika wa maafa vitafunguliwa ili vianze kutumika kwa kuzingatia masuala mbalimbali. Masuala haya yanajumuisha Vituo vya mapokezi, maeneo ya kupokea, kupanga na kuandaa rasilimali, pamoja na rasilimali (watu na vifaa). Operesheni ya Vituo inahusisha pia uratibu, mawasiliano, afya na usalama wa watumiaji wa Vituo, na masuala ya nyumba baada ya Vituo kufungwa.

Kazi Na. 8 ya Kukabiliana na Dharura (Hifadhi na huduma kwa watu wengi) itajumuisha utoaji wa misaada ya operesheni za huduma za chakula katika ngazi ya mtaa. Katika tukio kubwa la mafuriko na linaloathiri maeneo mengi, mara nyingi, katika ngazi ya mtaa, uwezo wa kutoa huduma za chakula kwa waathirika hupungua, na hivyo kuhitajika msaada kutoka kwenye ngazi ya Mkoa na/au Taasisi za kitaifa. Mashirika yasiyo ya Kiserikali, kama vile Shirika la Msalaba Mwekundu Tanzania, hutoa huduma za chakula za kulisha watu wengi; hivyo linafanyakazi kwa karibu na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura katika kuratibu na kuwezesha utoaji wa huduma ya chakula.

Mchakato wa kulisha watu wengi, hujumuisha masuala mengi yakiwemo, tathmini ya halihalisi, uratibu, rasilimali za Serikali, usimamizi wa rasilimali, na uwasilishaji, pamoja na kuratibu misaada ya chakula kwa watu wenye ulemavu na wengine wenye uhitaji.

Awamu za kutoa huduma ya chakula kwa watu wengi

Awamu tatu za kutoa huduma ya chakula kwa watu wengi – Mara moja; Kwa muda mrefu kidogo; na kwa muda mrefu sana; zimeanishwa katika Jedwali Na. 11.

Jedwali Na 11. Muda na Awamu za kutoa huduma ya chakula kwa Watu Wengi

Awamu	Mwanzo/Mwisho	Mdau Mkuu
Mara moja	Inaanza, kwa kutegemea kwamba tukio litatokea. Vitu vya kutafuna na chakula, vinapatikana kutoka vyanzo mbalimbali, Inaisha pale miundombinu ya kuhudumia watu wengi itakapokuwa imekamilika	Mashirika ya ndani yasiyo ya kiserikali Wasimamizi wa dharura katika ngazi ya mtaa
Kwa muda mrefu kidogo	Inanza wakati miundo mbinu ya kuhudumia watu wengi ikiwa tayari, na inaweza kuaanda chakula cha watu wengi. Inakoma wakati ambao huduma ya kuwalisha waathirika haihitajiki tena.	Mashirika yasiyo ya kiserikali ya ndani na nje. Wasimamizi wa dharura katika ngazi ya mtaa, mkoa na taifa (maafa yaliyo tangazw kitaifa)

Muda Mrefu Sana	Inaanza wakati hudma za jamii zikirejeshwa ambazo zinawawezesha wananchi kupika chakula chao wenyewe , kwenye nyumba zao, na kununua chakula kwenye masoko/maduka.Wakati mwingine chakula au misaada ya fedha za kununulia chakula inatolewa kwa wanaohitaji msaada.	Mashirika yasiyo ya kiserikali ya ndani na nje. Usimamizi wa dharura katika ngazi ya mtaa, mkoa na taifa (maafa yaliyo tangazw kitaifa)

3.1.2 Muhtasari wa Bajeti na Rasilimali

Bajeti inayohitajika kununua rasilimali kwa ajili ya utekelezaji wa Mpango wa dharura wa mafuriko kwa kila Kazi ya Kukabiliana na Dharura ni kama ifuatavyo:

Zingatia: Jedwali hili litajazwa na Kiongozi wa kitengo cha Mipango kwa kushirikiana na Kiongozi wa Kitengo cha Operesheni kama ilivyoainishwa kwenye Mchakato wa Marekebisho ya Mpango

Jedwali Na 12. Mfano wa Fomu ya Mahitaji kwa Kazi zote za Kukabiliana na Dharura

Kazi	Maelezo	Rasilimali zilizopo sasa (TSH)	Gharama za Makadirio ya Mahitaji (TSH)	Idadi ya rasilimali zilizopo/Vifaa	Upungufu wa idadi ya rasilimali /Vifaa	Kiasi cha fedha Kinachohitajika kuondoa upungufu (TSH)	Vyanzo vya Fedha
Jumla							

3.2 Dhana ya Operesheni

Sehemu hii, inatoa utaratibu wa operesheni utakao iongoza DarMAERT katika utekelezaji wa Mpango huu wakati wa kukabiliana na tukio kubwa la mafuriko katika Mkoa wa Dar es Salaam.

3.2.1 Uongozi wa Jumla

Kulingana na kanuni za Mfumo wa Uongozi wa Tukio, Usimamizi wa kukabiliana na dharura au maafa, unaanzia katika ngazi ya chni kabisa, ambayo ni ngazi ya eneo la tukio. DarMAERT ina wajibu wa kukabiliana na dharura katika Mkoa wa Dar es Salaam [29].DarMAERT inafanya kazi ya uratibu katika maeneo yote ya mfumo wa usimamizi wa tukio katika mkoa wa Dar es Salaam, kuanzia katika ufuatiliaji wakati wa kukabiliana na dharura katika eneo la tukio hadi uratibu wa kati ya mtaa na kata, au na Manispaa kama tukio litahitaji uratibu wa ngazi ya juu.

Wakati wa dharura kubwa, kama vile tukio kubwa la mafuriko, ambalo litazidi uwezo wa Mkoa wa Dar es Salam kuweza kulikabili, DarMAERT inaweza kuomba msaada kutoka kwa Mikoa jirani, kupitia Mfumo wa Msaada wa pamoja, au inaweza kuomba msaada kutoka Serikali Kuu.

3.2.1.1 Majukumu ya Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT

Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT ndiyo kitovu cha shughuli za uratibu wa usimamizi wa dharau katika Mkoa wa Dar es Salaam. Kwa kulinganisha, Mamlaka za Serikali za Mtaa (Kama vile, Manispaa, Kata, na Mtaa), Idara, na Taasisi ambazo zina majukumu katika kukabiliana na Dharura, zitasimamia operesheni ya rasilimali zake, hii ikijumuisha, mbinu za operesheni katika dharura za kila siku, kwa mfano, Moto, au Ajali ya barabarani, ambazo hazihitaji, kiwango kikubwa cha uratibu nje ya eneo la tukio. Mara inapoamriwa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kifunguliwe na kitumike, Taasisi zote zenye majukumu katika kukabiliana na dharura, lazima zitume wawakilishi au Waratibu wa Kazi za Kukabiliana na Dharura kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura.

- Wakati wa tukio la mafuriko, jukumu kubwa la kuhakikisha usalama wa wananchi wa Dar es Salaamu na mali zao ni la DarMAERT. Mara tu, baada ya kupokea taarifa za mafuriko, Mamlaka za Serikal za mtaa (Jiji, Manispaa na Kata) zinapaswa kuanza ufuatiliaji wa hali ya mazingira yake na kubaini hatua sahihi za kuchukua.
- Wakati wa Mafuriko, Mamlaka ya Hali ya Hewa Tamzania na Wizara ya Maji na Umwagiliaji, zitaendelea kutoa taarifa na ushauri wa kitaalamu kuhusu kuzuia mafuriko.
- Baada ya kupokea taarifa kutoka Mamlaka ya Hali ya Hewa Tamzania, kwamba, tukio la mafuriko litafikia ngazi yenye "athari kubwa sana" au "athari ya Maafa", DarMAERT itaanza kutekeleza Mpango wake wa Dharura wa Mafuriko.
- Kama ikitokea kuwa tukio la mafuriko ni kubwa kuliko uwezo wa DarMAERT kuweza kulikabili, msaada utaombwa kutoka ngazi ya Mkoa au taifa kupitia Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura.

[29] Eneo la Operesheni ni ngazi ya kati ya uongozi wa dharura wa kimkoa, unaojumuisha Mkoa, na maeneo yote yaliyogawanywa kisiasa ndani ya eneo la Mkoa.

- Wakati wa dharura ya mafuriko, Mamlaka ya Hali ya Hewa Tamzania na Wizara ya Maji na Umwagiliaji zitaendelea kukishauri Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kuhusu hali halisi. Kituo kitakuwa na jukumu la kusambaza taarifa zinazohusiana na dharura ya mafuriko kwa wajumbe wote, Taasisi na watu binafsi.
-

3.2.1.2 Operesheni za Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT

Kitovu cha uratibu wa operesheni za kukabiliana na dharura za kimkoa ni Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, ambacho kinapatikana Ghorofa ya kwanza, katika Jengo la Kituo cha Zimamoto na Uokoaji cha Ilala, katika Wilaya ya Ilala, Mkoa wa Dar es Salaam. Kulingana na Kitabu cha Taratibu Sanifu za Operesheni cha Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, cha DarMAERT, DarMAERT itaendesha Kituo kulingana na muundo wa mzingo wa “Upangaji ulio katika umbo la herufi P”, muundo ambao umeainisha ratibu ya kutoa taarifa kama vile Ripoti ya hali halisi, na Mpango kazi wa usimamizi wa Tukio.

Mfumo huu unawiana na Kitabu cha DarMAERT cha Taratibu Sanifu za Operesheni, na umefanyiwa mapitio hapa chini, katika Kielelezo Na 4.

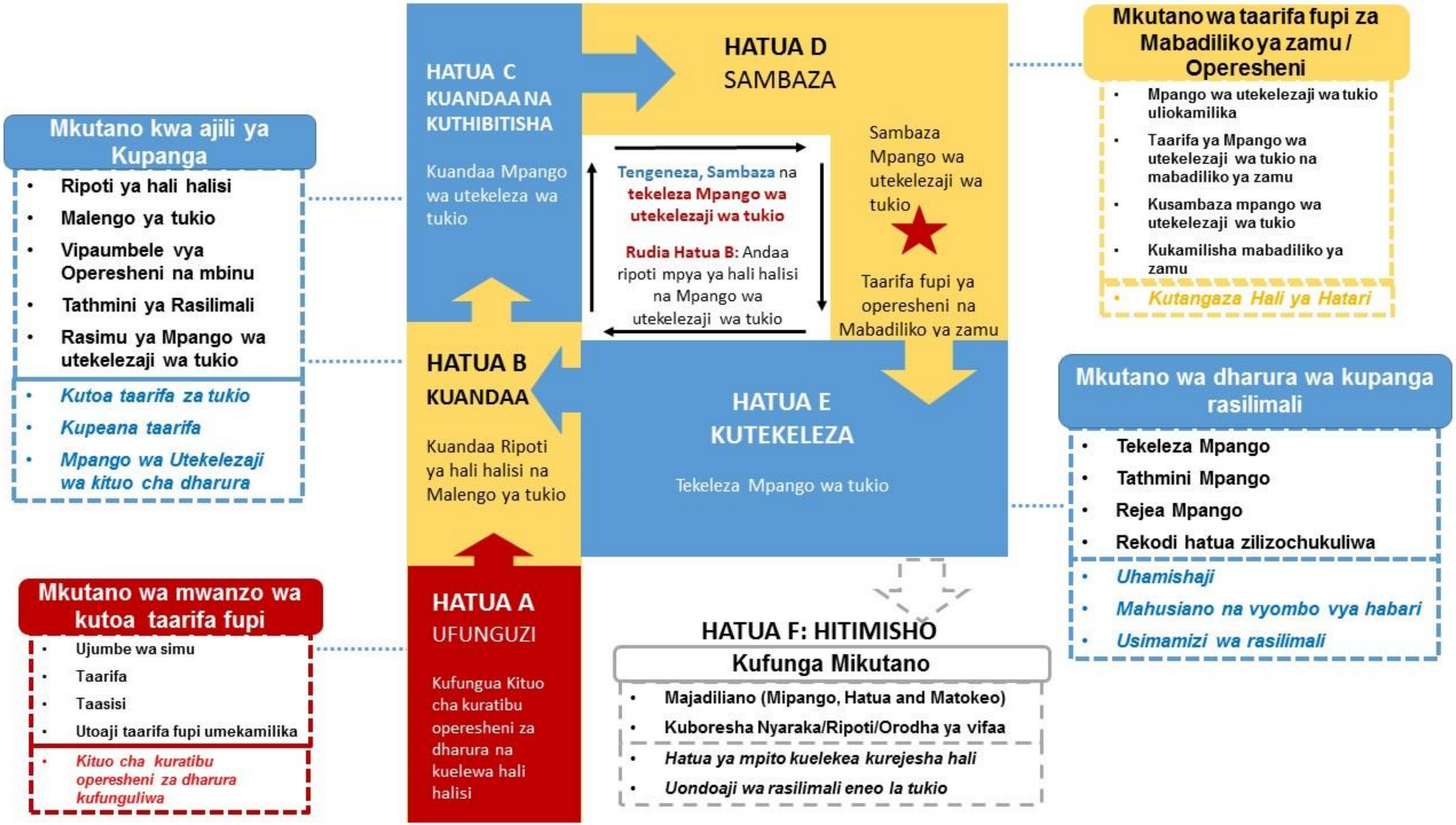

Kielelezo Na 4. Mfumo wa Upangaji Ulio katika Umbo la Herufi P (EMI, 2020 kutoka FEMA, 2018)

Kipindi cha awali cha operesheni cha mfumo wa upangaji ulio katika umbo la Heruf P, kinapitia katika hatua sita; ambazo ni: Kuanzisha (A), Kujenga na kutengeneza (B &C), Kusambaza (D), Kufanya na Kutoa Mrejesho (E&F) na Kuhitimisha (F). Kipindi cha mwanzo cha operesheni, kinanzia na Hatua A (ambayo hufanyika mara moja tu) na kinatekelezwa hadi Hatua E, wakati ambao kipindi cha mwanzo cha operesheni kinaisha. Kipindi cha operesheni kinachofuata, kina anzia hatua B na kuishia hatua E. Hatua zinazochukuliwa kwenye vipindi vya operesheni vinavyofuata, zinaboreshwa kulingana na mrejessho wa vipindi vilivyopita. Mchakato wa kuandaa Mpango Mkakati wa Usimamizi wa Tukio, unaishia hatua F(Hitimisho) wakati operesheni imekamilika na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kimefungwa.

3.2.1.3 Malengo ya Jumla ya Operesheni za Kukabiliana na Dharura

Mara tu baada ya tukio kubwa la mafuriko kutokea, na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kikiwa kimefunguliwa na kinafanya kazi, kipaumbele cha Taasisi zote za DarMAERT kitakuwa ni kukabiliana na mafuriko. Wafanyakazi wote wa DarMAERT wanaohusika na kukabiliana na dharura, wataelekezwa kukamilisha malengo yafuatayo[30]::

- Kuokoa maisha
- Kupunguza hali inayotishia maisha, afya ya jamii, na usalama, na mali za umma na za binafsi.
- Kutoa huduma muhimu za kijamii, hifadhi kwa waathirika, na huduma za matibabu, kwa wakazi wa Dar es Salaam na wananchi wengine.
- Kurejesha huduma za jamii, zinazomilikiwa na Serikali na zile za binafsi, huduma ambazo ni muhimu kwa afya, usalama, na ustawi wa jamii, pamoja na huduma za hospitali, afya, maji, umeme, usafiri na miundombinu.
- Kufanya tathmini ya uharibifu wa miundombinu, huduma za jamii, na mazingira, pamoja na uharibifu wa vitu vingine.
- Kurejesha huduma za msingi, uchumi, na jamii kwa ujumla, na kuanza mchakato wa kurejesha hali.
- Kuhakikisha umma unapata taarifa sahihi na kwa wakati mwafaka.

3.2.1.4 Ushirikiano na Kituo cha Taifa cha Operesheni na Mawasiliano ya Dharura na Taasisi za kitaifa

Athari kubwa za mafuriko zitailazimu DarMAERT kushirikiana na Kituo cha Taifa cha Operesheni na Mawasiliano ya Dharura pamoja na Taasisi zingine za kitaifa kufanya masuala yafuatayo:

- Kuratibu operesheni za kukabiliana na Dharura
- Kuomba msaada wa mahitaji ambayo hayawezi kupatikana katika Mkoa wa Dar Es

[30] Tafadhali, zingatia kwamba, malengo haya kwa pamoja, yanatokana na Mpango wa DarMAERT wa Kukabiliana na Dharura wa Mwaka 2020 uliohuishwa, yamechukuliwa kutoka kwenye Mwongoz wa jumla wa Kazi za Kukabiliana na dharura.
.

Salaam, kutoka Mikoa jirani, kupitia Mfumo wa Msaada wa Pamoja.

Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT kitapeleka maombi yote ya misaada yanayohusu Kituo cha Taifa cha Operesheni na Mawasiliano ya Dharura au Taasisi za Kitaifa kwa Katibu Tawala wa Mkoa wa Dar es salaam.

DarMAERT inaweza kushirikiana na Kituo cha Taifa cha Operesheni na Mawasiliano ya Dharura au Taasisi za Kitaifa moja kwa moja, kama sehemu ya operesheni mahusus ya kukabiliana na tukio, hasa wakati wa kuokoa maisha ya watu na kulinda usalama wao.

3.2.1.5 Kipindi cha Kuelekea Kurejesha Hali

Hatua za haraka za kukabiliana na tukio kubwa la mafuriko, zitalenga katika operesheni za kuokoa maisha ya watu, na kutoa rasilimali kuwasaidia wakazi wa Dar es salaam — kama vile hifadhi na huduma kwa watu wengi, na kuleta hali ya utulivu, kupitia operesheni ya kukabiliana na dharura kwenye eneo la tukio. Baada ya kukamilika kwa operesheni za kukabiliana na dharura, Dar es Salaam itaingia kwenye awamu ya kurejesha hali. Kutokana na kiwango cha uharibifu wa nyumba, biashara, barabara, na miundombinu, athari za moja kwa moja kwa watu, na athari za kiuchumi za Mkoa, kurejesha hali kutoka kwenye tukio kubwa la Mafuriko, kunaweza kuchukua muda mrefu, kuanzia miezi hadi miaka, kutegemea na ukubwa wa athari. Operesheni za kurejesha hali, zina anzia hatua ya mwanzo, operesheni za kutoa misaada — kama vile makazi ya dharura — hadi operesheni za kurejesha hali za muda mrefu, "Urejeshaji hali stahimilivu", katika kipindi hiki, Miradi ya kupunguza athari za maafa inatekelezwa — kama vile ukarabati wa mifereji ya maji ya mvua.

Ndani ya siku chache za mwanzo za Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kufanya kazi, viashairia vya kuelekea kwenye operesheni za kurejesha hali (Kufungwa kwa Kituo) lazima ziainishwe kama lengo la usimamizi wa tukio, na wafanya kazi wote wa Kituo wapewe taarifa hizo. Vipimo vya kuanza operesheni za kurejesha hali zinajumuisha yafuatayo:

- Operesheni za Utafutaji na Uokoaji zimekamilika.
- Uhamishaji watu umekoma
- Misaada ya kukabiliana na dharura imeondolewa
- Huduma na operesheni katika Vituo vya hifadhi za waathirika zimeimarika, na waathirika wanazidi kupungua kila siku katika Vituo.
- Kiwango cha maji kinapungua katika mitaa na katika mito
- Urejeshaji wa huduma za jamii unaendelea
- Vituo vya misaada katika ngazi ya mitaa vinafanyakazi
- Wajumbe wa DarMAERT wanarejea kwenye Taasisi zao, na vifaa vya DarMAERT vina hakikiwa na Kiongozi wa kitengo cha Operesheni, pamoja na Kiongozi wa kitengo cha usafirishaji na ugavi.

Katika hatua hii, Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kinaweza kuamua kubakisha wafanyakazi wachache au kinaweza kuelekea kwenye operesheni za kurejesha hali. Operesheni za kurejesha hali, zinaweza kuandaliwa ndani ya mfumo wa uongozi wa tukio, na zinaweza kufanyika nje ya Kituo kwenye jengo linguine, au zinaweza kufanyika kwenye Idara mbalimbali. Katika hali ambayo kuna tukio kubwa la mafuriko, ambalo linahitaji urejeshaji hali unaojumuisha Taasisi nyingi, Ofisi ya Waziri Mkuu-Idara ya Usimamizi wa Maafa, inaweza kuandaa Kituo cha Operesheni za Urejeshaji Hali, na DarMAERT ikawa ni kituo kidogo chenye jukumu la kusadia uratibu katika Mkoa wa Dar es salaam.

3.2.2 Mawasiliano na Mchakato wa Utabiri wa Mafuriko

Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania, ndiyo yenye utalaamu, na mamlaka ya kutoa utabiri wa mafuriko. Taarifa za utabiri wa hali ya hewa, zinatolewa na viongozi wa Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania, wakati wa mzingo wa upangaji ulio katika umbo la herufi P, na taarifa hizi zinapelekwa kwa wajumbe wa DarMAERT kupitia mitadao ya kijamii ya DarMAERT kama vile WhatsApp, na kupitia barua pepe. Ifahamike kuwa, DarMAERT inapata pia, taarfa kutoka FloodTag, (ambayo ni Taasisi binafsi) taarifa hizi zinasaidia ufuatiliaji wa kiwango cha maji katika maeneo ya bonde la mto Msimbazi. Hata hivyo, uongozi wa DarMAERT, utaamua kama unaweza kutumia taarifa na mifumo ya Flood Tag, kwasababu, ni Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania pekee, ndiyo yenye mamlaka ya kutoa tahadhari za mafuriko hapa nchini.

Kwa kawaida, DarMAERT inafanya ufuatiliaji wa hali ya mafuriko, kupitia kwenye vyombo vya habari, mitandao ya kijamii, pamoja na mawasiliano na viongozi wa kata, mtaa, na wafanyakazi wa Serikali, ili kuweza kuboresha hatua za kukabiliana na mafuriko kwenye maeneo mbalimbali ya Mkoa.

Mitandao ya Kijamii ya WhatsApp ya DarMAERT ni nyenzo muhimu sana ya kubadilishana taarifa, hii ni pamoja na barua pepe, na mawasiliano ya Redio za VIF/UHF. Redio za VHF/UHF zimetolewa kwa kila mjumbe wa DarMAERT na Redio hizo zimeunganishwa na redio iliyoko kwenye Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura.

3.2.3 Tathmini ya hali halisi

3.2.3.1 Muhtasari wa tathmini ya hali halisi

Ingawa, uwezo wa kujikusanya kwa haraka, kuhakiki, kuchambua, na kutoa taarifa za hali halisi ni muhimu sana katika kukabiliana na dharura, lakini, ni muhimu pia kuhakikisha kwamba mikakati ya mwanzo ya kukabiliana na dharura, inaandaliwa baada ya kupata picha halisi ya ukubwa wa tukio, na kwamba, maombi ya rasilimali kutoka nje, yatapelekwa kwa haraka bila kuchelewa, katika ngazi ya Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT na Kituo cha Taifa cha Operesheni na Mawasiliano ya Dharura.

Kuainisha kwa haraka kiwango cha uharibifu kinachoweza kutokea, baada ya tukio kubwa la mafuriko, ni muhimu katika kuongeza ufanisi katika kukabiliana na dharura. Hata hivyo, Katika hatua za mwanzo, hili linaweza kuwa gumu kufanyika kwasababu ya uwezo mdogo wa wa mawasiliano, ukosefu wa taarifa, upungufu wa wafanyakazi, ukosefu wa ripoti inayo ainisha hali halisi ya uharibifu.

Mpango huu wa dharura wa mafuriko, umeandaliwa kwa kuzingatia makadirio ya juu ya athari za hali mbaya ya hewa ambayo inaaminika kusababisha hatari kubwa sana. Mikakati ya kukabiliana na dharura pamoja na makadirio ya mahitaji ya rasilimali yaliyoainishwa katika Mpango huu, yamewekwa katika ngazi mbili za athari, athari kubwa sana na athari za kiwango cha maafa, kwahiyo, timu ya kukabiliana na dharura inaweza kutumia katika hatua za mwazo, athari na makadirio ya mahitaji ya rasilimali ambayo kwa kiasi kubwa, inafanana na tukio halisi la maafa. Mpango huu unaamini kwamba ni vizuri kutengeneza picha ya ukubwa wa uharibifu utakao tokea, kwa kutumia taarifa halisi kutoka katika ngazi ya mtaa, na kuchakata taarifa za kabla ya tukio kwa kutumia mifumo ya komputa, badala ya kusubiri kwa muda wa siku mbili au tatu kupatikana kwa taarifa za uharibifu zilizohakikiwa.

3.2.3.2 Utambuzi wa ukubwa wa maafa yatakayotokea,

Muda mfupi baada ya tukio kubwa la mafuriko kutokea, kuna uwezekano wa kufanya tathmini ya awali ya athari za mafuriko kwa kutumia programu za kuchakata taarifa kama vile Tathinimi ya Haraka ya Uharibifu na Mahitaji. Tathmini hii inaweza kutumika kuongoza shughuli za awali za kukabiliana na dharura, husussan, kwenye maeneo ambayo yameathirika sana, kwa kuzingatia mahali, na ukubwa wa mafuriko katika Jiji. Mchakato huu, utaratibiwa kupitia waratibu wa usimamizi maafa wa Manispaa.

3.2.3.3 Hali mbaya ya hewa/Taarifa za Mafuriko

Taarifa muhimu kuhusu mafuriko zinajumuisha:

- Kiwango cha maji
- Mahali yalipo maeneo yaliyoathirika na mafuriko na kiwango cha mafuriko
- Kiwango cha Mvua/ukubwa
- Nguvu ya Kimbunga na njia kinachopita
- Muda uliokadiriwa wa kipindi cha Mvua

3.2.3.4 Hatua za Awali za Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura

Katika hatua za awali, Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT kitachukua hatua zifuatazo ili kuboresha na kusambaza taarifa zinazohusu ukubwa wa maafa:

- Kutambua ukubwa wa mafuriko, hii ikijumuisha, ukubwa wa eneo liloathirika, kina cha maji, na mahali eneo lilipo,
- Kusambaza ramani zinazo onyesha taarifa za mafuriko kwa Mkurugenzi wa Kituo

cha Kuratibu Operesheni za Dharura na wajumbe wa DarMAERT, ili waweze kuzijumuisha taarifa zinazohusu uharibifu katika upangaji wa mikakati

- Kuwasilisha ramani zenye taarifa za mafuriko zilizohuishwa, pamoja na taarifa za makadirio ya uharibifu, kwa Viongozi wa DarMAERT, Kituo cha Taifa cha Operesheni na Mawasiliano ya Dharura, Afisa habari wa Serikali na wadau wengine kama ilivyoainishwa katika Ripoti ya hali halisi.
- Kuchakata taarifa za hali halisi zinazoingia kutoka katika vyanzo mbalimbali kama vile Timu ya Kukabiliana na Dharura iliyoko katika eneo la tukio na Vyombo vya habari, ili kuhakiki kama ziko sawa na makadirio
- Kupitia na kutoa ufafanuzi wa taarifa ambazo hazijakamilika na zile ambazo zina mkanganyiko.
- Kuidhinisha au kutoa mwongozo kwa Mkurugenzi wa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura pamoja na wajumbe wa DarMAERT kuhusu mapendekezo yaliyotolewa ya kurekebisha makadirio ya mahitaji ya rasilimali kulingana na taarifa zilizohuishwa.

3.2.3.5 Tathmini ya Aawali ya Hali halisi

Sehemu hii inaainisha, njia zilizopo, za kukusanya taarifa za awali kuhusu athari za mafuriko na kuzisambaza.

Kazi za wafanyakazi walio katika eneo la tukio

Muda mfupi baada ya mafuriko kutokea, Wafanyakazi mbalimbali wa Serikali wanaohusika na kukabiliana na dharura, na wafanyakazi wa Mamlaka za Seriakli za mtaa waliowekwa katika sehemu mbalimbali za Mkoa, wataanza kuwasilisha taarifa za athari ya mafuriko. Taarifa hizi zitakusanywa katika Vituo mbalimbali vinavyotumika kukusanya taarifa. Idadi halisi ya watu walio kwenye Timu ya kukabiliana na dharura inayoyopelekwa kwenye eneo la tukio kwa wakati mmoja, inatofautiana kulingana na malengo ya operesheni, kama inavyo ratibiwa na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT. Wafanyakazi wengi, hasa wale wanaotoka katika Taasisi za Usalama, wanasafiri kwenye Magari yaliyofungwa vifaa vya mawasiliano kama vile Redio, pia wanasafiri na Redio za mikoni na Simu za mikoni (Kama mawasiliano yapo).

Wafanyakazi wote wa DarMAERT waliopelekwa kwenye eneo la tukio, wanatakiwa kufanya yafuatayo:

- Kufanya tathmini ya hali halisi ili kubaini tishio lolote la usalam wa maisha ya watu,
- Kuchukua hatua ili kujilinda wenyewe na wananchi wanaoishi kwenye maeneo karibu na eneo la tukio.
- Kuwasilisha kwa haraka, kwa watuma taarifa, taarifa zinazohusu usalama wa maisha ya watu kwa kutumia Redio au Simu za Mkonini (Chukua picha kama inawezekana)

- Kuwasilisha taarifa ndani ya dakika 60, kwa maofisa wao /Taasisi zao kwa njia ya Redio au Simu za mkononi au Barua pepe.
- Kufuata taratibu za kukabiliana na dharura kama zilivyoainishwa katika Mipango ya kukabiliana na dharura ya Taasisi au Idara zao.

Vilevile, Wafanyakazi wa DarMAERT, Timu za kukabiliana na dharura za Mashirika yasiyo ya kiserikali, pamoja na wafanyakazi wa kujitolea katika Redio, wanaweza kutumika katika kukusanya taarifa na kuzisambaza taaarifa za hali halisi.
Mashirika yasiyo ya Kiserikali yanaweza kutumia Redio za VHF na CB na Magari kuwasilisha taarifa za tathmini ya uharibifu na mahitaji.

Ukaguzi wa eneo la tukio kwa kutumia Ndege (Maombi yatumwe kwenye Kituo cha Taifa cha Operesheni na Mawasiliano ya Dharura au Jeshi la Polisi Tanzania)

Ukaguzi wa kutumia Helikopta wakati wa mchana utaweza kusaidia Mameneja wanaohusika na kukabiliana na dharura kufanya tathnini kwa haraka zaidi:

- Ukubwa wa jumla wa eneo lilioathirika
- Mahali walipo wananchi walionaswa /kushindwa kutoka eneo la tukio
- Kuonyesha mahali kwenye uharibifu mkubwa wa barabara, sehemu zenye mafuriko, na vizuizi, na kuonyesha njia mbadala.
- Hali ya eneo la kupokea na kupanga rasilimali kabla ya kupelekwa kwenye Kituo.

3.2.3.6 Uhuishaji wa Taarifa Muhimu

Taarifa muhimu kwa masaa 24 ya kwanza

- Idadi ya vifo na majeruhi na mahali vilipotokea
- Mahali na ukubwa wa matukio mengine, yanayosababishwa na tukio mama, kama vile moto, maporomoko ya udongo, na vitu vya mlipuko
- Mahali yalipo Majengo yaliyo athirika au kuporomoka kwasababu ya mafuriko
- Makadirio ya idadi ya watu walionaswa juu ya mapaa ya nyumba zao na mahali walipo.
- Mahitaji ya uhamishaji mkubwa wa watu, na makadirio ya idadi ya watu waliopoteza makazi.
- Hali ya Mifumo ya Mawasiliano inayojumuish:
  - Simu za umma na mifumo isiyotumia waya
  - Mifumo ya mawasiliano ya DarMAERT
  - Simu ya dharura ya Tanzania 112
- Uharibifu wa Majengo ya Umma na Miundombimu, inayojunuisha:
  - Majengo ya Jeshi la Zimamoto na Uokoaji Tanzania na Jeshi la Polisi Tanzania
  - Hospitali na Vituo vya afya
  - Shule

    - Magereza/Mahabusu
    - Majengo ya jiji, au Majengo ya Serikali
- Uhaba wa rasilimali muhimu unaoweza kuathiri usalama wa umma.
- Hali ilivyo ya barbara, madaraja, mitaa mikubwa na mifumo ya usafiri wa umma (imefunguliwa, imefungwa kiasi, au imefungwa).
- Hali ya uharibifu wa mifumo ya huduma za jamii, inayojumuisha:
    - Maji
    - Mifumo ya maji machafu
    - Umeme
    - Mawasiliano
- Matokea ya awali ya tathmini ya Vituo vya kuhifadhi waathirika wa maafa
- Hali ya uendeshaji wa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura.

3.2.4 Kurejesha Hali

Muda mfupi baada ya kutokea tukio kubwa la mafuriko, rasilimali zote zilizopo lazima zielekezwe kweney kuokoa maisha ya watu na mali zao. Hata hivyo, juhudi za urejeshaji hali, lazima zianze haraka iwezekanavyo, na wakati mwingine zinaweza kuanza pamoja na juhudi za kukabiliana na dharura, hasa kipindi cha kutoka kukabili kuelekea kurejesha hali.

Upo uwezekano wa kipindi cha kurejesha hali kuanza wakati ambapo Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT bado kinafanya kazi, hivyo, kufuatia hali hiyo, Urejeshaji hali utaratibiwa na kusimamiwa na DarMAERT. Urejeshaji hali wa muda mrefu, utatekelezwa kupitia programu mbalimbali, kama zilivyo ainishwa hapa chini.

3.2.4.1 Mikakati ya Muda Mfupi ya Urejeshaji Hali

Sehemu hii inaeleza masuala muhimu ambayo lazima yafanyiwe kazi haraka, wakati una anzisha opereseheni za urejeshaji hali za muda mfupi. Mpango wa urejeshai hali wa Mkoa, unatoa Mkakati wa kushughulikia masuala muhimu, kama yalivyo ainishwa hapa chini, wakati wa siku 90 za mwanzo, baada ya tukio kubwa la mafuriko kutokea. Ukubwa wa masuala haya, pamoja na rasilimali zinazohitajika kuyashughulikia, ni muhimu Mkoa kupata msaada kutoka Serikali Kuu pamoja na Washirika wa Kimataifa. Juhudi za DarMAERT za muda mfupi za urejeshaji hali, zitaimarishwa zaidi na ushirikiano na wadau wengine. Taasisi za DarMAERT za kukabiliana na dharura, zinaweza kushiriki katika hatua za awali za urejeshaji hali, lakini Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMART kinaweza kusitisha ushiriki huo. Kituo cha DarMAERT kinaweza kusaidia kipindi cha mabadiliko ya kutoka kwenye kukabiliana na dharura kwenda kwenye kurejesha hali.

Mkakati wa kuondoa Kifusi

Kifusi lazima kiondolewe ili kuruhusu urejeshaji wa huduma za jamii na biashara na hivyo kujiandaa kwa ajili ya shughuli za ujenzi:

1. Kuondoa vitu kutoka katika majengo yaliyoharibika na kubomoa Majengo ambayo siyo salama
2. Kutengeneza utaratibu wa kuharakisha uondoaji wa Majengo yasiyosalama
3. Kuandaa Mpango wa kusafirisha kifusi kwenda kwenye vituo ambapo kifusi kitachambualiwa, kuchakatwa tena, na kupelekwa kwenye maeneo ya kutupia taka.
4. Kupata rasilimali za kitaifa, ili kusaidia operesheni za muda mrefu za kuondoa kufusi
5. Kushirikiana na wadau wengine katika Mkoa, kushughulikia uondoaji wa vivusi, katika maeneo ambayo hayana sehemu ya kutupa taka ngumu,

Mkakati wa makazi ya muda mfupi

Vituo vya kuhifadhi waathirika wa maafa, ni suluhisho la muda mfupi la watu waliopoteza makazi kutokana na maafa. Lazima kuwe na kipindi cha mabadiliko cha kutoka kwenye nyumba za muda mfupi kwenda kwenye nyumba za muda mrefu.

1. Kuandaa mpango na kufanya utambuzi wa mahitaji ya makazi ya muda fupi na muda mrefu, kwa kuzingatia mahitaji ya waathirika wanaoishi katika Vituo.
2. Kutumia rasilimali za Jiji la Dar es Salaamu kama vile wakaguzi wa Nyumba, na kufanya kazi pamoja na waathirika kwenye Vituo, ili kubaini kama wanaweza kurudi kwenye Nyumba zao, ikiwa hazijaharibika sana na mafuriko.
3. Kuandaa Timu ya urejeshaji hali wa Nyumba, ambayo itaongoza upatikanji wa Nyumba, na mara moja itaanza mazungumzo na Taasisi za Kitaifa na Kimataifa zinazohusika katika masuala ya Nyumba.
4. Kushirikiana kitaifa, ili kufikia mwafaka kuhusu aina ya Nyumba zinazohitajika na wapi zinaweza kujengwa.

Mkakati wa Urejeshaji wa Huduma za Jamii

Watoa huduma za jamii wa Serikali na wa binafsi watashirikiana na Taasisi zinazohusika na Kazi Na. 10 – Tathmini ya Uharibifu, Kazi Na. 11 – Ujenzi na Uhandisi, na Kazi Na. 12 – Huduma za jamii, kufanya tathmini ya uharibifu na kurejesha huduma za jamii ndani ya Mkoa. Urejeshaji wa huduma unaweza kuathiriwa na yafuatayo:

- Huduma muhimu za kukabiliana na dharura, zitakuwa na umeme wa muda ili kuziwezesha kuendelea kutoa huduma, wakati zoezi la urejeshaji hali likiendelea.

- Huduma za Maji na mawasiliano zitavurugika kwa masaa mengi ya mwanzo na itachukua wiki kadhaa kurejesha huduma hizi.
- Huduma ya umeme itavurugika mara moja, na itachukua siku kadhaa kuweza kurejesha huduma ya umeme.
- Sehemu za kufanya matengenezo madogo zilizoharibiwa zinaweza zisifikike kwa muda, kutokana na vifusi, mafuriko, na uharibifu wa miundo mbinu ya usafirishaji.

Mikakati ya kurejesha huduma za jamii inajumuisha yafuatayo:

1. Watoa huduma wataanza kufanya tathmini ya uharibufu mara moja. Matokea ya tathmini na taarifa zitawasilishwa kwa Taasisi zinazohusika na Kazi Na. 10 – Tathmini ya Uharibifu, Kazi Na. 11 – Ujenzi na Uhandisi, na Kazi Na. 12 – Huduma za jamii. Taarifa zilizokusanywa, zitatumika kuandaa ripoti nyingine tofauti ya tathmini ya uharibifu, ambayo itawasilishwa kwa watoa huduma itakapokuwa tayari.
2. Urejeshaji wa huduma muhimu za jamii, utapewa kipaumbele hasusan kwa siku 7 za mwanzo, baada ya tukio:
   - Watoa huduma wanawea kutekeleza Mpango wa mategenzo ya muda mfupi na kuandaa mfumo wa kutoa huduma wa muda mfupi.
   - Watoa huduma za jamii watarejesha huduma kwa kufuata vipaumbele vyao walivyo viweka. Taasisi zinazohusika na Kazi Na.11 zinatoa vipaumbele vya urejeshaji wa huduma kulingana na aina ya tukio, kwa watoa huduma, kwahiyo, watoa huduma watazijumuisha kwenye Mipango yao ya kurejesha hali.
   - Taasisi zinazohusika na Kazi Na. 11 zitafanya utambuzi wa vipaumbele katika kurejesha huduma za jamii, ambazo ni muhimu katika kukabiliana na dharura, kama vile Hospitali, na Vituo vya afya, pamoja na urejeshaji wa huduma kwa watu wengi.
3. Taasisi zinazohusika na Kazi Na. 11- Ujenzi na Uhandisi na Kazi Na. 12- huduma za jamii, zitashirikiana na Taasisi zinazohusika na Kazi Na.5 –Utekelezaji wa Sheria, kutoa huduma ya kufungua njia kwa wafanyakazi wa miundombinu.
4. Urejeshaji wa kudumu wa miundombinu utafanyika baada ya urejeshaji wa muda kukamilika, na utaendelea kwa miezi kadhaa, baada ya tukio kubwa la mafuriko. Kutokea.

3.2.4.2 Kipindi cha kuelekea kwenye operesheni za kurejesha hali

Serikali za Mitaa katika Mkoa wa Dar es salaam, Idara, na Taasisi zinaweza kuwa na majukumu mahusus ya kutekeleza shughuli za urejeshaji hali katika Taasisi zao, pamoja kurejesha huduma za jamii. Operesheni za kurejesha hali, ambazo wajumbe wa DarMAERT wanaweza kushiriki ni pamoja na *kipindi cha mabadiliko ya kutoka kukabili kwenda kurejesha hali*, kipindi hiki kinaenda sambamba na kufunga operesheni ya masaa

24 ya Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura (kama vile kufanya tathmini ya uharibifu) , *operesheni ya misaada* (kama vile utoaji wa nyumba za dharura za muda mfupi, ambazo zinaweza kudumu kuanzia muda wa wiki moja hadi miezi kadhaa), *Kazi za urejeshaji hali stahimilivu za muda mrefu*, kama vile, ujenzi wa nyumba za kudumu, na kukamilisha miradi ya kupunguza athari za maafa kama vile ukarabati wa miundombinu ya mifereji ya maji ya mvua. Operesheni ya Urejeshaji hali itasimamiwa na Ofisi ya Waziri Mkuu, Idara ya usimamizi wa maafa, DarMAERT itafanya kazi ya kuratibu. Wakati wa kipindi cha mabadiliko ya kutoka kukabiliana na dharura kwenda kipindi cha kurejesha hali, na hatimaye kufunga Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, pia matumizi ya Mpango huu wa dharura wa mafuriko yatakoma. Hivyo, operesheni za urejeshaji hali zinazohusu mafuriko, zita ratibiwa kwenye eneo la tukio (Uongozi na Uthibiti).

3.2.5 Sifa za Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura

Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura ni sehemu ya kuhifadhi taarifa na ni kitovu cha shughuli za uratibu wa operesheni za dharura cha DarMAERT. Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT ni Jengo ambalo maamuzi ya kutumia Mpango wa Dharura wa Mafuriko yanafanyika, kwa kuzingatia taarifa kutoka Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania kwamba tukio la mafuriko linaweza kutokea na kusababisha athari kubwa katika eneo kubwa, au kusababisha maafa makubwa. Kituo cha DarMAERT, kinatumika kama kiunganishi cha mawasiliano kati ya Taasisi zote zinazohusika na shughuli za kukabiliana na dharura, kupokea simu za dharura na zile ambazo si za dharura, kufuatilia usalama na matukio kwenye kamera za Manispaa, kupokea taarifa kutoka eneo la tukio, na kupokea Ripoti kutoka kwenye Taasisi zinazohusika na kukabiliana na dharura. Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT, kinapatikana Ghorofa ya Kwanza, Jengo la Kituo cha Zimamoto na Uokoaji cha Ilala.

Muundo na Wafanyakazi: Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura cha DarMAERT kitaendeshwa na wafanyakazi wafuatao, kwa kuzingatia muundo wa uongozi, ambao umeainisha bayana katika Kitabu cha Taratibu Sanifu za Operesheni cha DarMAERT (Angalia, Kielelezo Na.5)

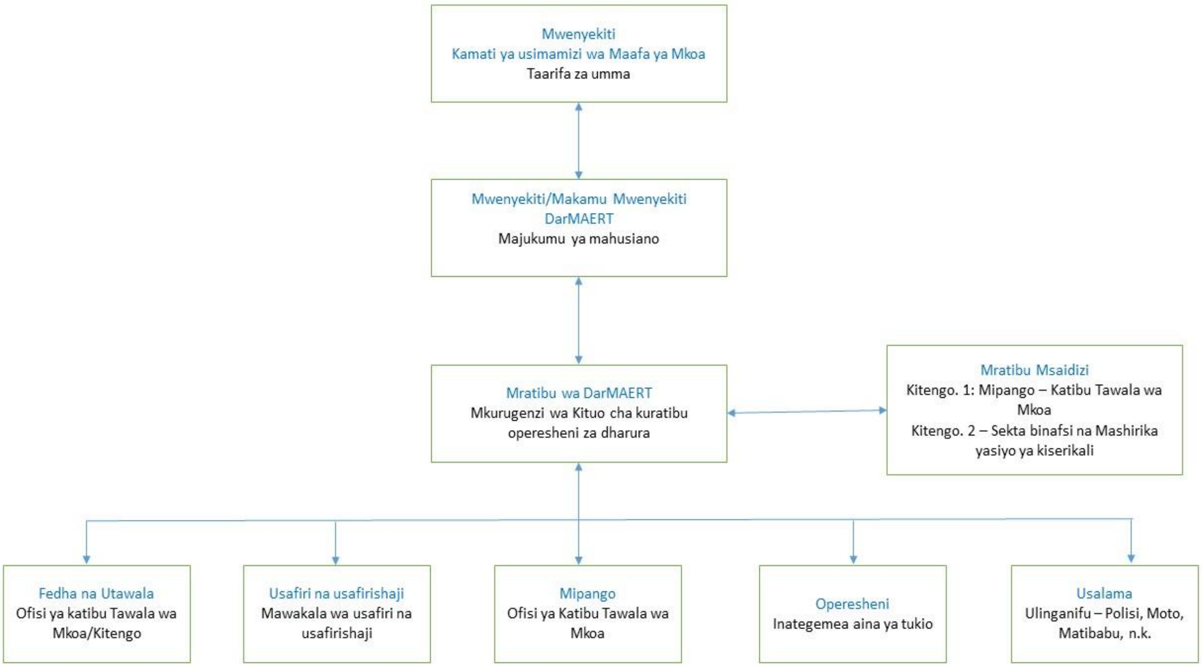

Kielelezo Na 5. Mfumo wa Uongozi wakati wa tukio, Uongozi na Majukumu ya Wafanyakazi31

Kufunguliwa kwa Kituo: Kulingana na Mpango wa DarMAERT wa kujiandaa na kukabiliana na Dharura wa Mwaka 2020, uliohuishwa, kufunguliwa kwa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura ni kitendo cha Katibu Tawala Wa Mkoa kutangaza kuwa kuna tukio kubwa limetokea, kwa kuzingatia yafuatayo:

- Uwezo wa Idara inayo kabiliana na tukio hilo, ni mdogo, hivyo, Idara hiyo haiwezi kulithibiti tukio hilo.
- Usumbufu uliosababishwa au unaoweza kusababishwa na tukio hilo ni mkubwa; hivyo, kupelekea dharura (imejadiliwa katika sehemu iliyopita)
- Kuna tishio la dharua katika Mkoa, lenye kuweza kusababisha athari kubwa, au kuhusisha Taasia nyingi au maeneo mengi ya kiutawala
- Ngazi ya athari kubwa ya dharura imeshafikiwa

Kwa kuzingatia Mpango wa kukabiliana na dharura wa Mwaka 2020, hali ya dharura imewekwa katika mfumo wa Ngazi tatu, ili kukiwezesha Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kufanya kazi, kama ifuatavyo:

Ngazi Na. 1: Tukio la dharura katika ngazi hii, linaweza kushughulikiwa kwa kawaida na Idara moja au zaidi pamoja na Taasisi za serikali ndani ya Mkoa wa Dar es Salaam. Hii inahitaji rasilimali za Wilaya, Kata au Mtaa. Katika Ngazi hii, Operesheni za kawaida za

[31] Chanzo: Matokeo ya Majaribio na Washa ya DarMAERT kutoka katika Moduli ya 1 hadi ya 4.

utendaji kazi za Serikali haziwezi kuathirika. Hivyo, Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura hakiwezi kufunguliwa.

Ngazi Na. 2: Dharura katika ngazi hii, inahitaji operesheni kubwa, na kiasi kikubwa cha rasilimali kutoka kwa Serikali ya Mkoa, Idara na Taasisi mbalimbali ili kuweza kukabiliana nayo. Kuna uwezekano wa kuhitaji rasilimali zaidi ya zile zinazopatikana katika Idara au Taasisi ili kuweza kuidhibiti dharura hiyo. Hivyo, Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kitafunguliwa kwa baadhi tu ya Taasisi ili ziweze kufanyakazi.

Ngazi Na. 3: Dharura katika ngazi hii, inahitaji uratibu mkubwa wa kukabiliana na dharura na rasilimali toka Idara zote pamoja na Taasisi za Serikali. Pia inaweza kuhitaji kuomba msaada kutoka nje kwenye Ofisi ya Waziri Mkuu, wafadhili au mashirika ya kimataifa ya kibinadamu/ wadau wa maendeleo na Ofisi ya Umoja wa mataifa inayo ratibu misaada ya dharura. Hivyo, kwa hali hii, Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kitafunguliwa na kutumika kikamilifu.

Awamu za kufunguliwa kwa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura zinaonekana hasa katika dharura ya Ngazi ya Na. 2 au 3 (Kufungua Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura ili baadhi ya taasisi ziweze kufanyakazi au kufungulliwa kwa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura na Taasisi zote kufanya kazi kikamilifu). Vilevile, awamu ya tahadhari na awamu ya kuwa tayari zilionekana karibu katika Ngazi zote hata katika Dharura ya Ngazi Na 1. Hivyo, Mratibu wa DarMAERT/Meneja wa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura (Ambae ni Kiongozi wa Tukio wa Kituo) atabaini kama ni muhimu kukiweka Kituo katika moja ya awamu tatu zifuatazo:

Awamu ya Tahadhari inayojunuisha kuwataarifu wafanyakazi kwamba kuna tukio limetokea, lakini hakuna umuhimu wa kuchukua hatua ya haraka kwa sasa.

Awamu ya Utayari amabayo inawahimiza maafisa kufikiria athari za tukio ambazo zinaweza kuchochea matumizi ya rasilimali, hivyo, kuandaa rasilimali na wafanyakazi. Wakati wa awamu hii, Mratibu wa DarMAERT/Meneja wa Kituo anaweza kuitisha mkutano wa dharura wa timu ya Menejimenti ili kutathmini utayari wa mkoa na jinsi utakavyokabiliana na dharura.

Awamu ya kufungua Kituo inajumuisha kuitwa kwa wajumbe wa DarMAERT kwenye Kituo na kuratibu shughuli za kukabiliana na dharura chini ya maelekezo ya Kiongozi wa Mbinu.

3.2.6 Vipengele vya Mfumo wa Uongozi wa Tukio

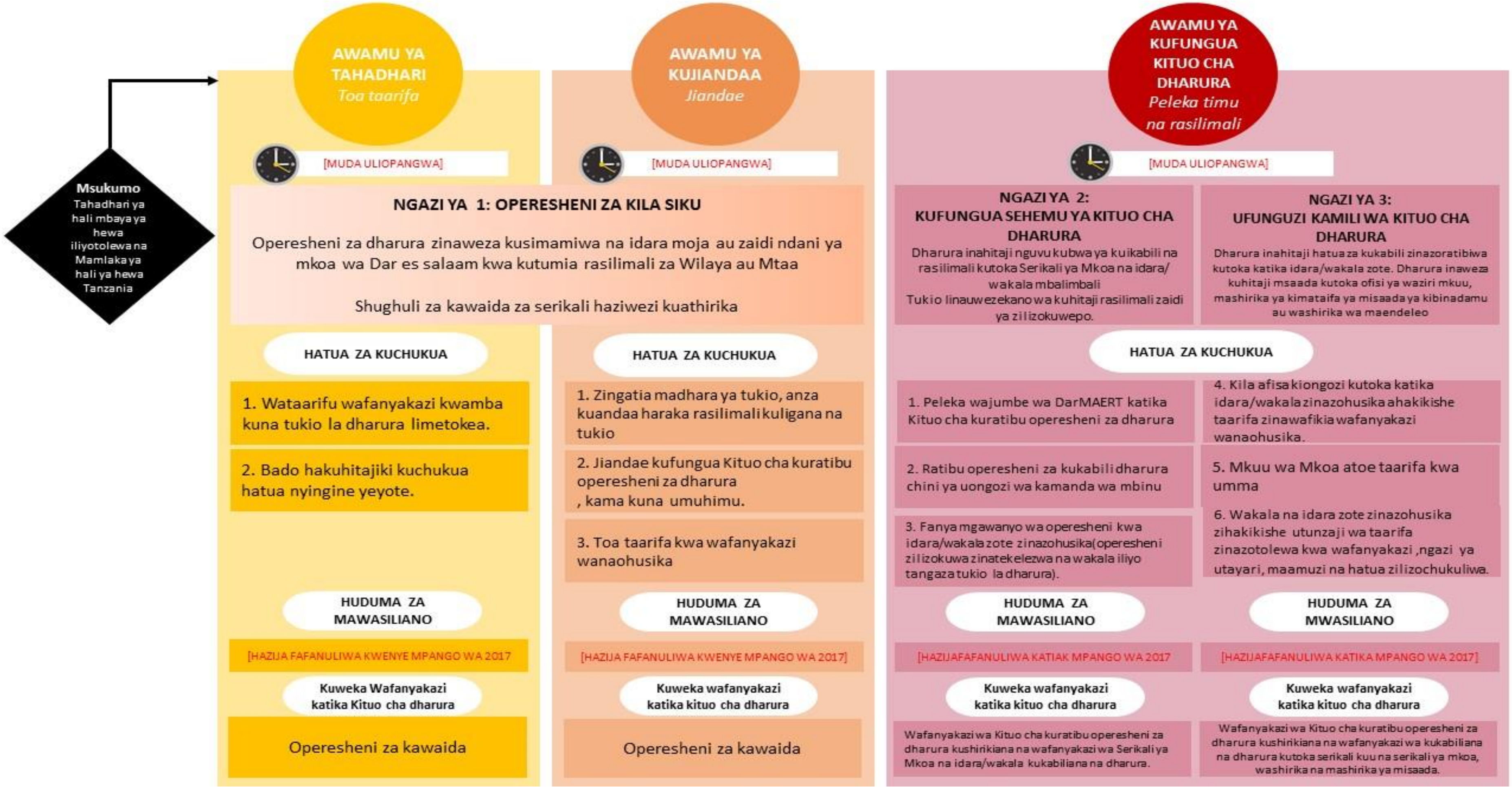

Kielelezo Na 6. Muhtasari wa taratibu za Kufungua Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura Kulingana na Taratibu Sanifu za Operesheni za Kituo cha DarMAERT.

3.2.7 Ushirikiano Katika Ngazi za Uongozi wa Tukio

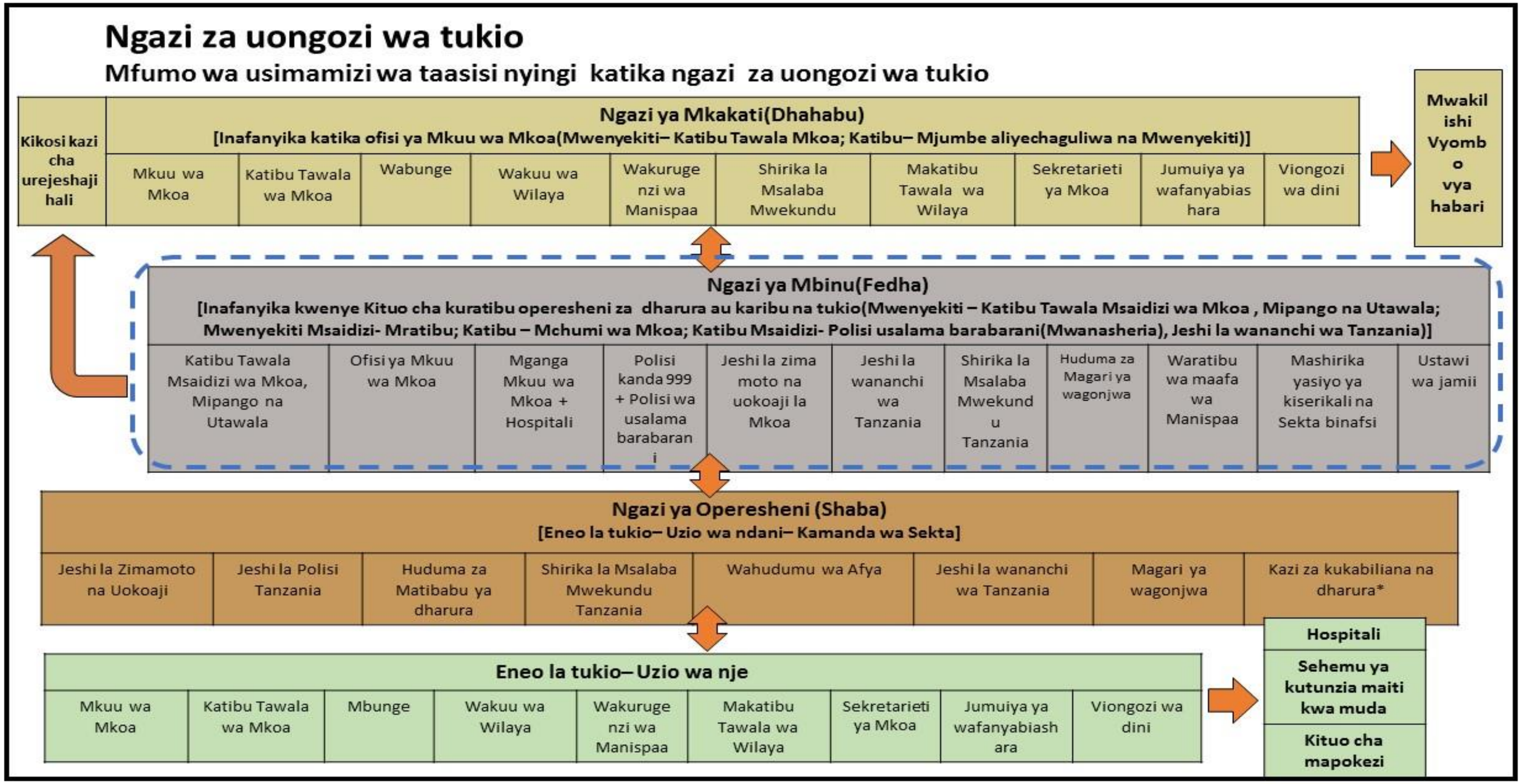

Kielelezo Na.7.Muundo wa DarMAERT katika Ngazi za Uongozi wa Tukio

Chanzo: Mwongozo wa Taifa wa Operesheni wa Tanzan*ia 2014*

3.2.7.1 Mratibu wa usimamizi wa maafa wa Wilaya/Manispaa

Waratibu wa Usimamizi wa Maafa wa Wilaya/Manispaa ni wafanyakzi wanaofanya kazi ndani ya Wilaya/Manispaa zao. Majukumu yao yanajumuisha kuratibu shughuli za kujiandaa na dharura, kukabili, na operesheni za kurejesha hali ndani ya maeneo yao ya kiutawala. Wakati wa tukio, Waratibu wanakwenda kwenye eneo la tukio kusaidia kufanya tathmini ya awali ya uharibifu, kufanya utambuzi wa mahitaji ya haraka, na kuwashauri viogozi wa Serikali za mtaa pamoja na Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kuhusu misaada inayohitajika, na kuratibu upelekaji wa rasilimali ili kuisaidia Timu ya Kukabiliana na Dharura iliyopo kwenye eneo la Tukio.

4 Marekebisho ya Mpango

Sehemu hii inajadili kazi zinazohusika na urekebishaji wa Mpango wa Dharura wa Mafuriko. Kazi hizi zimependekezwa ili kuhakikisha kwamba Mpango wa Dharura wa Mafuriko unabaki kuwa wa kisasa na haupitwi na wakati, na muda wote unakuwa Mpango unaofanya kazi [32]. Inashauriwa kwamba, Mpango huu, ni muhimu ufanyiwe majaribio kupitia mazoezi ambayo yanaweza kufanyika kila mwaka, na matokea ya mazoezi hayo, yanajumuishwa katika mpango uliohuishwa. Mpango huu pia, utafanyiwa mapitio kila baada ya Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kufunguliwa na kufanya kazi wakati wa tukio la mafuriko. Kupitia mchakato wa mapitio ya Mpango, matokea yatajumuishwa katika Mpango, kama ilivyoshauriwa katika utaratibu wa kutoa taarfa wa DarMAERT. Jedwali la utambuzi wa rasilimali ambalo kwa sasa limeonyeshwa kama mfano, lazima lijazwa, kadiri taarifa zinavyopatikana, wakati wa kila mzunguko wa mapitio ya Mpango.

Kiongozi wa kitengo cha Mipango na Kiongozi wa Kitengo cha Operesheni wa DarMAERT wataandaa taratibu za kuhakikisha taarifa zinazopatikana wakati Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura kinafanyakazi, na zile zinazopatikana kutoka kwenye Mafunzo, Mazoezi, na Majaribio zinajumuishwa pamoja ili zitunike katika kuboresha na kuhuisha Mpango. Mchakato huu utajumuisha mapitio ya mwaka ya Mpango wa Dharura wa Mafuriko pamoja na Nyaraka saidizi. Kiongozi wa Kitengo cha Mipango na Kiongozi wa Kitengo cha Operesheni wa DarMAERT kwa pamoja watafanya kazi zifuatazo:

- Watafanya tathmini ya Mpango wa Dharura wa mafuriko
- Watafanya tathmini ya maeneo yote ya Mpango wa Dharura wa Mafuriko, na kuandaa mkakati wa kuboresha Mpango kwa kuzingatia matokeo muhimu ya

[32] Ni lazima ifahamike kwamba, Mpango wa Dharura wa Mafuriko wa DarMAERT ulifanyiwa majaribio wakati wa Moduli ya 5, Tarehe 2-6 Novemba, 2020. Matokea ya majaribio haya, yamejumuishwa katika toleo la Mpango huu kama sehemu ya mwendelezo wa mchakato wa marekebisho ya Mpango.

tathmini.

Ili kuhakikisha kwamba Mpango wa Dharura wa Mafuriko unaakisi hali halisi ya sasa ya Taasisi, kila mabadiliko ya DarMAERT yanapofanyika, ya Kimuundo, Kiutendaji, Dira au Dhima, na Taratibu za huduma kwa wateja, ni muhimu mabadiliko hayo yakajumuishwa kwenye Mpango.

Masuala muhimu ya kuzingatia ni pamoja na:

- Utambuzi wa masuala yanayoweza kusababisha kufanyika kwa mabadiliko kwenye Mpango wa Dharura wa Mafuriko, kama vile, ni mara ngapi, Wajumbe wa DarMAERT wanaacha kazi au kutolewa kwa Mwongozo wa Kitaifa ambao unaweza kusababisha Mpango kufanyiwa mapitio.
- Kuandaa mzunguko wa mapitio ya Mpango
- Kufanya marekebisho na kuhakikisha Mpango unatumika na uko tayari — na kujumuisha Taratibu, Vifaa, Mifumo, Wafanyakazi, na Orodha ya majina.
- Kumshauri Mratibu wa DarMAERT kuhusu masuala yanayohusu Mpango wa Dharura wa Mafuriko
- Kuratibu Mipango mingine inayofanana na Mpango huu kama vile Mpango wa Kukabiliana na Dharura wa mwaka 2020 uliohuishwa, Kitabu chaTaratibu Sanifu za Operesheni, kitabu cha Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura, pamoja na Taratibu Sanifu za Operesheni za Kazi za Kukabiliana na Dharura.
- Kufanya Mafunzo, Majaribio, na Mazoezi, ili kuufanyia tathmini Mpango wa Dharura wa Mafuriko wa DarMAERT.
- Kufanya mapitio ya Mpango ya kila mwaka na kujumuisha matokea ya majaribio na mazoezi, pamoja na matukio halisi ambayo yametokea katika kipndi cha mwaka mmoja. Mapitio ya Mpango ya mara kwa mara, yanaweza kuwa ya lazima kutokana na masuala yafuatayo:

- Namba za mawasiliano za wafanyakazi zinazobadilika
- Taratibu mpya zinazotekelezwa
- Mabadiliko makubwa ya Dira au Taratibu yanapotokea
- Mabadiliko katika shabaha na Malengo mahusus ya DarMAERT
- Majukumu ya wafanyakazi yanabadilika kutokana na wigo wa Mpango
- Matokeo ya mazoezi au majaribio yanasababisha mabadiliko
- Mabadiliko muhimu ya kanuni yanatokea

Kila wakati Mpango huu unapo huishwa, utatolewa Mpango mpya unaojunuisha madiliko yote

5 Kiambatisho Na.1: Orodha ya Wafanyakazi wa DarMAERT

	TAASISI	Jina	Jukumu	Barua Pepe	Namba ya Simu
1	Sekretariet ya DarMAERT	Dkt. Christopher Mnzava	Mshauri wa DarMAERT	mnzavachris60@gmail.com	0713327399
2		Bw. Rogasian E. Kimaryo	Katibu wa DarMAERT	rekimaryo@gmail.com	0754866376
3		Bw. Salum Hamidu	Mratibu wa DarMAERT, Mtaalamu wa Mifumo ya Kijiografia, na Afisa Ardhi	salym407@gmail.com	0717351395
4		Bi. Grace Mtui Mawalla	Mratibu Chama cha Msalaba Mwekundu wa Mkoa	gmmawalla@yahoo.com grace.mawalla@trcs.or.tz	0715364835
5		Bi. Upendo Charles	Mtaalamu wa TEHAMA	upendocharles@gmail.com upendo.charles@dsm.go.tz	0713525969
6		Dkt. Paschal Mgaya	Mratibu wa Dharura wa Mkoa	mgayadr@gmail.com	0652311109
7		Bw. Masalida Zephania	Mtaalamu wa Usimamizi wa Maafa na Afisa Usitawi wa Jamii	lida.zeph@yahoo.com	0717261320
8		Bi. Sikudhani Yotham	Mtaalamu wa Usimamizi wa Maafa	sikudhaniyotham@yahoo.com	0713227865
9		Bw Juma Haule	Mtaalamu wa Afya ya Jamii	dpjhaule@yahoo.com	0657588880
10		Bw. Lawrence Mtui	Mtaalamu wa Usimamizi wa Maafa	lawrenceanton@gmail.com	0784302334
11		Dkt. Amini Mshana	Mratibu wa Magari ya Wagonjwa ya binafsi	aminimshana@hotmail.com	0715543131
12	Jeshi la Zimamoto na Uokoaji	SACF Salum Mohamed	Afisa Zimamoto Mkoa, Kinondoni	kinondoni@frf.go.tz	0717065996
13		ASF Elisa Mugisha	Afisa Zimamoto Mkoa, Ilala	elisa.mugisha@frf.go.tz	0713293581
14		INSP Isack Njombe	Afisa Operesheni Zimamoto na Uokoaji - Kinondoni	isacknjombe7@gmail.com	0654494004
15		INSP Michael Bachubira	Afisa Operesheni Zimamoto na Uokoaji - Temeke	michaelbachubira@gmail.com	0757359057
16		A/INSP Abdallah Ulutu	Afisa Operesheni Zimamoto na Uokoaji - Ilala	Aulutu6@gmail.com	0715851414

	TAASISI	Jina	Jukumu	Barua Pepe	Namba ya Simu
19	Jeshi la Polisi Tanzania	ACP. Nasser Mwakambonja	Mtaalamu wa Usimamizi wa Maafa	nassermwakambonja@gmail.com	0715999029
20		ACP Evance Mwijage	Afisa Polisi - Majini	co.marine@tpf.go.tz evancemwijage@gmail.com	0658481002
21		SP Athumani Boge	Afisa Polisi -999		0766595960
22		SP. Desdery K. Rugimbana	AfisaUsalama Barabarani wa Mkoa - Kinondoni	desderyrugimbana@yahoo.com	0784240486
23		A/INSP. Abdiel W. Shami	Afisa Polisi-999	shamiabdiel14@gmail.com	0716729729
25		Dkt. Emanuel N. Kombe	Mratibu wa Dharura - Kinondoni	kombenice@gmail.com	0754841820
26		Dkt. Felister Kimolo	Mratibu wa Dharura - Ubungo	fellykimolo@gmail.com	0716204204
27		Dkt. Evance Polin Molinga	Mratibu wa Dharura - Temeke	evanpolin@gmail.com	0714110142
28		Dkt. Consolata Mbatina	Mratibu wa Dharura - Amana	consol2007@yahoo.com	0715859537
29	Sekta binafsi, NGO	Bw. Joseph Sulemani	Mratibu wa Magari ya Wagonjwa ya binafsi	ems@tmhstz.com	0677066444
30		Bw Adam Ismail Adam	Mtaalamu wa Uokoaji	adam@adams.co.tz	0784604111
31	Mamlaka za Halmashauri za Manispaa	Bi. Pendo Fred Mwaisaka	Mratibu wa Maafa wa Manispaa - Kinondoni	pendofredmwaisaka@gmail.com	0713493246
32		Bi. Magdalena Msaky	Mratibu wa Maafa wa Manispaa - Ilala	magemsaki@yahoo.com	0754887000
33		Bi. Juliana Kibonde	Mratibu wa Maafa wa Manispaa -Ubungo	jkibonde@gmail.com	0713831972
34		Bi. Sweetbertha Paschal	Mratibu wa Maafa wa Manispaa - Temeke	sweetcastor1999@yahoo.com	0784946958
35		Bi. Suzan Philemon Swai	Mratibu wa Maafa wa Manispaa - Kigamboni	susankoku@gmail.com	0622038202
36		Bw. Benedicto Julius	Meneja wa Mkoa, TARURA	benedictojulius24@yahoo.com	0715434923

	TAASISI	Jina	Jukumu	Barua Pepe	Namba ya Simu
37	Makampuni ya Huduma za Jamii	Bw. Nebu Kyando	Meneja wa Operesheni, DART	nebu.kyando@dart.go.tz	0713616643
38		Mhandisi. Pascal R. Luhwavi	Afisa wa Usalam na Afya ya Jamii - TANESCO	pascal.luhwavi@tanesco.co.tz	0768505099
39		Mhandisi. Joseph Kishimbo	Meneja, TANROADS	kishimbojay@hotmail.com	0766613167
40	Mamlaka ya Hali ya Hewa	Bw. Elias Lipiki	Mtaalamu wa Hali ya Hewa	elias.lipiki@meteo.go.tz	0765908951
41	Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura	Bw. A/INSP Longino Rwegoshora	Afisa wa Mawasiliano/TEHAMA	longinokamugisha1@gmail.com	0783026695
42		Bi. Christina Agaton Lyabonga	Afisa wa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura	christinalyabonga@gmail.com	0655276247
43		Bi. Jane Urio	Afisa wa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura	janeurio@gmail.com	0713429660
44		Bi. Adrophina M. Ndyeikiza	Afisa Habari	adrophinandyeikiza@gmail.com	0717648049
45		Bi. Eva Macha	Afisa wa Kituo cha Kuratibu Operesheni za Dharura	evamacha@gmail.com	0714187202
46		CPL Thomson Mrema	Afisa wa Mawasiliano/TEHAMA	thomsonmrema@gmail.com	0718601138

5 Kiambatisho Na. 2: Ramani za Dar es Salaam zinazoonyesha Mafuriko

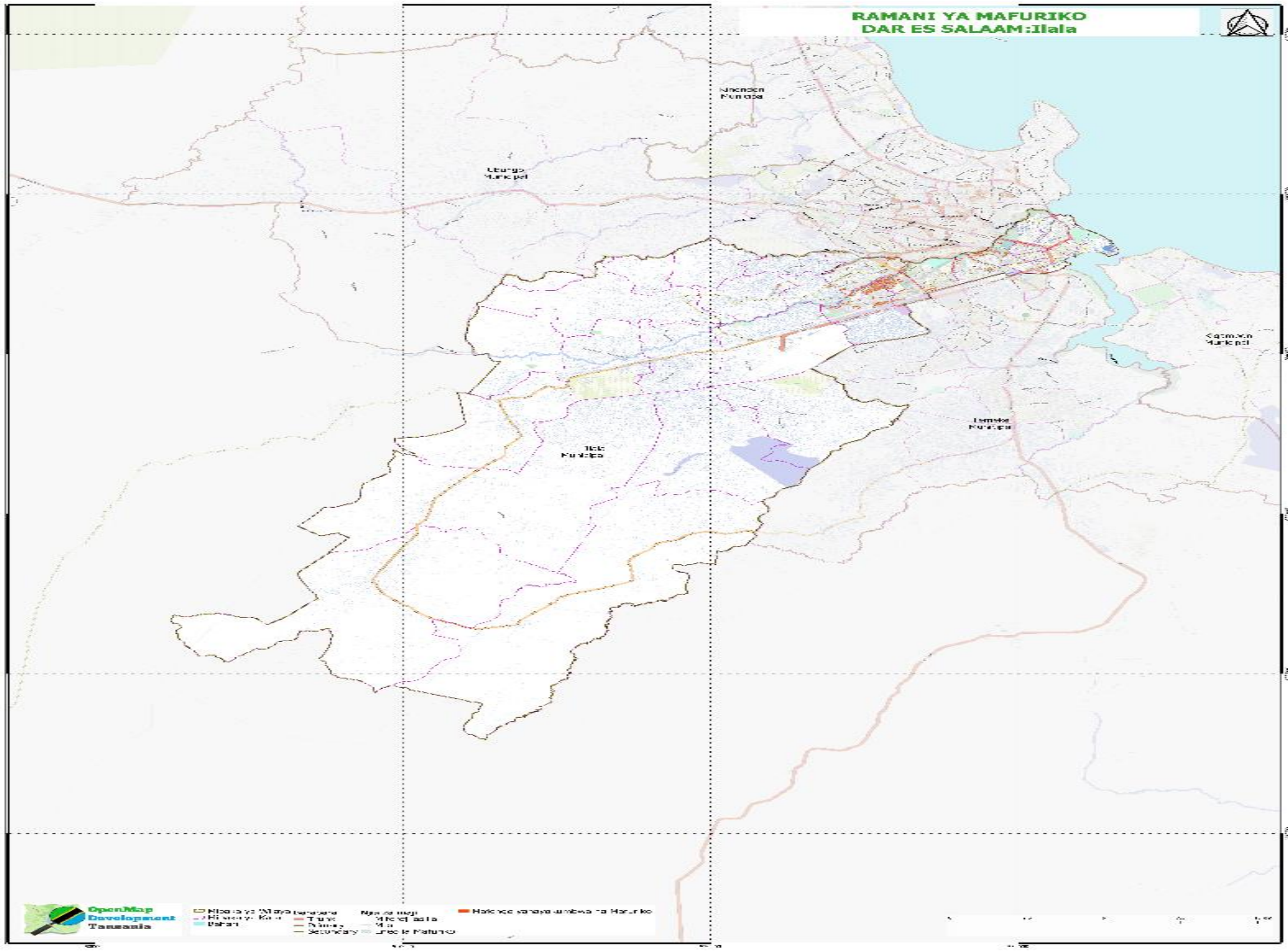

Kielelezo Na. 8: Ramani ya wiliaya ya Ilala

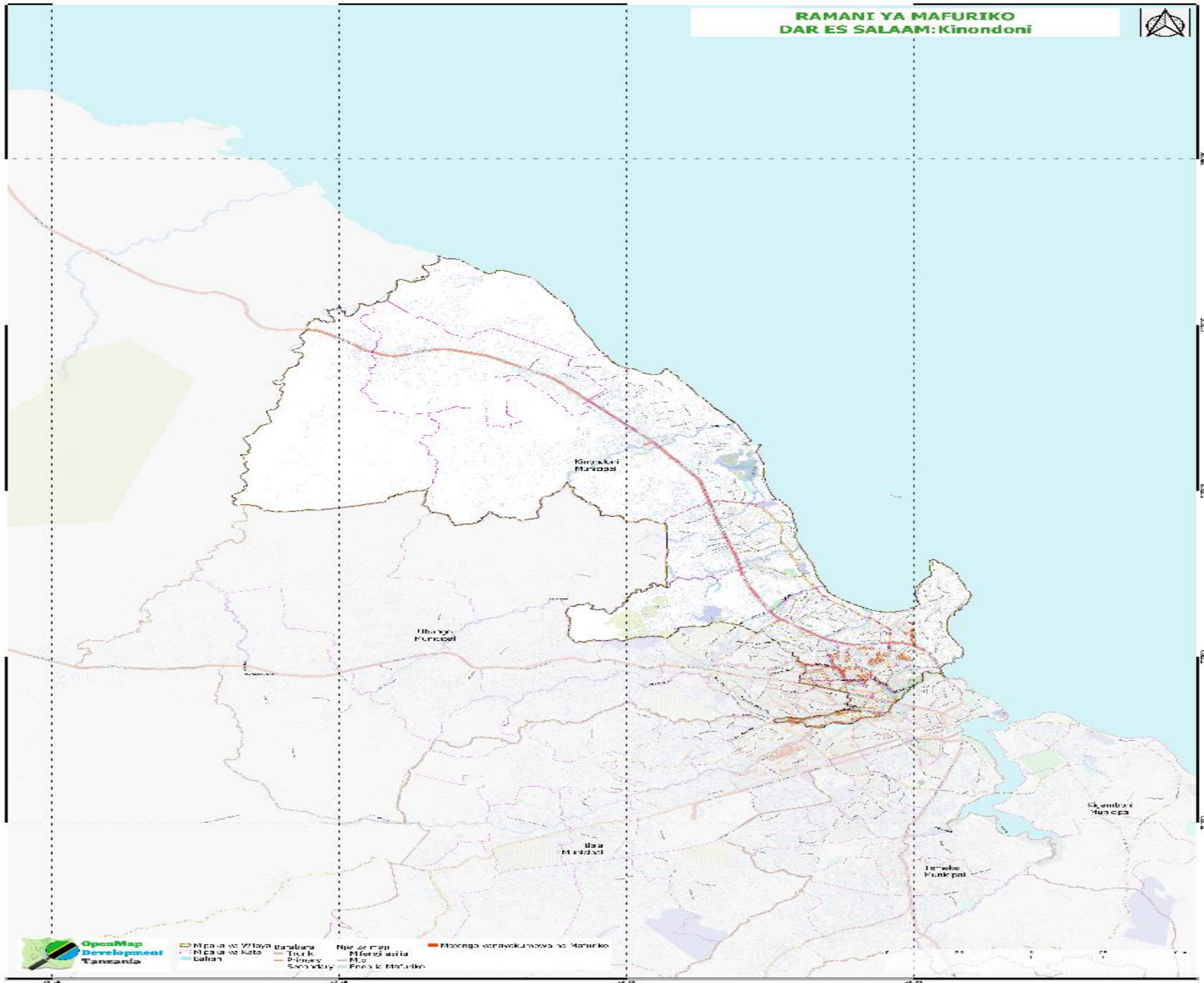

Kielelezo Na. 9: Ramani ya wilaya ya Kinondoni

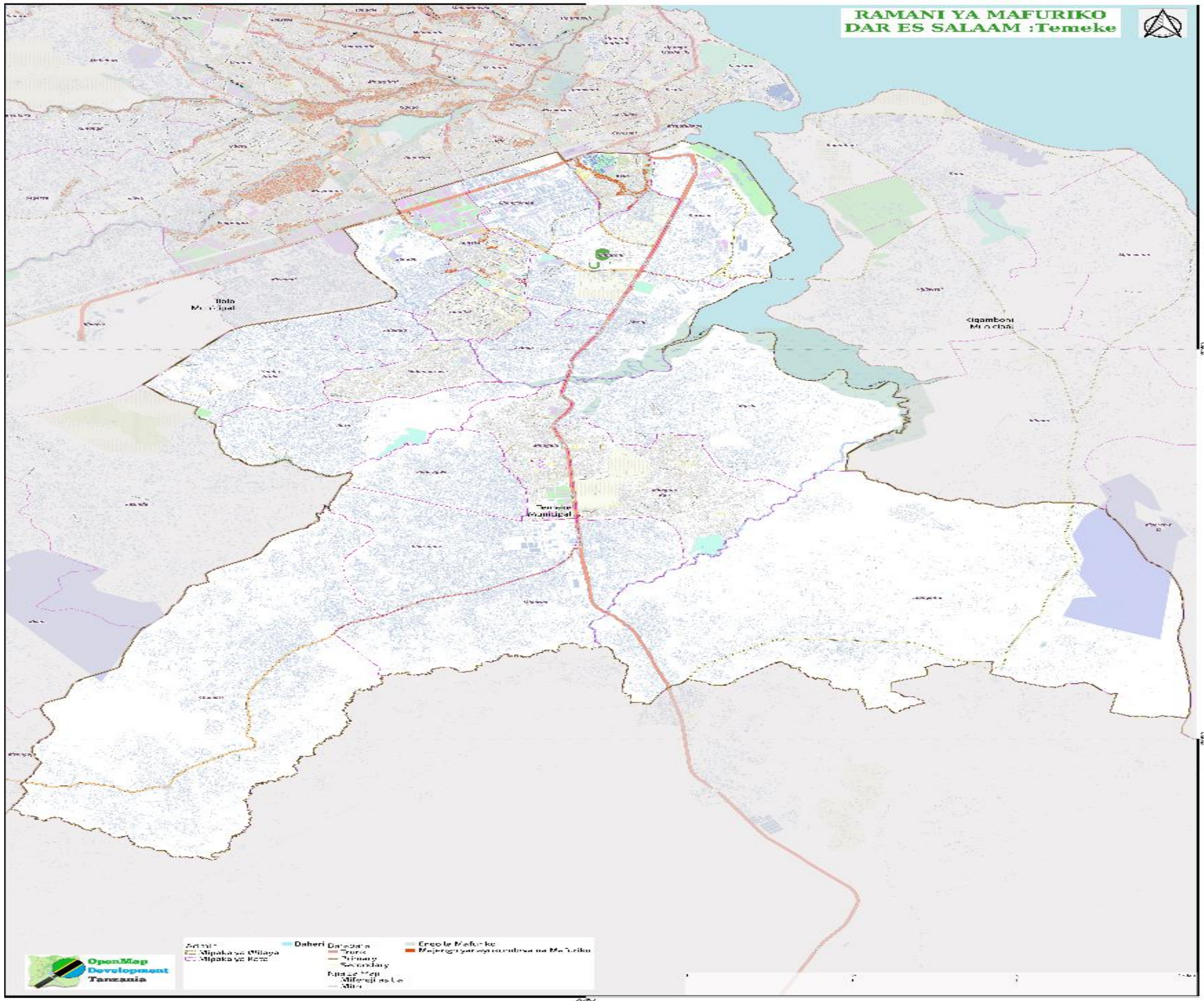

Kielelezo Na. 10: Ramani ya wilaya ya Temeke

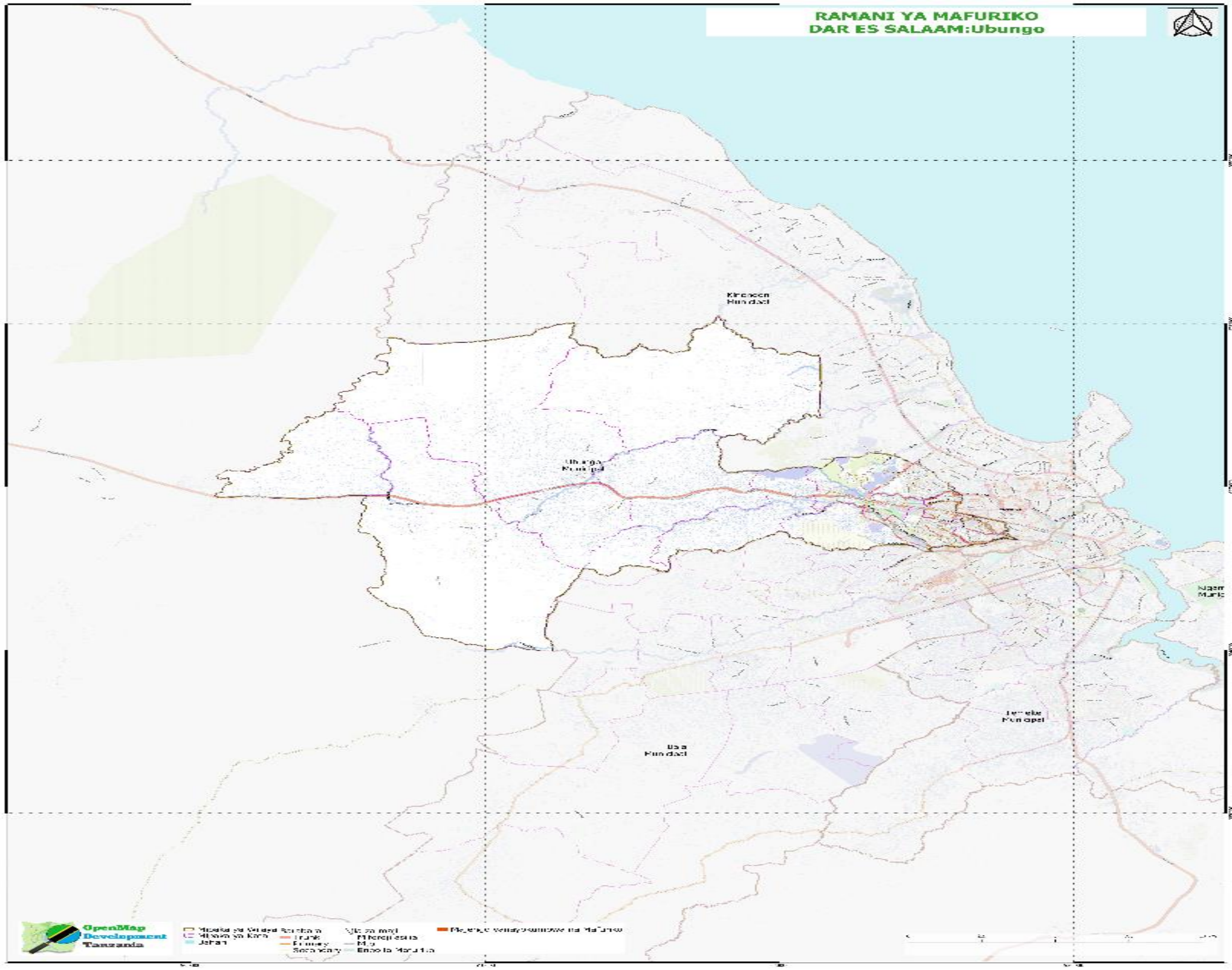

Kielelezo Na. 11: Ramani ya wilaya ya Ubungo

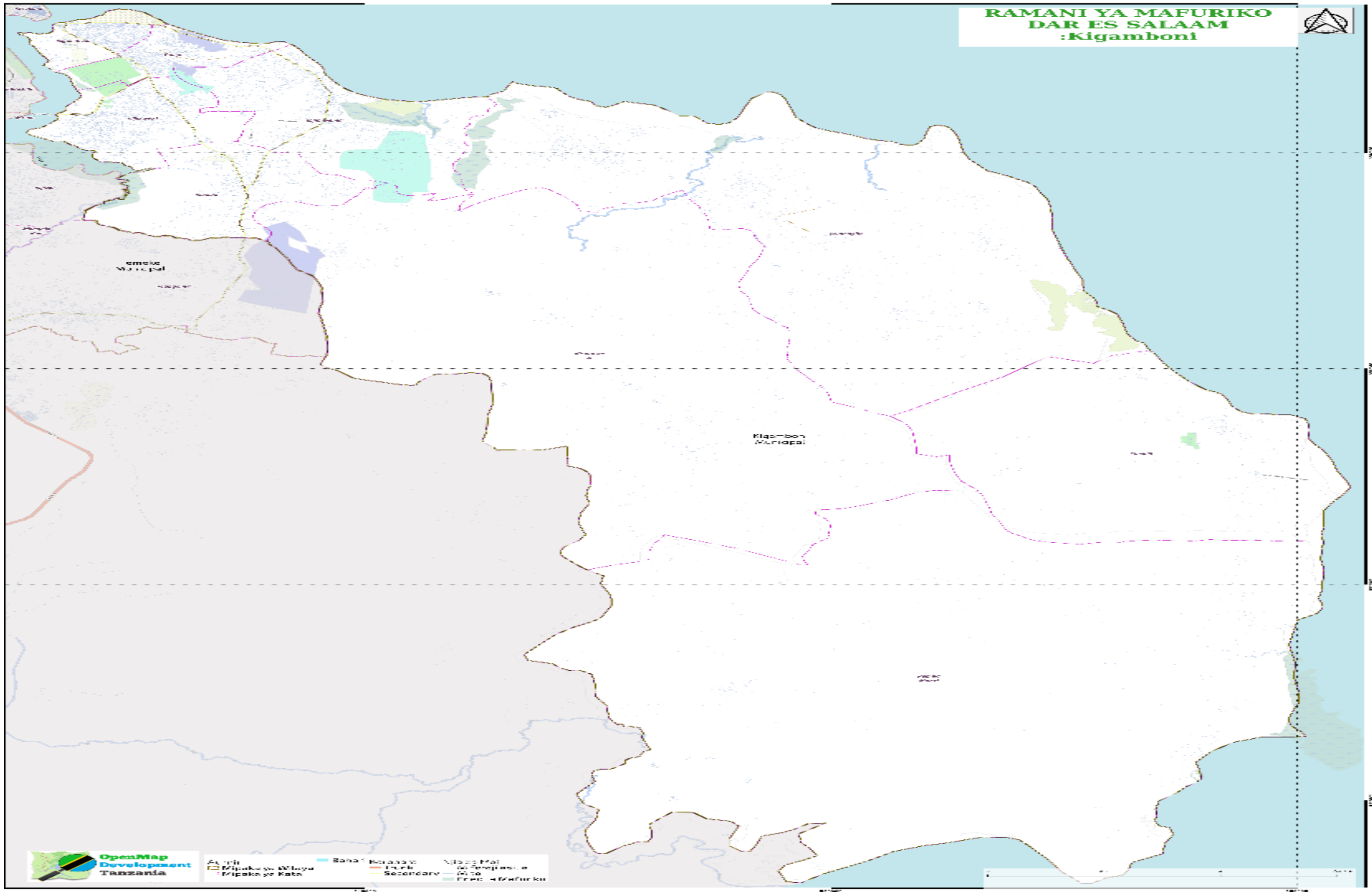

Kielelezo Na. 12: Ramani ya wilaya ya Kigamboni

SUPPORTED BY